

KOMÜNAR

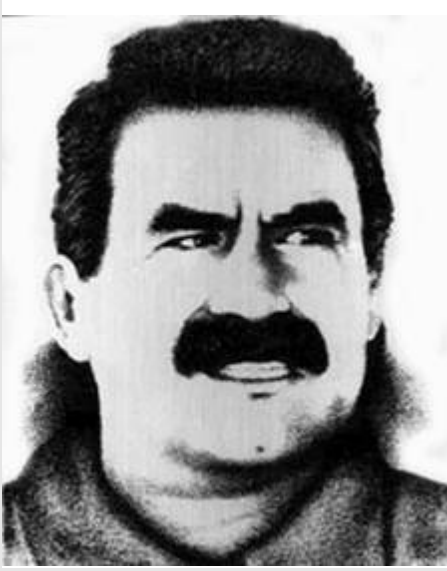
SOSYALİZMDEN KUSKU DUYMAK İNSANDAN VE ONUN GELECEĞİNDEN KUSKU DUYMAKTIR

Ekim 2007 Yıl 2 Sayı 23 Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi

**İdeolojik Kararlılık ile
Beritan Direnişçiliği
Edi Bese Hamlesinin
Başarı Tarzıdır**

İÇİNDEKİLER...

**Özgürlük İradesini
Korumak, İdeolojik
Bağımsızlık
Ve Örgütsel
Güçlenmeyle
Mümkündür**

Komünardan.....2

İdeolojik Çözümleme Kararı Geliştirmedir
Pratik Çözümleme Tarzı Yakalamadır.....3

15 Şubat Komplosunun Temel Özellikleri.....22

Uluslararası Komplonun 10.Yılı
Ve Görevlerimiz.....30

Komplo Bilinci, Kürtler Açısından
En Temel Bilinçtir.....59

Şahadet Gerçeği, Yüreğimizi Arındırmak
Yüreğimizi Büyütmekle Mümkündür.....73

Ekim Devrimi Ve Komünalizm.....76

Demokratik Özerklik Devlet Dışı Kalmış
Kesimlerin Çözümüdür.....83

Laiklik Üzerine.....91

KOMÜNARDAN...

Merhaba,

9 Ekim komplosunun 9'uncu yılını geride bırakıyoruz. 10'uncu yılına girerken komplo hızını yitirse de devam ettiğini söylemek doğrudur. 10'uncu yıl komployu yeniden ele almayı ve değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır. Şüphesiz bir benzeri daha olmayan bu komployu değerlendirmek bir yıl ya da yıllarla sınırlandırılmaz. Bu komplo daha çok değerlendirilecek ve değerlendirmeyi de hak etmektedir. Her ilişkisi ve örgüsü ortaya çıkarılmalıdır. Komplo bir bilinç oluşturmalıdır. Komplo bilinci, Önder APO'nun belirttiği gibi; "Kürtler için en temel bilinç" olmalıdır.

Komplo ilk gündeme geldiğinde üzerinde fazla değerlendirme yapılmasa da, Önderliği imha etmeyi amaçlamıştı. Halkımızın geliştirdiği muazzam direniş, sergilediği fedai ruh komplocuları fazlasıyla şaşırtmış, en azından o dönem için gündemlerinden çıkarmalarını sağlamıştı. Halkımızın tepkisi karşısındaki şaşkınlık yaşayan komplocular imhayı zamana yaymışlardı. Fizik olarak imha etme gerçekleşmeyince anlam olarak imhayı gerçekleştirmeyi esas almışlardı. Anlam olarak imha esastı, fizik olarak imha bunu tamamlayacaktı. Plan ve hesapların bunun üzerine kurulduğu, mahkeme senaryosunun bunun için düzenlendiği bugün daha net ortaya çıkmış durumdadır. "Zamana yaydırılmış imha" anlam olarak yok etme hesaplarının devamıydı.

Türk Devleti intikamcı, çirkin yaklaşımından asla vazgeçmedi. "Bir sefer öldürmektense, her gün öldürmek" faşist odakların dile getirdikleri bir yaklaşımdı ve zamana yaydırılmış imhayı ifade ediyordu. Günümüzde ise, zamanı beklemeden imhayı gerçekleştirmek istemektedirler. Bu amaçla Önderliği zehirlemeyi devreye sokmuşlardır. Zehirlemede sonradan izi kalmayacak ve tespit edilemeyecek olan Strasyum ile Krom elementlerinin bileşimi kullanılmıştır. 2006 Temmuz'undan itibaren devreye sokulan bu yöntem partimiz tarafından deşifre edilmiştir. Bunun dışında Önderliğin kaldığı hücrenin boya ve badanasının Önderliğin sağlığını bozucu ve hastalığını derinleştirici tarzda düzenlenmiş olması da bu süreci hızlandırmaktadır.

Devletten vicdan ve ahlaka göre davranması beklenemez ve biz de beklemiyoruz. Ama, yasalarına uygun davranması beklenebilir. Kendi yasalarına bile uymayan bir devletin yapamayacağı alçaklık, başvurmayacağı vahşet yoktur. Ve son zamanlarda herhangi bir gerekçeyle hücre içinde hücre cezaları verilmektedir. Her an gözetilmekte, psikolojik baskı altına alınmaktadır. Çağrımız bir kez daha kendi hukuklarına uymadır.

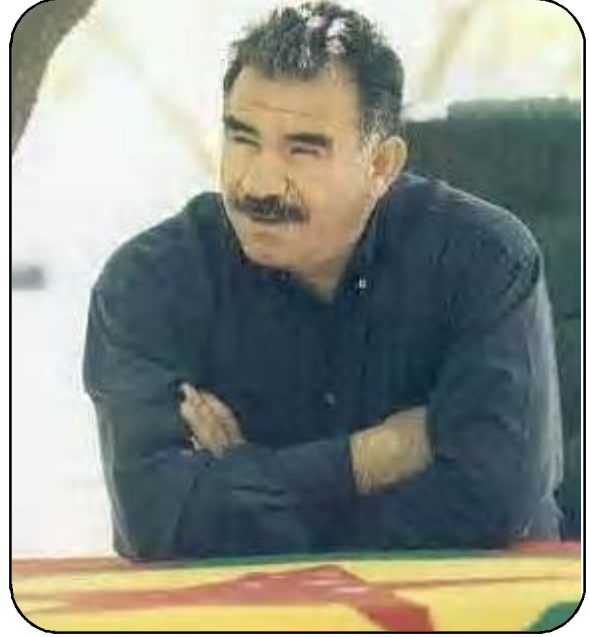
Bu sayımızda ayın bu öneminden dolayı uluslararası komplo konulu yazılara ağırlık verdik. Öncelikle Önderliğin; "15 Şubat Komplosunun Temel Özellikleri" başlıklı ve komployu her yönüyle işleyen kapsamlı değerlendirmesini; Karasu arkadaşın konu hakkındaki makalesini, Abbas arkadaşla yaptığımız röportajı yayınlıyoruz. Yine Ekim Ayı şehitleri. Başta Beritan Heval olmak üzere Ekim Ayı şehitleri üzerine hazırladığımız değerlendirmeleri bu sayımızda bulabilirsiniz. Bu vesileyle Ekim ayı şehitlerini ve "Güneşimiz Karartamazsınız" eylemcilerini saygı ve minnetle anıyoruz.

Yeni bir sayıda buluşmak dileğiyle...

**İDEOLOJİK ÇÖZÜMLENME KARARI GELİŞTİRMEDİR,
PRATİK ÇÖZÜMLENME TARZI YAKALAMADIR!**

Partileşmede olduğu gibi ordulaşmada, askerileşmede ideolojik çözümleme, bu işin çok yönlü gerekçeleriyle, kararına çok kapsamlı bir biçimde kendini hazırlamadır. Hatta askerileşmede, ideolojik sorun politik yoğunlaşmadan çok daha şiddetli bir biçimde bir yoğunlaşmayı ifade eder. Askeri yoğunlaşma, verilecek olan savaşın bütün tarihi, toplumsal, siyasal, örgütsel yönleri üzerinde büyük bir düşünce gücünün, sel gibi adeta bir eğilim, bir çizgi, bir iyi özümseme, yani büyük bir karar haline gelişini ifade eder. Partileşmede olduğu gibi ordulaşmada eğer çok büyük terslik ortaya çıkmışsa, bunun en temel nedeni askeri ordulaşmanın ideolojik boyutunu tamamen ihmal etmeniz, kör bir cesaretililikle kaba bir pratiği esas almanızdır. Sizin savaşıma karar düzeyiniz altında bir ideolojik kesinleştirme yok. Sadece geri bir intikam duygusu ve çok kaba bir çaba ile savaşa girdiğiniz için, bütün çabalarınız şimdi ters tepmiş. Ve bunu aşmadıkça da iflas etmekle karşı karşıyadır.

Çok büyük bir tersliği buraya kadar getirmenizin yenilir-yutulur bir yanı yok, bağışlanır bir yanı yok. Yıllardır halen bunu bile çözemeyişiniz nasıl izah edilecek? Bir büyük savaşın gerekliliği konusunda ideolojiden, onun gerekçelerinden, onun düşünce gücünden, irade gücünden bu kadar koparsanız, bu pratik kontra pratiği olmayacak da ne olacak? Sonuçta düşmanın yararına kullanılacak bir pratik olmaktan kurtulabilinir mi? Şimdi bu

durumu yaşıyorsunuz. Suç sizin. Hiç kimse savaş çizgisi olmadan savaşa giremez. Siz icad ettiniz; çizgi olmadan savaş, ordu, eylem, taktik sizin icadınız. Kürt cehaletinin, Kürt geriliğinin kararsızlığıyla, umutsuzluğuyla veya sahte kendini cesaretli gibi göstermesiyle ve hamalcılığıyla bağlantılı bir pratiktir. Sonuç iflastır, tıpkı sosyal yaşamda, ekonomik yaşamda olduğu gibi. Durum bu, o kadar basit. Basit olmasına rağmen bu kadar karmaşıktırmanız, sanki anlaşılmaz, çözümlenemez bir pratikmiş gibi dayatmanız, sadece düşmana hizmet, düşmanın bu savaşı kolayca lehine çevirmesine malzeme sunmanız, zemin teşkil etmenizdir.

Hâlbuki Partileşmede olduğu gibi askeri çizgiye ulaşmada, onun karar gücünü oluşturmada biz yıllarca büyük çaba harcadık. Bütün dünya klasiklerini taramaktan tatalım, savaş üzerine

kendi isyanlar tarihimize kadar çok sıkı inceledik. Çağdaş bütün ulusal kurtuluş hareketlerini inceledik ve bir büyük savaşın verilmesi gerektiği sonucuna ulaştık, bu büyük kararı ortaya çıkardık. Bu kararla ülkeye adım attık, bu kararlar Hilvan Siverek'e "ateş et" komutunu verdik, daha sonra bu kararlar büyük Botan, yani merkezi Kürdistan sahasına yürüdük. Altında dev gibi bir ideolojik düzey vardır. Siz kendinizi asker sanıyorsunuz değil mi? Bu dev gibi birikim örneğini, 'Kürdistan'da Zorun Rolü'nü ne kadar özümseyerek bu işe girdiniz? Karşımda bir sürü zavallı komutan aday. Tek bir askeri konuda iki laf edemiyor. Sınırsız rütbe dağıttım. Askerin abc'sinden haberi olmayanlara tabur komutanlığı verilmiş. Zavallı kendini bile doğru dürüst tanımlayamayacak durumda. İşte örnekler veriyorum; bir cephede herhangi bir düşman taktiği gelişiyor; ona abc kadar, asgari düzeyde bir anlam veremeyecek kişi alan komutanı oluyor. Ve bütün bunlar da gözleri önünde gelişiyor, ama o seyreliyor, uzlaşıyor. Bununla savaştığınızı sanıyorsunuz. Hangi kitapta bu var söyler misiniz? Şaşıyorum, çıldıracağım.

İnsan bu kadar kuralsızlıktan ötürü binlerce şehit verir mi? Haydi bir verir, iki verir, üç verir, ama bu kadar gözü kara, fanatik savaşçılık mı olurmuş? Anlamadan yapma. Nasıl izah edeceksiniz kendi pratiğinizi? İğreniyorum artık! İnsan bir kaybeder, iki kaybeder, üçüncüde sonuç çıkarır. Utanmadan bir de hep karşıma çıkıyorsunuz. Hatta bir de bunu tarz haline getirip, neredeyse "Kader böyledir, bu iş bu kadar olabilir, başka türlü olmaz" diyorsunuz. Siz bununla düşmanın istediğinden daha fazla düşmana hizmet ediyorsunuz. Bir sıkılma yok, bir anlama da yok. Körce bir şeyi dayatıp gitme. Nasıl izah edeceksiniz durumunuzu,

onu soruyorum. Yaşamı bütünüyle savaşa ters; savaşın hiçbir kuralına güç getiremem, bütün savaş imkânlarımızı düşmanın isteminden daha fazla çarçur etme. Peki, nereye gidecek bunun sonu? Hiç düşünmeye yanaşma, hiç sorumluluk üstlenme, daha çok sorun çıkar, daha da çok işleri bozmaya çalış, bunu bir de hak belle. Bununla askeri sorun çözümlenir mi? Bununla siz hangi sorunu çözeceksiniz?

Kendinize bir-iki soru sorun; "Ben nereye gidiyorum, bu tarzımla? Ne elde edebilirim?". Şimdi en Merkezi düzeyimizdeki adama soruyorum, "Sen bu pratiğinle başarı sağlayacağına inanıyor musun? Bununla nereye gitmek istiyorsun?" belli değil. Belli olan; kendisini günübirlik, kendi basitlikleri uğruna yaşatma. Hiçbir savaş komutanlığında bu var mı? Tarih hiç buna tanık olmuş mu? Yok. İşte bizim zavallı köylü tekrar çıkıyor karşımıza. Çaresiz; "Ne yapayım bugünü de kurtarayım"! Teorisi bu kadar. Bu doğru mudur? Değil! Peki, çaresizlik kader midir? İşte burada ikiyüzlülük, en basit soruna bile cevap olamama, ondan sonra da kendi basitliklerini, bin bir küçük hesaplarını örgüte dayatma, ordulaşmaya dayatma. Yılları böyle geçirdiniz; sorunları büyüte büyüte, düşmanı adeta hazır bir başarıya götürdünüz. Şimdi de "Haydi, sen de yenil" komutunu bana veriyorsunuz. Durum bundan ibaret. "Biz kaybettik, sen de kaybet; biz yenildik, sen de yenil; bizden bu kadar, sen de bununla yetin, razı ol, git". Peki, oldu, komutunuzu iyi alacağım. Burada kendim ne kadar zorda da olsam, sizin bu komutunuzla savaşa çağım. Bununla zaten korkunç da savaşıyorum. Bakalım sonuçta kim haklı çıkacak? Zaten haklılığı bırak da, tartışma gücünüz bile yok. Yaptığınızı tartışmaya bile açamıyorsunuz. İnsan bundan utanıyor.

Bir asker böyle olmaz. Hiçbir sağlam askeri özellik kalmamış. İşte bu, gerekçesiz pratik nedenidir. Bunu abartmıyorum, çünkü bir kontranın bile veremeyeceği zararı anı anına veriyorsunuz. Hem de en iyi niyetlisi bunu yapıyor. Bir kural hatası yüzünden peş peşe her gün beş-on kayıp vermek görülmüş müdür? Hangi gerilla savaşımında bunlar var? İdeolojik gerekçe dediğim bütün bunların aydınlanmasıdır, bunları aydınlat-

mayan savaşa girmemelidir. Meşhur "sözünün eri" lafı asker için söylenir. Siz bunu tam tersine çevirmişsiniz;; "Sözüyle en çok oynayan askerdir". Çok iyi bir icat, herhalde dünya tarihine örnek olarak geçer; ama tersinden. Açıktır, bu kadar kurallarla oynayan başka bir ordu yoktur.

Sözüm ona askeri çizgi sorununa giriş yapmaya çalışıyorsunuz. Bu sefer biraz ciddi olun. Yani hiç kimse size; "Gel katıl, anlı-şanlı asker ol, komutanlık yap" demiyor. Siz neredeyse yerinizde duramıyorsunuz. "Hazırım, hazırım" deyip duruyorsunuz. O zaman bu işin ciddiyetini bana kanıtlamak zorundasınız. Can sıkıntınızı ben askeri karar olarak değerlendiremem. Hiç olmazsa bu sefer "sözün eri" olma noktasına gelmeliyiz. Bu halinizle gönderemem sizi; görev, yetki tanıyamam. Birçok baş belası, bunu taşımak bile bir orduyu kaybet-

tirmeye yeter. Ya ciddi gerekçelendirir, güven duyulur bir yaklaşım gücünde olduğunuzu ortaya koyarsınız ya da biz bırakamayız. Diliniz mi kesildi, iradeniz felç mi? Zaten asker demek, dili en güzel konuşan, iradesi en keskin olan kişi demektir. Siz bu tanımı da işlemez duruma getiriyorsunuz. Dili, iradesi, gerekçesi olmayan, ne yapacağı kendinden menkul kişilik öyle de yapar, böyle de. Hiç kimseye de hesap verme gereği duymaz. Yani

askeri kavramlar bütünlüğüyle oynayan bütün her şeyi dayatıyorsunuz. Siz böyle yaptınız. İşte bu dehşet! Buna tahammül etmek mümkün değil. Bunun adı tasfiyecilik, ordu tasfiyeciliği. Ciddi olalım diyorum tekrar.

Askerliğin diğer bir adı da mertliktir. Halk ordusundaki mertlik, söz ve pratiği arasında bağı sağlam olan kişi demektir. Bizde de bazı örnekler ortaya çıkıyor. Bu kendini

cayır cayır yakmanın, kendini bomba yapıp patlatmanın diğer çok ilginç bir anlamı da, sözle yaşamını birleştirmek, sözle pratiğini en azından Önderlik karar çizgisinde, ciddiyet temelinde kanıtlamaktır. Bu, bir sözünün eri olma meselesidir. Bu, PKK' de bir büyüklüğü ifade eder. Sözü tepmediğine, sözü çiğnemediğine, sözü değerli kılmak istediğine -ki zaten aynı bunu yazmışlardı- bunun çok gerekli olduğuna dair, büyük bir kanıttır. Çünkü söz çok çiğnenmiştir. Zaten bu kişilikler, bu semboller bunu değerlendirmiştir: "Bu kadar çiğnemeye biz son vereceğiz, en azından kişiliğimizde" diyorlar. Bunlar önemli. Siz her saat sözünüzle oynuyorsunuz. Bunun adı keyfiyet oldu, bunun adı kendi ihtiyaçlarına, dürtülerine göre hareket etme oldu; hele bu bir de yetkileri gasp etmeye geldi mi durdurulamaz bir eğilim haline gelir. Ne kadar

komutanlık, o kadar keyfiyet, o kadar çizgiden uzaklaşma, o kadar özerklik. Bu da nedir? En tehlikeli tasfiyecilik. Şu andaki konumunuz bu.

Partileşmede olduğu gibi askerileşmede, ordulaşmada biz yıllarca gerekçe aradık. Tekrar vurguluyorum. Bizim için savaş gerekli mi, değil mi? Birinci soru bu. İkinci soru bununla bağlantılı; bu savaş nasıl bir savaş olacak? Karakterini belirleme. Üç; süresi, tarzı nasıl geliştirilecek? Dört; pratik hazırlıkları nasıl ele alınmalı? Beş; pratik girişler, bizzat eylemlilikler nasıl başlatılmalı? Böylesine sorunlarla biz yıllarca uğraştık. En genelde bir savaş bize gerekli yanıtını, biz adeta boğulurcasına bir ideolojik yoğunlaşmayla geliştirdik. Ki bu yoğunlaşma bize neyi gösterdi? Çürümüş bir halk savaşıabilir mi? Bir tek kişi, bırak savaşa hazır olmayı, örgütlenmeye bile hazır değil. Yine buna dayanılarak savaş kararı verilebilir mi? Bunu görüyoruz. Tarihi, sosyal, ulusal, siyasal gerçekliğimizi, sömürgeciliği, işgali, ilhaki, jenosidi, hepsini inceledik. Hangi çağda olduğumuzu, emperyalizm çağını, mevcut sosyalizmi; bütün bunları inceledik. Ulusal kurtuluşların neye dayanarak geliştirildiğini, en önemli örnekler temelinde hepsini yine inceledik. Kürt isyanlarını inceledik. Kürt ne kadar savaştı, ne kadar savaşıabilir? Bunları da inceledik.

Bunlar incelemelerimizden bir parti öncülüğünün gerekli olduğu sonucunu çıkarttık. Partinin kendisi bile savaşa karar vermek için sadece bir ara kademe, bir araç; yani parti gerekli. Yıllarca parti için çalışıldı. Savaşa öncesi karar, partiyi oluşturma kararıdır. Çok vurgulamama rağmen halen parti dersinden tam anladığınızı sanmıyorum. Parti kararı, en azından derli-toplu bir mücadele kişiliğini ortaya çıkarma kararıdır.

Dostu-düşmanı tanıma, bir siyaset sahibi olma, nasıl yol alacaksa ona karar verme, nasıl bir güç olunacağını ortaya çıkarma, örgüt olma; bunların hepsi sadece düşüncede değil, yıllarca tırnakla sökülürcesine, değerlerle bir araya geline geline varılan bir düzeydir.

Savaş '80'lere kadar akla bile gelmedi. Daha doğrusu bir savaş gerekli de, on yıl sadece onun parti öncülüğüne anlam, onun ideolojik, siyasi çizgisini geliştirmek için harcandı. Sizin gibi o zaman kendilerini zor zapt edenler, Siverek kökenli bazı gençlerimiz ilk kurşunları patlattıklarında bütün işler omzumza yıkıldı. Silah sıkımlar aradan sıyrıldı, düşmanı azıtarak üzerimize attılar. İşte sadece bunun altında ezilmemek için, - Kemal Pir'in sözüydü "Bunları tutup, iki elimle yakalarına yapışacağım" dediği nokta- bu silahı yersiz, uygunsuz kullandıkları için bir Ortadoğu seferi kaçınılmaz hale geldi ve ancak bu bizi tümüyle yenilmekten kurtarabildi. Parti adı altında ortada bir şey kalmamış, şuradan buradan bir kaç grubu derleyip parti adı altında birleştirmek için, amansız bir çabayla burada yılları harcadık. Siz bunları incelemiyorsunuz. Hayret, sözde parti tarihini inceliyorlar. Yeniden ülkeye silahlı yönelebilmek üzere, tam üç-dört yıl burada nefes nefese, mezar kadar bir yer bulmak için, bir silahı temin etmek için biz dört yılımızı verdik. Hem de sizin bu yaşam tarzınızla değil, nefes nefese, ormanda adeta hiç yol olmadan yürüme biçiminde. Bir silah için otuz yıl cezayı göze alarak. İşte bir silah ulaştı mı, üç dört gün nefesimizi tutarak bir hazırlık geliştirdik.

Yalnız bu süreçlerde parti içinde tonlarca canavarla, tasfiyeciyile mücadele ettim. Tembel, ölümcül bir hastalığa yakalanmış, çoktan her şeyi

bırmaya kendini yatırmış. Bunların inançsızlıklarını, kararsızlıklarını kırmak için dağlar kadar çaba harcadık. Bütün bunları incelemeyen sonra karşıma sizin bu savaşçılığınız çıktı. Bunlar her şeyi belirleyen çalışmalardır. İnsan kendini siyasi anlamda sorumsuzluğa, namussuzluğa yatırmaya görsün, çok berbat olur. Bunlar bizim ölümcül çalışmamız, yani ölüm-kalım çalışmaları. Bunları bir tarafa iteceksiniz, çok uyduruk bir savaşçılıkla, gerçekten bizim en büyük hazırlıklarımızı, en değme kontranın bile yapamayacağı tarzda boşa çıkaracaksınız ve bunun adını da savaşçılık koyacaksınız. Ve kendinize de partinin siyasi elemanları, kadroları diyeceksiniz. Kaldı ki onlar da aslında daha '87'de, '88'de tasfiye olmuşlar. Kimi vurulmuş, kimi uzlaşmış gitmiş. Ondan sonra sizin bu pratik ortaya çıkmış. Benim bu pratiğe güç getirmem, gerçekten TC'ye güç getirmekten daha zor. TC'yi çözmek bizim için belki de yüzde bir ağırlıktadır, sizi çözmek yüzde doksan dokuz. Laf anlamıyorsunuz.

Parti'nin çok önemli, mutlak anlaşılması gereken, duygu düzeyini, anlayış, karar düzeyini, yani can alıcı bir çalışmasını bile hiç göz önüne getirmeden savaşınız yıllarca. Hat-ta neler neler yapmışsınız da! Bunların ne anlama geldiğine dair hiç sorgulamaksızın, her gün en önemli değerler kendisiyle birlikte mezara gidiyor. Onu bile bir eleştiriyile, bir irdelemeyle hiçbirisi sorgulama gereği duymuyor. Yenilgiye gidiyorsun, her şeyi imha ediyorsun, hiç orali bile değil. Peki ne olacak? Ondan sonra, bu iş nasıl doğru götürülür diye bir tek işin taliplisi çıkmayacak. Bir tek anlayışlı adam çıkmadı. Herkes herkesle uzlaşmış; ama herkes. Birisi "yalın doğru budur, ben bu doğrudan vazgeçmeyeceğim" dese? Var mı böyle diyen biri?

Bunun adı nedir? Bunun adı savaşın ilk iki-üç ayında yenilmektir. Kör Kürt isyancılığının hikayesidir ve hepinizin çizgisi de budur. PKK Merkezi'nde zaten askeri çizgiye sahiplik edecek adam yok. Onlar da sizin gibi kör savaşçılar, kör isyancılar. Şeyh Said bir hafta dayandı. Seyit Rıza zaten yaptığı işin ne olduğunu bile anlayamadı. Barzani yirmi dört saat -ki yoktur- aslında tümüyle işbirlikçi. Biz bu işe çok iddialı girdik. Sizin kör isyancılığınızla, bizim bu işi gerçekten planlı, iradeli götürme çabalarımız savaş halinde. Sizin tarzınız "bırak ölelim". Yani en iyi niyetlisi bu noktada. "Bu isyan bu kadar olur. Bu isyan bu tarzda olur, bırak öleceğiz", budur sizin dediğiniz. Diğerleri de, kurnazlar da, "kenardan-köşeden acaba bir şeyler gasp edebilir miyiz?"in telaşı içinde. Bunun adına kariyerizm bile denilemez. Böyle bir kargaşa halindesiniz. Bu çizgi midir? Bu başından beri böyledir ve bir tasfiyeciliktir. Kürt isyancılığı bu kadar, Türk solculuğu bu kadar olur. İçinde Türk solculuğu da var tabii. Umurunuzda mı? Sizin ayranınız kabarık olabilir, ama biz bu konuda bir kelime hatası bile yapmak istemiyoruz. Yani sizin korkunç tasfiyeciliğinize, biz kelime hatası yapmamacasına, sorumlu bir düzeyde bakıyoruz.

Şu anda PKK Merkezi, sözüm ona bu çizgiye sahiplik etmesi gereken birçok kadro da, adeta gözüne kırk perde örmüş, "Ben gerçekleri göremem" yaklaşımı içinde. Korkunç bir dogmatizm dili. Bebeklerin bile bu kadar gerçekdışı ağlayacaklarını sanmıyorum. Böyle bir gözü kara dogmatizm. Bir kısmı da kör pratiğe batmış. Yani bir çobanın çok anlayışlı olduğunu söyleyebilirim, ama bizim bu kaba pratikçilerin hiçbir şey anladığını sanmam, hele savaşta. Bir de onlar bu işi çığırından çıkarmışlar. Haydi, gel de bu işin içinden

çık! Gerçek bu. Dogmatist bir tarzda sonu bekliyor; kaba pratikçi, kör pratikçi kendine göre bir tarzda sonu bekliyor. Benim de yaptığım; bu iş kolay sona ermez, bu iş sandığınız gibi sonuçlanmaz. Ha bire süreyi uzatıyorum, imkanları geliştiriyorum, tarzı inceltiyorum. Ama bu sefer siz diyorsunuz "Çok sıkıştım, buradan sıkıştırıldık, şuradan sıkıştırıldık". Evet, düşman sıkıştırıyor, ben sıkıştırıyorum, arada siz ne duruma düşüyorsunuz? Hikaye bundan ibaret. Suç kimde? Suç; kendi kabalığınızda, dogmatik, fanatik yaklaşımlarınızda. Bu çok açık.

Yıllardır en hazır çözümlemeleri geliştirdik, dağ-taş çözümleme doldu, ama ilgi yok. Halbuki çağımızın en güçlü halk savaşçılarından birisi olan Giap der ki: "Ho Shi Minh'in yarım sayfalık bir talimatını aldık. Ağustos Ayaklanması'na kadar ki gerillayı; o büyük Fransız gücüne karşı Dien Bien Phu da savaşımı öyle verdik". Hiçbir çözümleme yok, Ho Shi Minh'in yaptığı bir pratik hazırlık da yok. Mavzerli, tüfekli, otuz-otuz beş kişilik derme-çatma bir grup. Kuzeyden, Giap komutasında Vietnam'ın içlerine girmiş ve gerisini kendileri yapmışlardır. Ho Shi Minh'in yaptığı hazırlık bu kadar. Yarım sayfalık bir talimat, kırık dökük bir kaç tüfek; Giap da lisede edebiyat öğretmeni. Vietnam Devrimi böyle başladı. Sonuç; tarihin en önemli bir halk savaşını gerçekleştirilmesi oldu.

Ya siz? Otuz bini aşkın savaşçıyı tepeden tırnağa burada hazırladım. En modern silahlarla donattık, sağ salım en uygun dağlara ulaştırdık. Peki, bunun karşılığında siz ne verdiniz? Evet, gününbirlik sizi de besledik, bir gün parasız bırakmadık, bir gün irtibatsız bırakmadık. Peki, siz ne karşılık verdiniz? Bu soruya yanıt vermek zorundasınız. Vermezseniz, savaşı çözemezsiniz.

Çözemediğiniz için de hata yaparsınız. Bunun için bu halinizle gidemezsiniz diyorum. Bunun hesabını yapıp beni ikna edeceksiniz. Utanmazlığa, savaş kaçkınlığına ben onay veremem. Savaş gerçekliği ile bu kadar oynamayı benim vicdanım, yüreğim kaldıramaz. Bu kadar şehidi ben nasıl telafi edeceğim? Bu en büyük hazırlığımıza da siz böyle darbe vurursanız, peki bu işin sonu nereye varacak? Yani gerçeğinize baktığımda çok rahat oluyorsunuz. Biraz da güç almışsınız. O sizin için yetiyor, ama benim için yetmiyor. Benim için şu büyük hesapları kim verecek? Dogmatizmle, kaba pratiğinizle hesap verilemez, daha da berbat eder. Bu halinizle aslında büyük bir yüksünüz. Ve bir de ne istediğinizi sormuyorsunuz. Size ne lazım diyorum, bundan haberiniz yok. Kim bilir kendi içinden nice basit hesaplarıdır. Ne ideolojik gerekçe belli, ne pratik gerekçe; kim bilir başımıza ne felaketler getireceksiniz?

Her gün bu eylem tarzlarından dörtte üçü kaba hatalar sonucudur. Şunu demeye getiriyorsunuz, zaten o ünlü alçak, teslimiyetçi, işbirlikçi ve ihanet çizgisindeki ne söylüyor; "Bu iş bu kadar olur, gerisi en azgın düşmana teslimiyettir"! İçimizde de öyle, dışımızda da öyle. İhanet çok açık bir hıyanet halindedir. Saldırı kolu biçiminde işbirlikçi çizgi -ki en üst düzeyde gerillayı temsil ediyordu- sözüm ona o da en aşağılık bir teslimiyet biçimi. Bunlar sizin gerçeğiniz üzerinde inşa edilmiştir. Bunu çözmeden, neyi başarabilir, neyinize güvenilebilir? Burada, daha dün yönetimimizi dinledim, sizleri dinliyorum. Yapılan, savaşa bir engel dayatması. Bu büyük çaba ile işin üzerinde olmasam, serbest kalsaydınız, buradan suya kadar gitmeniz bile imkânsızlaşırdı. Gidenler de eminim ki iki adım atamazlardı.

Birçok köhne, bencil hesaplar, gerçeklerden bağıni koparmış dil şarlatanlığı ve bir de umutsuzluk nereye götürecektir? Kendine saygınlığı da kalmamış kişilikler. Her şeye alış-tırılmışsınız açık söyleyeyim. Biz bu kişiliği burada mutlak aşmak zorundayız. Her şeye alıştıranın adı bellidir. Kabul edilebilir bir ölüm ve yaşam felsefeniz yok. Kabul edilebilir bir parti anlayışınız yok. Bir de bu partiye tepki duyuyorsunuz. Partileşmeyi en vazgeçilmez bir koşul olarak değerlendirmiyorsunuz. Halka saygınız yok. İlişkilere hiç anlam vermiyorsunuz, ilişkileri duman etmekle uğraşıyorsunuz. Bunların hepsi kontra faaliyetleridir. Tek bir askeri kuralı gözetme yok. Nereye gönderelim peki bu çerçevede sizi? Maceralarına, bencil hesaplarına, bazı ilkel isyan duygularınıza beni alet etmek istiyorsunuz. Köklü bir devrim kararınız olduğunu da sanmıyorum veya kuşkuluyum. Köklü bir devrim kararı olanlar, pratikte bu kadar hata yapamaz. Bir tökezler, iki tökezler, üçüncüsünde ayakları üzerinde sağlam yürürler.

Aslında ciddi bir askeri derse girmeye imkân bulamıyorum. Çünkü kişiliğinize bir bakıyorum, özgürlük anlayışı ne diyorum? Felaket! Özgürlükle maceracılığı, sorumsuzluğu tamamen karıştırmış. Bunda örgüt kişiliği nedir diyorum. Örgüt ağacılığı, yani örgütü dağıtmak, tam böyle bir örgüt anlayışı haline gelmiş. Örgüt adı altında örgütsüzlük kişiliği, bencillik daha doğrusu. Örgütlenmeye karşı müthiş bencil. Büyük bir savunma haline gelmiş bencil kişilik. Bunun daha da gerisine bakıyorum, gerekçe yok. Ne ideolojik gerekçe var, ne pratik gerekçe. Çünkü sözüm ona çok pratikçisiniz. İster örgüt, ister askeri, hatta eylemsel anlamda olsun gerekçeleriniz çok uydu-ruk. Aslında hiçbir eylemin gerekçesi yoktur.

Mesela örnek gösteriyorum; "Neden öyle çıktın, neden o eylem tarzını seçtin?" diyorum, gerekçesi yok. Nasıl yok, açığa çıkıyor. Düşmanın sağanak gibi tekniği altında ilk yapılması gereken gizlilik derinliğidir, ona hiç uymuyor. Sonuç; şurada beş kayıp, şurada on kayıp. İşte pratik gerekçe yok. Hiç kimse bunu iddia edemez, ama her gün yaptığınız bir şey. Şu eylem yanlış, gerekçesi yok.

PKK çizgisine göre günlük olarak verilen eylem kararı halen; "Korucu köyüne şöyle girdik, mevzileri şöyle kaldırmaya çalıştık" biçiminde. Bu ne demektir? Gerekçesi olmayan eylem anlayışı demektir. Daha doğrusu mahkûm edilen bir anlayışı ısrarla dayatmak demektir. Çünkü diğeri sistem gerektirir, diğeri büyük askeri derinlik, büyük askeri hazırlık, büyük tartışma, büyük sorumluluk gerektirir. Buna gelmiyor, bunun yerine; "Hangi mevziyi kaldırayım?" diyor. Mevzi de, düşmanın ağır tekniği altında bize yüzde yüz kaybettirmedir. "Haydi, korucu köyüne saldır", öyle olmaz, o da iyice örgütlenmiş. Bunlar olmayınca da "Eylem olmaz, yapılacak başka bir şey yok" diyor. Yapılacak başka bir şey var, o da; PKK askeri çizgisinin derinleştirilmiş, planlanmış, uzun süre hazırlıkları yapılmış pratiğidir.

Geçen yıllarda kesinlikle -isterse beş bin, on bin kişiyle bir hazırlık yap- bunun imkânı vardı. İstedikçe kadar silah, istedikçe coğrafya, istedikçe fedai savaşçılar, hemen her şey vardı. Ve elli bin kişilik düşman da gelse adım atamayacak, atsaydı da askeri olarak tarihinin en büyük darbesini alacaktı. Ama gereksiz bir tasfiyecilik uygulandı. Hiçbir gerekçesi yoktur oradan öyle çekilmenin, hiçbir gerekçesi yoktur hazırlıkları düşmana peşkeş çekmenin. Sıradan sorumlu bir kişilik, bir eşkiya bile olsa, biraz kurallara bağlı bir direnişçilik

gösterse düşman oraya giremez. Kendi elinizle gerekçeyi ortadan kaldırın. Yani büyük bir savaş gerekçesini ortadan kaldırma. Nerede? En üst kordineden hemen hemen bütün yapıya kadar, ucuz bir ölümü kabul etmişlerdir, ama zafer kazanılabilecek bir savaş imkânını boşa çıkarmışlardır. Siz bunun içindeydiniz. Yalnız orada mı? Bütün cephelerde öyle oldu. Dersimde öyle müthiş dağlar var ki, yani bir dağa bir mangayı yerleştir, bir alay düşman oraya kolay giremez. Gittiler hemen hepsini bir vadiye topladılar. Düşman da ona göre otuz bin askerini -ki tekniği zaten var-, adamını, kar elbiselerini almış, karda yürüyen arabaları almış, dağın, vadiyi bomba ile doldurabilir. Düşmana böyle gerekçe sunuluyor. Bu en yapılmayacak bir şeydir. Gerekçeleri boşa çıkarmadır. Doğru bir savaş anlayışına en ters bir yanıttır. Bütün Kürdistan'da stratejik üslenmeye uygun dağlar fazlasıyla vardır, ama hepsi köylerin en yakınına üslenmişler. Yani yine bir savaş gerekçesini ortadan kaldırma. Bizimkilerin başını kessen, o zavallı köylülerin başına bela olmaktan alıkoyamazsın. Bu da savaş gerekçesini ortadan kaldırmadır.

Bir de eğitimsizlik, yoldaşa saygısızlık. Yarın şahadete gidecek, ona düşman gibi davranmak. Yoldaşlık saygı-sevgisini göstermeden, hiçbir savaşısını hazırlamadan bu insanları harcamak. İçinizde bunu yapmayan komutan var mı? Bu da ciddi bir savaş gerekçesini komuta kişiliğinde yok etmektir. Bütün bunları siz yaşadınız. Nasıl çözeceksiniz şimdi bunları? Bunları aştığınıza dair beni nasıl ikna edeceksiniz? Bu sefer beni nasıl kandıracaksınız? Haydi çok kandırmaca içinde olduğunuzu söyleyeyim. Bu konularda hepsine anlam veriyorum. Peki bundan sonra hangi numarayla siz bu işi boşa çıkaracaksınız? Bunu

bana söyleyin. "Olmaz"ı nasıl sürdüreceksiniz? Yani kendinizi nasıl gözü kara dert edeceksiniz? Yok, eğer "doğrulara varız" diyorsanız, o zaman beni ikna edin. Neyinize güveniyorsunuz? Hiçbiriniz benim büyük çabalarımı böyle aptal aptal dinleyip de kendince, keyfince uygulayamaz. Ben artık kendimi buna alet ettiremem. Siz kim oluyorsunuz? Böyle dökülmüş, sokak serserilerine ben kendimi nasıl alet ettiririm? Dünyanın tüm zavallıları toplanmış, savaşçılık adı altında beni kandırmaya çalışıyorlar.

Rus ordusundan bir film gösterdiler. Geçen yıl yalnız eğitim tarzında işkencevari yöntemler uygulanmış. Beş bin kişi öldürülmüş, dehşet verici bir durum vardı. Orduyu ayakta tutmak için yaptıkları bir yöntem. Tabii biz o yöntemi uygulayamayız. Ama demek ki ordulaşmak için özelliklerle sosyalist ideolojiyi terk ettikten sonra, geriye o işkence yöntemleri kalmış. Türk ordusunda da bu böyledir. Korkunç işkenceli bir eğitimidir. Biz ise sosyalistiz, ama biz sosyalistiz diye siz bu kadar gönlünüzce, keyfinizce ordulaşmayı zora sokamazsınız. Zaten bu duruş tarzınızla beni yüzde yüz sosyalizmden vazgeçmeye zorluyorsunuz, işkenceye davet ediyorsunuz, sopalı bir eğitime zorluyorsunuz. Sopayı vuracak yeriniz yok. Hangisine sopayı vursam hepsi düşer. Bu da bir tasfiyeciliktir. Zaten kaçarsınız, ben devlet değilim ki!

Tekrar başa dönüyorum: "ABC" gibi gözükse de, gerçekten önce büyük bir savaşa karar vermeyi bilmelisiniz. Ben bu kararı verdiğinizi de sanmıyorum. Sizin kafalarınızda örümcekler ağ örmüş. Ciddi bir savaş kararınız yok. Olsaydı bu kadar hata yapmazdınız. Bir kararı vermek için ne kadar zaman gerekli? Aslında biz bu zamanı çok kısaltmıştık. Biz bu zamanı neredeyse bir derse

kadar indirgedik, ama anlamaktan kaçınan sizsiniz. Biz ne kadar kolaylık sunduysak, siz o kadar işin ucunu koyuverdiniz. Biz ne kadar kestirmeden sizi çizgiyle bütünleştirmek istediyseniz, siz o kadar çizgisizliği dayattınız. Ve hatta bazıları da bunu kontra pratiğine dönüştürdü, resmen tasfiyecilik olarak karşımıza çıkıyor.

Genelde bir savaş kararınız varsa, bu bir halk savaşı kararı olmak zorunda. Halk savaşı, bizim halkın savaşı, hatta halklarımızın savaş kararı öyle sizin sandığınız gibi değildir. Eğer "Bu halk için gerekli bir savaş kararı var" diyorsanız, böyle kişiliklerinizle karşımıza çıkamazsınız. Bu kadar hata ile halk savaşında en temel kuralları bile bu kadar zorlayan bir kişilik gelişemez.

Demek ki halk savaşı kararını da tam vermemişsiniz. Hatta halka ne kadar saygılı olduğunuz bile tartışmalıdır. Bu yüzden pratiğiniz çoğunlukla kontra pratiğine dönüşmüştür. Halkınıza doğru sahip çıkamadığınız için hepsini düşman teslim aldı, katletti ve siz gerilla olarak fazla yanıt veremediniz. Halk savaşçılığı yapsaydınız, halkla örgütsel bağlarınız olur, halkın bütün değerlerine yüksek değer biçer, halkın gerçeğine göre müthiş bir sorumlulukla, ince hesaplarla adım atardınız. Halkın düşmanlarına karşı çok etkili olurdunuz. Ama neredeyse halk düşmanlarını biz içimizde ürettik.

Bu, sizin savaşı halk savaşı biçiminde anlamadığınızı gösteriyor. Halk savaşı uzatmalıdır. Sizin uzatmalı halk savaşı kararınız da yoktur.

Çünkü her şeyi bir eylemle sonuçlandırmak istiyorsunuz. Sizin bütün barutunuz bir eylem içindir, ikinci eyleme barutunuz -yani kişiliğiniz, yani kişiliğinizin hazırlık düzeyi- yok. Bunu nereden çıkarıyorum? Şundan çıkarıyorum: Bir eyleme hazırlığını, sonrasını, başarısını düşünmeden "ya herro, ya merro" mantığı ile giriyorsunuz. Yani her şey size göre bir eylem içindir. Küçük bir başarıda kendinizi yitiriyor, ülkeyi kurtarmış gibi davranıyorsunuz. Zaten çoğunlukla da imha oluyorsunuz.

Bu neyi gösteriyor? Uzun süreli halk savaşı stratejisine göre kişiliğiniz oluşmamıştır. Sizin kişiliğiniz çok geri duygulu, kinli ve bir isyanda kendini ya zafere götürür ya da sonucu imha olma biçimindeki kör isyan kişiliğidir.

Bir eylemlik kişiliktir sizin kişiliğiniz. Ama bu da çizgimizdeki uzun vadeli halk savaşı karakterine tersinden bir yanıt, onu boşa çıkarmadır. Olsa bile, haydi "tamam doğru" diyelim; genelde savaş kararı partinin programına, siyasetine, stratejisine göredir. Halk savaşıdır, yani halkı esas alan, hainlere, işbirlikçilere ve sömürgecilere karşı olan bir savaştır. Bütün eylemlerinize baktığımızda, eylemlerin başarıma hazırlığı yok denecek kadar azdır. Bir defa planı yok, varsa da yanıltıcı. Planın öncesi, sonrası hesaplanmamıştır. Günlük olarak size örnekler verebilirim. Daha doğrusu çoğu plansızdır, kendiliğindendir. Genel sistemin bir parçası değildir. Hazırlığı yok, kendiliğinden, aniden karar verme biçimindedir. Böylesine hazırlıksız eylemler kesinlikle kaybettirir. Ve nitekim öyledir. Hazırlık

**Halk savaşçılığı yapsaydınız
Halkla örgütsel bağlarınız olur
Halkın bütün değerlerine
Yüksek değer biçer
Halkın gerçeğine göre
Müthiş bir sorumlulukla
İnce hesaplarla adım atardınız
Halkın düşmanlarına karşı
Çok etkili olurdunuz**

kararından tutalım hepsi diyor ki; "keşfedildi, görüntüye geldik, düşman nokta operasyonu ile vurdu". Bütün bunlar hazırlıktan yoksun olduğunuzu gösterir. O dağlarda böyle bütün tarzlar yanlış. Demek ki savaşta hazırlığınız yoktur. Zavallı zavallı düşmanın gelip sizi vurmasını bekliyorsunuz. Ve işte dediğim gibi hazırlıksız, "bir eylemle ne kadar vurduysak, vurulduysak" kuralına bağlı olarak yaşıyorsunuz, savaşıyorsunuz. Bu da yanlıştır.

Bunun altında daha da başka şeyler de var. Esasta siz büyük kazanma iradesinden de yoksunuz. Büyük kazanma iradesi neye bağlı? Düşmanı büyük tanımaya bağlıdır. Bırak savaşa karar vermeyi, siz daha düşmanı tam tanıyamamışsınız. Nasıl bir düşman? Mesela ben belki de on yılını düşmanı doğru tanımaya sarf ettim. "Beni besleyen devletten benim savaşmam gereken devlet" düşüncesine ulaşmak için belki de yirmi yılım gerekti. Ama halen sizin ünlü komutanlarınız bir faşist komando karşısında dut yemiş bülbüle veya kediye dönmüşse, demek ki özde siz düşmanı tanımıyorsunuz. Ve halen düşman günlük olarak propagandada sizin o zayıf duygularınıza hitap ederek "gelin, özlediğiniz yaşam var" diyorsa, kişiliğinizi çözmüş olduğu içindir. Düşman karşısında bu tarzda hitap edilecek bir konumdaysanız ve düşman bu taktiğe giderek önem veriyorsa, o zaman siz düşmanı tanımıyorsunuz demektir. Kendinizi de tanımıyorsunuz, kendinizi tanısaydınız bu savaşa böyle girmezsiniz. Kara cehalet örneği derken burayı kastediyorum. Düşmanı tanımadığı gibi kendisini de tanımıyor. Ve ben bundan da nefret ediyorum. Çünkü ilk söylenmesi gereken söz kişinin kendini tanıması, haddini-hududunu bilmesidir biraz da.

Siz bu savaşa hangi gerekçeyle ve neyinize güvenerek katıldınız? Düşmanı tanıma yok, savaşı tanıma yok. Nasıl bir savaş, hiçbir incelemesi yok. Birbirinize bakın. "Canım sıkılıyordu, katıldım; öfkeye kapıldım, katıldım". Bir de bazılarının kararı; "Komutan oldum, hoşuma gitti katılıyorum". Böyle ıpsız-sapsız, kendini, haddini bilmeyen katılımlardır sizin katılımlarınız. Bu korkunç bir şey! Yani kendini, haddini bilmeden kim bu savaşa katılabilir? Bela! Nasıl bir bela? Çoğu savaşta bir ağırlık, hiçbir kuralı uygulamıyor. Gel de bunu dağda yaşat; oraya getir, buraya götür. Hiçbir ordu bunu kaldıramaz. Kendini tanımadan niye savaşa girdin? Önce bunu halledeceksiniz. Kendini tanımak şu demektir: "Ben bu savaşı kaldırılabili miyim, kaldıramaz mıyım? Bu savaşı tanıyor muyum, tanımıyor muyum? Savaşa karar vermiş miyim, vermemiş miyim? Bu savaşın düşmanını tanıyor muyum, tanımıyor muyum? Bu savaşın halkını tanıyor muyum, tanımıyor muyum? Bu savaşın aracını, yani partisini, strateji ve taktiğini tanıyor muyum, tanımıyor muyum?"

Savaş her zaman bir stratejiye dayalıdır. Yani temel müttefikleri kimdir, temel dayanakları kimlerdir, cephe gerileri, yedekleri kimlerdir; en azından komuta düzeyinde bunların bilinmesi lazım. "Taktiği nedir? Günübirlik, nasıl yaşanılır? Savaşa göre benim yaşamım yeterli mi, değil mi? Savaşa göre ben disiplinli miyim, değil miyim? Kurallara bağlı mıyım, değil miyim? Bir de zinde miyim, değil miyim? Savaş kişiliği taş gibi kişilik ister; taş gibi miyim, değil miyim?". Evet, böyle bir kendini tanımayı da ister. Kişiliğiniz böyle mi? Siz bir gün bile kendinizi böyle tanıtacak dürüstlüğü gösterdiniz mi? En hastalıklı, en problemli kişiliğinizi getirip dayatmayı utanmandan hak bildiniz.

Kendini böyle savaş kimliğinde tanıtmak mümkün mü? Size göre olur, ama bize göre olmaz!

İşte savaşın ideolojik gerekçeleri derken, bütün bu hususları kastediyorum. Yani savaş ve ideoloji diye bir ders verirse; bu bahsettiğim bütün sorunları çok kapsamlı inceleyip sonuca götürmek gerekir. Burada önce bunu yapmalıydınız. Ben müdahale etmesem hiç aklınıza bile gelmeyecek, sıyrıp geçeceksiniz. Sonuç nereye varır? Şimdiye kadar olan neyse, oraya. İdeolojik hazırlık derken, bu sorunlara olumlu cevap vermekten bahsediliyor. Haberi olmayan bir sürü komutansınız burada. Ne cesaretle sorumluluk üstleneceksiniz? "Keyfimiz için! Babadan kalma usullerle biz ne yapacağımızı biliriz". Zaten ne yaptığınızı bildiğiniz gibi, neyi bize dayattığınız da ortadadır. Başardınız mı herhangi bir şeyi? En sıradan bir üslenme sorunlarına bile yanıt var mı?

Zor bela ben bir kaç savaşçı yetiştireceğim, siz gidip bunları bir günde çarçur edeceksiniz. İnsaf! Tanrı bile olsam, yetmez. Beş PKK gerillasıyla bir vilayet basılabilir, beş yüz düşman vurulabilir. Kesinlikle bunu kafasına koyan bir manga komutanı hepsini yapabilir. Siz ne yapıyorsunuz? "Ver elime bölüğü, sırtında istediğim gibi yaşayayım"! Bir ana bir çocuğu yirmi yaşına kadar büyütmek için akla hayale gelmez çaba harcıyor. Sen nasıl oluyor da bunları bir günde, hem de yedisini birden bitiriyorsun? Vicdan da yok, intikam duygusu da yok; "Ver gerillayı, ver gerilla taburunu, bölüğün üzerinde bilmem ne yapayım"! Aslında çoğunu kurşuna dizmek gerekiyordu. Politika nedeniyle yapmıyoruz. Komutan böyle olur mu hiç? Ya derhal defolup gideceksiniz, ya doğru bir komuta anlayışına ulaşacaksınız. Kim size söyledi? Bir anaya sorun, işte gelmişler, sorun

hele, sorun! Burada özellikle sorumsuz kişiliklere söylüyorum: anaların acılarına nasıl yanıt olacaksınız? Bu sorumsuz, namussuz kişilikle mi? Hepsini bana yıkacaksınız, bütün acılara dayanma gücü ben olacağım, bütün bu yersiz kayıpların hesabını ben kendi içimde vereceğim, sen de orada namussuzun teki gibi "daha da öldürmeye yatırayım" diyeceksin. Burada vicdan yok, burada korkunç bir durum var. Halen komutanların ezici bir kesimi böyledir. Birliklerinden haberi olmayan, onları hiç eğitmeyen, hiç sevmeyen böyle bir çok adam, bize baş belası komutanlığı dayatıyor. Biraz vicdan! Böyle olur mu, çılgın mısınız?

Analar bir tek şartla çocuklarını verebilirler. Sizin için zaten sorun değil, ama moral değeri olan birisi için çok önemlidir. Ki ülkemizde bir genç çocuğu savaşa vermek, dünyanın en zor işidir. Ama bir sorun kendinize: Onu beslediniz mi, onu yetiştirdiniz mi, ona yeteneklerinizin onda birini verdiniz mi? Bu konuda kendi kendinize hesap soruyor musunuz? Bir yerde yirmi, bir yerde otuz kaybedenleriniz az değil. Hem de aptalca bir körlükten, hazırlık yoksunluğundan. Yanlış sorgulamış. Bazılarını hiç kaldıramıyorum.

Burada bunların hepsi izah edilmeli. Sosyalistiz diye, hep itinayla davranıyoruz diye, "anlamaz, bilmez, keyfimizce her şeyi yaparız" durumuna sokmayacaksınız kendinizi. Biraz vicdanınızı çalkalandırın. Kaldı ki ölsünler, ama bir amaç için, bir savaş için ölsünler. Savaşçısıyla hiç ilgilenmeyen, savaşçısının istikametini belirlemeyen, savaşçısına emir bile vermeyen birçok sahte komutan. Siz nereden çıkardınız bunları? Kim söyledi size bunu? Güçlü müsünüz? Babanız en büyük ağa bile olsa kaç para eder? Bunu siz hiçbir şeyle izah edemezsiniz ki bunun izahı yok-

tur. Bunun izahı düşkünlüktür. "Düşkündüm yaptım"! Düşkünün savaşta işi ne, ne geziyor içimizde? Serserilik, lümpenlik! Serseri, lümpenin burada işi olamaz. Siz bunu yaptınız. Zor mudur peki savaşçısını doğru üslendirmek, zor mudur savaşçısını iyi eğitmek? Ben hepinizi, milyonları günlük olarak eğiteceğim, sen üç ay bir mangayı bile eğitemeyeceksin. "İdeoloji gereksiz." Peki neyle savaşacaksınız? "Partinin verdiği imkanları bitirerek". Nereden çıkardın sen bu sonucu? Partinin yetki verdiğini nereden çıkarıyorsun? Önderliğin bu yetkiyi kabul ettiğini nereden çıkarıyorsun? Yürüyorsunuz ve kötüsünüz. Tek silahınız kör cehalet, kendini ölüme yatırma, bela olma, lümpenlik.

Kişiliğinizden bunları söküp atacaksınız. Atmayan buradan adım bile atamaz. Benden görev isteyen bunu bu temelde kanıtlamazsa, görev alamaz. Kaçacakmış, TC'ye gidecekmiş! TC senin sülaleni mahvetsin. Ben o TC'ye sırf bunun için korkunç bir öfkeyle gittim. Seni orada da yakalarım; orada yakalayacağım seni. Sana ne kadar, ne yapacağımı göstereceğim. Kaç bakalım, nereye kadar? Evet, sırf seni orada yakalamak için, bunun için TC'yle uğraşacağım. Haydi bakalım! Korkunç inadımı göstereceğim, sülalenize kadar girişeceğim. İntikamım, kinim dağlar kadar. Hiç seni orada bırakmayacağım. Kaçacaksınız değil mi? Bir de ucuz yaşayacaksınız, ucuz yaşamı da size göstereceğim. Göstermişim, daha fazla göstereceğim.

Ben neden kendimi böyle hazırlıyorum? Böyle kişiliklere karşı, kutsal gerçeklerle oynayarak ortaya çıkanlara karşı büyük yanıt olabilmek için. Siz en gerekli olanla böyle alay ederseniz, hakkını veremezseniz, tabii sonucu bu olur. İhanete karşı ben savaşı nasıl geliştirdim? İçinizdeki o tes-

limiyetçilere nereye kadar, nasıl, daha da neler yapacaksınız? Avrupa kurtaracakmış! Ne Avrupa sı? Nereden kurtaracak? Yarın özel örgüt kurarız. Birçok uğraşılacak biçim var. Gizli ihanetlere karşı, gizli örgüt kurulur. Bize karşı hiçbir kuralı dinlemeyenlere karşı, biz de hiçbir kural dinlemeden planımızı uygulayacağız. Bunların hepsini

**Boşluk gördünüz; ne yaparsanız
Yanınıza kâr kalacağını sandınız
Mezarda bile olsanız hesap soracağız
Soruyoruz da
Mezara böyle gitmenin kendisi
Bir hesap sormadır**

yapacağız. Boşluk gördünüz; ne yaparsanız yanınıza kâr kalacağını sandınız. Mezarda bile olsanız hesap soracağız, soruyoruz da. Mezara böyle gitmenin kendisi bir hesap sormadır. Defalarca söyledik; disiplinli olun, değerlere bağlı kalın, diye. Kimse size demedi ki savaşa girin, kimse demedi ki kolay savaşa girin. Dağlar kadar eğitim imkânıyla kendinizi hazırlayın ve kendinizi hazır hissettiğinizde gidin, dedim. Çoğu zavallı gitti, kurban oldu. Ben bunlara da çok öfkeleniyorum. Savaşa kurban olmak için girilmez; savaşa zafer kazanmak için girilir. Her biri birer ucube haline gelmiş. Şavaşa gideceklermiş! Savaşçının büyük onur, şerefi vardır. Savaşçı, hele komutan bir defa yıldız gibidir. Zaten bunun için rütbelerinde yıldızlar vardır. Bir yıldız, iki yıldız daha sonra ay olur. Durum bu iken, sizin yaptığınız tam tersini sanki kadermiş gibi bize dayatma.

Bütün bunlar savaş ve ideoloji sorunlarıdır. Tartışın, neyiniz eksik burada, sonuna kadar tartışın, tam aydınlatın. Ona göre, herhangi bir köşesinde yer alın, ama şerefiyle, onuruyla, yani

yıldız gibi. İnsan gurur duysun kişiliğinizle. Zor değil ki! Hasret kaldık; bir dağ planı yapmak çok mu zor? En yakın dağ Cudi Dağı'dır. Cudi Dağı'nın kayalıklarında ikişerli, üçerli, beşerli, onarlı ve hatta isterseniz bir bölükle mevzilenmek, üstlenmek çok mu zordur? Neden yıllardır bunu kangrene döndürdünüz? Yalnız bir üs sorununa ilişkin doğru bir yanıt bulamadık şimdiye kadar. Yok, tersini yapmaya var. Şuna benzetiyorum sizi; gurbetçiler gibi hemen eve koşma. Sanki evi varmış gibi. Ev yok, köy yok, kalanı da düşman zaten kaldırdı. Halen köylüye, köylülüğe, köylü kişiliğine dayalı savaşıklık. Ondan eser kaldı mı?

Bunlar yalnız ideolojik boyutta halledilmesi gereken sorunlar, açmak istemiyorum, istersem dağlar kadar açarım. Pratik düzeyde de çok korkunçsunuz. Savaşın pratik gerekçeleri de yok. Nedir pratik gerekçeleri? Pratik gerekçeler; bir silah temininden tutalım bir dağa ulaşma, daha çok da düşmana yem olmamak için bir hareket tarzında, -yani taktik diyoruz- taktik düzeyde yanıt olabilme. Bu da ne anlama gelir? Düşman uykudayken yol alma. Günlük olarak buna pratikte yakalanmama, düşman uykudayken vurma, onun önüne tuzak hazırlama, kendi savaşçı birliğini günü gününe, saati saatine hazır tutma, vermekte olacağı o anki eylem için morali tam tutma, kurulmuş yay gibi. Şimdi durum böyle midir? Sizde pratik düzey yok. Her an düşman tepenizde, pasif savunma anlayışı içinde tükenip gidiyorsunuz.

Bununla şunu kastediyorum: Ben de aslında savaşın bir sorumlusuyum, ama dikkat ederseniz düşmanı şimdiye kadar hiç semtime bile yaklaştırmadım. Nerede duracağımı, orada nasıl üsleneceğimi biliyorum. Yine ciddiye alıyorum. Yalnız bu mevzimiz yirminci yılına girdi. Sabır, inat, sürekli

doğru değerlendirme, günlük pratik, bir de çok verimli olma, sonuç çıkarma. Neler sığdırılmadı ki pratikte buralara! Neler yoktan var edilmedi ki? Açık, ben bunun dökümünü yapmak istemiyorum. Yirmi yılı inceleyin. Neler var neler? Bütün ürettiklerimizi size verdim, hiçbir şeyi kendi yanımda bırakmadım. Gittiler, hepsini fethedilecek dağlarda tükettiler.

Mesela o dörtlü çete takımından bazıları "Daha önce hırsızlık temelinde biz zor bela karnımızı doyuruyorduk, şimdi PKK rüyamızda bile göremeyeceğimiz imkanları verdi bize" diyor. Adamlar çeteciliği dayattılar ve en büyük değerlerimizi yok ettiler. Daha sonra bununla uzlaşarak bu tarzı icad ettiniz. Pratik tarzınız bu. Pratik tarzınız çetecilikle uzlaşma tarzı. Haydutça değerleri gasp etme, "kıyısından-köşesinden bize de bir parça düşer" temelinde bir pratik. Bütün savaşılığımız böyle özetlenebilir. Öyle değil mi? Değerler nasıl elimizden alınıyor? Bir silah bile elde etmek için, pratik hazırlık gereğinden bahsediyorum. Sizde böyle bir duygu var mı? Bir bölge yönetiminden alınan silahlara bakın yıllık olarak. Biz her tür pratik zorluğu göze alarak bunları kazanacağız, sen öyle kaybedeceksin. İşte haydutluk tarzı budur! Böyle zavallıdır. Bunu da fazla açmak istemiyorum.

Biz pratikte sadece günlük olarak var ediyoruz. Benim de bir pratik tarzım var burada, hiç sizin gibi adam harcamıyorum. Sizin gibi sorunları geliştirmiyorum. Sizin gibi günü kaybetmiyorum. Sizin gibi değerleri çarçur etmiyorum. Sürekli bir katkım var. En büyük tehlike üzerimizde, hala vurulmadık. Burada yersiz bir-iki kayıp ya vardır, ya yoktur. O da bazı kişilerin hatalarından oldu. Bizim ihmalimizden dolayı hiçbir hatalı kayıp yoktur. Tam tersine dağlar kadar hatalarınız, bizi bura-

da bile perişan etmeye yol açıyor. Burada, bu okulumuzda bile yapılan hata ve yetmezliklerle siz adam kaçırttınız. Siz günleri boşa harcadınız, çarçur ettiniz. Bizimkisi sadece güçlendirmek. Bunların hepsi sorumluluk gereğidir. Biz sorumlu davranacağız, çalışacağız, sen bunların üzerine yatacağsın. Bu köylü kurnazlığı değil de nedir? Ben de günlük pratikçiyim. Dağlar kadar pratik üretiyoruz. Karnınızı doyurmak bir pratiktir, güvenliğinizi sağlamak bir pratiktir. Doktora her gün sizi muayeneye, ameliyata götürmek bir pratiktir.

**Ucube adamlarla savaşa gidilmez
Savaş en derli toplu kişiliklerin işidir
Kelime hatası bile yapmamak
Komutanın en temel özelliğidir
Bu kadar şikâyet dili olan
Bu kadar hastalıklı
Bu kadar çaresiz kişilik
Asla savaş sorumluluğunun
Altına girmemelidir
Savaş çok ciddi bir iş**

Bunların hepsi de çok pahalı yürütülmektedir. Aileleriniz olsaydı, onlar bile size böyle bakmazlardı. Bunların hepsi bir pratik. Bunlar kendiliğinden mi oluyor? Yok. Peki, sizin de pratikleriniz vardır. Savaşçılarınız yanı başınızda en olmadık hatalar temelinde öldüler, aç kaldılar, sakat kaldılar, moralsiz kaldılar, değil mi? Çoğunuzun komutası altında bunların hepsi olmadı mı? Buranın imkânları mı fazla, oranın imkânları mı? Oranınki fazladır, kanıtlayabiliriz. Bunları daha fazla açma gereği de duymuyorum.

Acaba gerçekten siz şimdi bütün bu hususlarda, savaşın ideolojik gerekçeleriyle birlikte pratik gerekçelerine doğru anlam verecek misiniz, vermeyecek misiniz? İçinizden bazıları dürüst,

belki inanmış halk çocukları; ama onlar da bu büyük sorumsuzluğu, zavallılığı aşacaklar mı, aşmayacaklar mı? Savaş kişiliğine gerçekten kendilerini bu temelde hazır kıldılar mı, kılacaklar mı, kılmayacaklar mı? Ucube adamlarla savaşa gidilmez, savaş en derli toplu kişiliklerin işidir. Kelime hatası bile yapmamak komutanın en temel özelliğidir. Bu kadar şikâyet dili olan, bu kadar hastalıklı, bu kadar çaresiz kişilik, asla savaş sorumluluğunun altına girmemelidir. Savaş çok ciddi bir iş.

Aslında zamanım olsaydı, tek tek sizleri biraz sorgulasaydım. Buna gerçekten zaman bulamıyorum. Yoksa bu duruşlarınız bana hiç inandırıcı gelmiyor. Çok kaypak, sabun gibi kişilik, hep elde sıkıyorsun, fırlıyor. Zamanı biraz daha uzatsaydım mı diye düşünüyorum. Başka işlerim var. Geçmişte de hep sözlere güvendim, güvenimiz maalesef hep kötü kullanıldı. En iyi niyetlisi bile sözüne yanıt olamadı. Bu açıdan tüm gücümü kullanarak aldığım tedbirlerle, hem sizin üzerinizde, hem bu sözüm ona karargâhlarda uzun süredir var olan hazırlıklarımın veya çabalarımın sonuçlarını biraz daha iyi derlemek istiyorum. Bunu biraz anlayın. Size bundan sonra değil savaş fırsatı vermeyi, sizleri bu dağlara bile yaklaştırmayacağım. Yavaş yavaş tedbirlerimi alıyorum. Size böyle ucuz savaş kahramanlığını vermem. Yok, o geçti. O şerefi size bahşetmeyeceğim, o şeref size layık değildir.

Bazıları süper bir ayıyı oynuyorlar. Ayı savaşın belki maskotu olabilir, ama komutanı olamaz. Hatta PKK'nin herhangi bir görevlisi gibi yapmayı bile düşünmüyor. Belki öyle sanırsınız kendinizi. Sanın, ama ben de ciddiye almam, almadığımı gibi siz mi beni kandırırsınız, ben mi sizi kandırırım? Açık söylüyorum ben kandırmak istemedim. Açıkça, mütevazice, gerçekten aldan-

mamak, aldatmamak için her şeyimi ortaya koydum. Ama siz kandırmaca ya devam ederseniz, benim kadar kurnaz adamın olmadığını da bilmelisiniz. TC'yi çözen adamı, emperyalizmin günümüzde bu kadar gücü karşısında bile kendini yaşatan adamı, siz nasıl kandıracaksınız? Hırsız, yankesici marifetlerine göre "buldum boşluğu, ben bunu kandırıyorum" der, çeker. Peki bu zavallı halinizle beni nasıl kandıracaksınız? Savaşta, parti olayında mümkün mü? Şu anda dünyanın en güçlü kişisiyim, kendimi bu kadar örgütlemiş bir kişiyim. Ben rica etmedim ki; "gelin benimle savaşın" diye. Kendi kendinize bir savaşçılık uydurmuşsunuz, kim kabul eder bunu? Bunu gidin babanıza satın, gidin sülale savaşçılığı yapın, gidin hizip savaşçılığı yapın. Ama bunu bana yutturmak gerçekten çok zor.

Benim size gösterdiğim saygıyı siz kötüye kullandınız. Hâlbuki biz ilk savaşı ailede verdik. Daha ilk yaşlarda ailede başkaldıran bir adamı, yine TC gibi kimsenin bakmaya bile cesaret edemediği bir olaya bakan, çözen ve onunla bu kadar savaşı geliştiren bir adamı, kim, nasıl kandırabilir? Saygısız adamlar! Bununla kandırdı, oldubitti. Birçok böyle zavallı kişilikler! İnsan utanır kendi halinden. Gücünüz mü var sizin? Ciddi değilsen niye adım atıyorsun? Ben neden bu kadar ciddiylim? İşte sabrımı, inadımı gösterdim. Neden siz göstermiyorsunuz? İşte kurallara bağlılığımı, işte iğne ucu kadar bir imkânı nasıl ele geçirdiğimi size gösterdim. Neden siz böyle kaybediyorsunuz? Hazırlık konusunda ne kadar ciddi olduğumu gösterdim. Neden siz bu kadar keyfi, hazırlıksız yaklaşıyorsunuz? Kim söyledi, kim öğretti size bu savaşçılığı böyle? Zavallılar! Cehalet, Ebu Cehil, yani cehaletin babası. Kaldı ki Ebu Cehil döne-

minde Peygamber'e karşı çok akıllıydı. Sizininki Ebu Cehil'den daha da beter. Cehaletlilerin babası rolünü oynuyor. Bu konuda kararlılık düzeyim tam.

Her gün bir sürü rapor geliyor, gözüm zor okumasına karşı okuyorum, tahammül ediyorum. Bu gerçeği konuşuyor musunuz? Hazırlığınız tam mıdır? Kararlılık düzeyiniz bu çerçevede gelişmişse, değil bu kadar, bana beş tane adam verin, ben bu işleri en başarılı bir biçimde götüreyim. Ama gerçekten sözünün sahibi beş adam verin bana, fazla bir şey istemiyorum. Savaş istediniz de, biz mi yol açmadık? Kargalar güler buna. Beni kandırmayın, bu temelde kendinizi kandırmayın. Bu da bana biraz güven verebilir. Bu kadar kandırmacılık, beni mahvediyor. Haydi, komutan sözü veremiyorsanız, bari kandırma gibi bir sahtekârlığa da girmeyin. Bunu istemek sizden çok şey istemek midir? Neden beni bu kadar kandırıyorsunuz? Kandırmak bir marifet mi? Bozgunculuk yapmak bir ordulaşma gereği midir? Ajanlar bunu yapar, ama ajan da biraz planlı yapar. Yani ajanın bu yaptığına bir anlam verebiliriz, ama ajandan daha beter kandırmak ne anlama gelir? Bundan vazgeçin. Kişiliğinize bakıyorum, toptan bir kandırma kişiliği, savaşa bağlantısı olmayan kişilikler.

Sizin dramınız o kadar tuhaf ki; şu noktaya kadar getireceksiniz ve diyeceksiniz "bırak yakamızı". Ama aslında siz benim yakamı bırakmıyorsunuz. Ben sizin yakanızı bırakmaya varım, ama nereye gideceksiniz? Sonuçta şuraya gelip dayanmışsınız: "Göz göre göre biz çürüyüp öleceğiz". Buna da bizim gönlümüz yatmaz. Sizin gibi delikanlılara insan çok üzülüyor. Yazık değil mi sizi göz göre göre ölüme terk etmek! Çoğunuz bu anlamda, yani savaşçılıkta daha adı konmamış bebekler gibisiniz. Size değil komutan adı takmak,

isminiz ne zaman konulacak belli değil. İsim koyabilmek için, biraz oğlan mı, kız mı olduğunuz belli olmalı. Bu kadar zavallısınız. Erkek ismi mi koyacağız, kadın ismi mi, belli değil; bu bir. İki; yiğit Agit ismini mi koyacağız, tırsonek ismini mi koyacağız? Veya bé akıl mı koyacağız, ahmak mı koyacağız? belli değil. Aslında bu temelde size isim vermek gerekiyor. Ama isim vermek bile çok zor şu anda. Ne sanıyorsunuz? Bu size verilen adların hepsinin tarihte yeri var. Mesela Agit, mesela Muhammed, mesela Ali, bunların hepsi tarihte büyük kahramanlık yaratmış. Durumlarınız çok zavalıca. Ya bu isimleri kendinize koymayın, ayıptır ya da hakkını verin. Bir halk için ne kadar acı; ona doğru öncülük edecek tek bir evladı bile sağlam gözüküyor. Ondan sonra da, yalanların bülbülü hepsi veya ağlama ustaları; "ah vah, ne haldeyim"!

Kim kimi ciddiye almalı? Ben mi sizi, siz mi beni? Ben savunmamı böyle çarpıcı bir biçimde yapıyorum. Yanlışsa, eleştiri hakkınızı kullanabilirsiniz. Lütfen, saygılı bir biçimde, ciddi. Hem "Başkan" diyeceksiniz, hem "genel komutan", ama -haydi sizi yine komutan yerine koyalım- lafı bile anlayamayan komutan! Ne kadar büyük ayıp olduğunu bilmiyor musunuz? Bu temelde halk ordumuzun temellerini sarsıyorsunuz veya halk ordusu adını da taktık kendimize, bunu da gülünç duruma sokuyorsunuz. Haydi tekrar sizin komuta olmanıza yüksek değer biçelim, ama bu çerçevede ciddi olabilecek misiniz? Tek bir şey, "ciddi olabilecek misiniz?" O güç var mı sizde? İşte bir taslak çerçeve koydum. Ciddi yaklaşacak, ciddi anlayacak, "asker sözüyle oynamaz" diyen, sözünün eri kişilik! Bu sefer sözünün eri olunur mu acaba? Bu noktada iseniz, ikiyüzlülüğe başvurmadan, beni

kandırmaya çalışmadan, bir an önce söz verebilecek misiniz? Sözlerinizle ciddi olmayı gösterebilecek misiniz? Değilse, o zaman konuşmayın! Ne söyledik: "Gerçeğin kadar söz ol, sözün kadar gerçek ol!" Bunu sağlamayan adam düşkündür. Lafıyla gerçeği arasında Çanakkale boğazı kadar açık vardır. Neye yarar? Asker hiç böyle olur mu? Sözle pratiği arasında bu kadar çelişkili olan adam, bir halk için en büyük baş belasıdır.

Dünyanın bütün zavallılarını benim başıma atmışlar, "haydi APO çöz"! Sihirbaz bile olsam, bu halinizle sizi çözmem zor. Çünkü laf anlamaya yanaşmıyorsunuz. Bütün bunlar neyi gösterir; tasfiyeciliği. Siz aslında her ne kadar "kararlılık düzeyimiz çok gelişmiştir" diyorsanız da, bu söylediğim çerçevede beni tatmin etmezseniz, ince bir tasfiyeciliği dayatma yanınız daha ağır basmış olabilir. Sonuçta, ünlü alçak teslimiyetçilerin yaptığı gibi, "Bu savaş olmaz! Bu orduyla savaşılmaz, kuzu gibi gider uşaklığı yapılır" noktasına varılır. Bu doğru ise ve eğiliminiz buysa, gerçekten sizi dövmeden serbest bırakacağız. Ama davranışlarınızın altını eşelediğimde bunları görüyorum. Yani siz doğru dürüst bir çizginin zavallı, sorumsuz askerisiniz, daha doğrusu vasat askeri, yani itirafçısı olmaya doğru gidiyorsunuz.

Burada şunu kanıtlamaya çalışıyorum; gerçekten sağlıklı bir halk savaşçısı, onun bir grubu, onun bir sorumlusu çıkmalı, ama gerçekten çıkmalı. Çünkü haddi-hesabı belli olmayan devreler, hazırlıklar yaptık, çıkmadı. Ben kendimden de giderek çok kuşkulaniyorum ve öfkeleniyorum. Hatta kusur bendeyse diye korkunç yükleniyorum. Düşmanı bile çıldırtacak hazırlıklar yapıyorum, buna rağmen sizin yüzünüzden kendimden kuşkulaniyorum. Aslında dikkat edilirse birçok kitaba da

geçmiştir, bende kimse kusur bulmuyor. İşbirlikçi de dâhil, "taştan adam yaratır" diyor. Bütün operasyonların benim iradem tarafından boşa çıkarıldığını da yazıyor, okudunuz. Kusur sizde. Bunun için gerçekten bu bizden onay bekleyen, bizden ilgi bekleyen size oldukça değer verdiğimi yine söylemeliyim. Hem durumunuza üzülüyorum, hem de bu karar düzeyinizi aslında değerli de buluyorum, ama öyle çok gerçekçi bulunduğumu söyleyemem.

Hayat koşulları sizi fazlasıyla yutuyor. Moral bile olmuyor. Ama benim tarzımda bir komutanlık böyle olamaz. Komutanlığın icra edildiği yerde sinek bile vızıldayamaz. Ama her şey sizi yutuyor, farkına varmıyorsunuz. Ben şimdi bu komutanlığınıza nasıl güveneceğim? Dağlar kadar kurnasızlık, yanlışlık, hazırlıksızlık! Gözlerinizin önünde, hatta "en benim" diyen komutan kişiliğinin sorumluluğu altında olmuş, kılınızı bile kıpırdatmamışsınız. Ben şimdi size nasıl güveneyim? Bu sefer derli-toplu, ciddi olacağınıza, kimden ve nasıl kaynaklanırsa kaynaklansın uyutmayacağınıza, yutmayacağınıza, tetikte olacağınıza, gününbirlik cevap olacağınıza beni nasıl ikna edeceksiniz? İkna ederseniz ben sizi burada onaylayabilirim.

İşte analarınız, ağabeyleriniz buraya geliyor; hepsi gözü yaşlı. Hepsi aslında sizi istiyor. Ayıp olmasaydı verirdik, "gidin" derdik. Ama nereye? Ama "ille savaşıklık" diyorsanız da, benim çizdiğim bu çerçevede olur. Bunu ben onaylayabilirim. Buna dayanarak da kendimi yaşatabilirim; daha doğrusu bu savaş kişiliğiyle ben de önderlik yaparım. Biraz vicdanlı olun. Bazılarınız kendini oldukça güçlü görüyor. Gücünüz gerçekten güçse, haydi bu konuda hiç olmazsa bu sefer sağlam bir başlangıç yapalım!

Demek ki yapılması gereken: Bir, savaş gerekçesini ideolojik esaslarıyla; iki, onun bütün pratik gerekçeleriyle birlikte, ikna edici bir biçimde kendinize izah etmelisiniz. Hiçbir baskı altına girmeden, tam objektif gerçekliklerle, yine bütün sonuçlarına katlanma dürüstlüğü göstererek. Hangi görev olursa olsun, onların gereklerine ulaşarak; yetki, sorumlulukla bunları iliklerinize kadar hissederek, oldukça gerçekçi üzerinde durun. Böyle onuru kurtarma biçiminde değil de, büyük bir tutku haline gelerek. Savaş esasta nedir? Savaş; bizim için kaybedilen her şeyin kazanılması çabasıdır. Savaş; sanatların en hünerlisidir. Savaş; kısa yoldan kaybettiklerinizin en etkili çaresidir. Savaş; müthiş çirkinleşmenin güzelliğe dönüştürülmesi çaresidir. Savaş; özellikle vatansız olunamamanın çaresidir. Savaş; gasp edilen her tür emek değerlerinin, sahiplerine geri iade edilmesinin çabasıdır. Bizde daha somut olarak savaş, bu ülkede yapılabilecek tek iş olma gerçeğidir. Yani başka bir iş yok. Bütün işler özel savaş tarafından gasp edilmiştir. Ülke, toprak, zenginlikler, güzellikler, köyler, kentler; her şey zapt edilmiş. Bir işi ancak ajanlığı kabul edersen bulabilirsin. Bu da özel savaşın askeri olma anlamına gelir. Peki bizim halk savaşıcılığı neyin karşılığında? İşte ülkeyi kazanma, işi kazanma, şehri, köyü, toprağı kazanma, özgürlüğü kazanma, zenginlikleri kazanma; savaşın tanımı budur. Bu büyük bir tanımdır ve doğru bir tanımdır. Bu ülkede en doğru tanım. Dolayısıyla kendini vereceğin iş, savaş işidir.

Ben dünyada en zor savaşa karar verecek bir adamım. Ama "bu ülkede en değerli iş nedir" sorusu için yıllarca uğraştım ve en son "en verimli iş, savaş işidir" biçiminde bilimsel bir cevabı bul-

duğumda kendimi kattım. Aslında benim kadar emeği ile sonuçları arasında bağ kuran adam yoktur. Biz yedi yaşımızdan beri ekmek savaşını çok iyi verdik. Kendimi boş işlere hiç vermem. Herkes verir, ben vermem. Küçük işlere de vermem, boş işlere hiç vermem. Bütün bu nedenlerle, bu büyük savaş işini tespit ettikten sonra kendimi verdim ve gördüğünüz gibi şu anda altın değerinde iş benim işimdir. Çünkü bu halk, bu işi en değerli iş olarak görüyor. En büyük şirket işi, en büyük fabrika işi olarak görüyor. Ve milyonlar bu işe katılıyor, destek veriyor. Bu, bu işin büyüklüğünden ötürüdür.

Savaş tanımına ilişkin ben bir kitap yazayım. Sizin ihmal ettiğiniz savaş tanımını, ben gerçekten bir roman akıcılığındaki kitap kadar, hem de bilimsel olarak açabilirim. Ama siz daha kurallarını bile bilmiyorsunuz. Bilseydiniz, savaşa böyle yaklaşmazdınız. "Savaş, her şeyimizdir. Savaş, kaybettiğimiz her şeyin icadıdır" deseydiniz, bu kadar savaş pratiği konusunda yanlış yapar mıydınız? Savaş tanımınız yok! Sözüm ona yıllardır savaşıyorsunuz. Ben bir şey istemiyorum, yalnız bir tanım; savaş nedir? Eğer doğru bir cevabınız olsaydı, her biriniz savaşın çok ünlü bir işçisi, yani komutanı olurdunuz, general olurdunuz. Demek ki tanım yok. Sizin için savaş, kendi egoizmini tatmin etme; sizin için savaş, kendi küçük hesaplarını kurma; sizin için savaş -hatta bir nevi hırsızlık-başkalarının emeği üzerine kendini ağa yapma. Bazıları için de sigarayı kurtarma. Bunun için biz sigarayı yasakladık. Yani savaş, sigarayı kurtarma değil; savaş, bir yerde hediye kazanma değil. Bunlar savaşa hakaret olur. Savaş, hele küçük hesaplar için hiç değil; çünkü savaş en büyük hesabı gerektirir. Bunun için yasakladık bunları.

Ama bunları elinizden aldık diye ağladınız. Yanlış! O zaman savaş tanımına gelmiyorsunuz. Gelmezseniz, o zaman savaş veremezsiniz. Yaptığınız işi tanımazsanız, -yaptığınız iş çobanlık mı, ziraatçılık mı, sanayi işi mi, hizmet işi mi- siz nasıl gidip çalışacaksınız? Bilmiyorsunuz. Bankayla, çobanın kulübesini karıştırırsanız, iş yapabilir misiniz? Banka işi kendi memurunu ister, dağ da çoban ister. Yani işleri daha kelime düzeyinde bile tanımlayamayanlar yapamaz. Böyle acayip yanlarınız var.

Gerilla savaşının da tanımını sizde yok. "Kalk" desem birinize ve "gerilla savaşını tanımlamanızı" istesem, kesinlikle doğru bir tanım yapamazsınız. Daha da somut, "Kürdistan'da gerilla savaşı ne anlama gelir" desem, daha da bir kara cehalet örneğinden kurtulamayacağınızı göreceksiniz. Hiç tanımını veremezsiniz. Bir de sanattır, kılı kırk yaran ince yolu-yordamı vardır. "Bunları yerine getirin" desem, elleriniz ayaklarınız birbirine dolanır. Bu kadar cahilsiniz bu işte. Onun için diyorum, ben neyinize güveneceğim bu kadar hata yaptıktan sonra?

"Komutanlık tanımını söyle" desem, komutanlık açısından tam bir yüzkarası, kara cahilsiniz. Kürdistan'da bir askeri komutan tanımına hiç kimse ulaşmamıştır. Hepsi onun üzerinde oyun oynuyor. Ağzına, gözüne bulaştırmışlar. Doğru komutanlık tanımı yok. Bırak yıllardır komutanlık yapmayı, siz daha onun tanımını yapmamışsınız. Komutan kimdir, nasıldır? Üç-dört temel özelliği nedir ve bir de gerçekten bu özellikler özümsemiş mi? Buna yanıt olacak bir kaç kişi gösterin. Bu yok. Bunun yerine neyi getirdiniz? Kavramları alt-üst etme, kavramlarla alay etme, bir de tersini pratikleştirme. İşte bana bunu dayatıy-

orsunuz, bana diyorsunuz ki; "buna izin, onay ver". Zor! Çok iyi yürekliyim, insanlarla gerçekten benim kadar arkadaşlık yapmak isteyen yok, ama veremiyorum. Bu kandırmaca ya, bu tersliğe gücüm yetmiyor artık. Onay veremem.

Bütün bunlarla sizi kötölemek gibi bir niyetim yok. Keşke sizi biraz daha da güçlendirseydik de, bu istediğiniz şeylere sizi kavuştursaydık. Hem savaşta, hem yaşamda o çok istediğiniz şeyleri imkan dahiline soksaydık. Bunu istiyoruz, ama gerçeğiniz bununla o kadar tezat teşkil ediyor ki! Ne kadar hazırlık da sunsam, ki yaşamın özgürlük düzeyi için korkunç çaba harcandı; yine savaşçılığı geliştirmek için hakeza öyle, ama kişiliğiniz almıyor. Çürümüş, her tarafı dağılmış. Hangi ilacı veriyorsam ters tepiyor. Hangi ameliyatı uyguluyorsam daha da ağırlaşıyor. Buna rağmen, işte gördüğünüz gibi halen size güveniyorum. Muazzam üzerinizde çaba yürütüyoruz. Kim kime değer veriyor, ortada. Hem yaşamda, hem savaşta kim kime itimat gösteriyor? Kim kime gerçek değeri veriyor, ortada. Ama bir şeye değer vermem. Nedir o? Yalana değer vermem, uydurukluğa değer vermem, serseriliğe, çürümüşlüğe, biçimsizliğe değer vermem. Tabii ki bunları lanetlerim. Yalancı-lığa, hafifliğe, değer arz etmeyen her tür duygu ve davranışa, dağınık cümle oyunlarına, tabii ki değer veremem. Bunlara değer vermeme benden isteyemezsiniz. Hakkınız olamaz. Diğer şeylerde müthiş değer üstüne değer katıyoruz. Ortada! Savaşı değerli buluyorsanız, kim yarattı? Özgür yaşamı değerli buluyorsanız, kim yarattı? Ortada! Kim onunla amansız uğraştı? Onun büyük sabrını, onun büyük sorumluluğunu, onun büyük ustalığını kim gösterdi? Ortada!

O zaman sizden istediğimiz; bu sefer hiç olmazsa haddini bilerek, anlayarak, mümkünse bu

işin bir kenarından sağlam tutarak, "ben de yanılmam yanıltmam, düşmem düşürmem; işte işin hem esaslarıyla hem pratik yanlarıyla aldatıcı yaklaşmam, kimseyi de yaklaştırmam. Sözümün eriyim. Ciddiyetimi an be an gösteririm. Öyle "giderim de dağda gösteririm" biçiminde değil, "burada gösterme gücündeyim" deyin. Böyle yiğit bir kişilik sergileyin, bizden ne koparırsanız sizin olsun. Beni bile sollayın veya beni bile ezip geçin, her şey sizin olsun. Bunu istemeyen kim? Ben kendimi sıradan, mütevazı bir yaşama göre de hazırlamış birisiyim. Önünüzü tutmakmış, değer vermemekmiş, hayır. Biz neyi yarattığımızın farkındayız. Ama gidip de pat diye dökülmek olmaz. Sizin hesabınıza üzülüyoruz, kendi hesabımıza değil. Çünkü biz yine çalışır kazanırız. Siz o kadar adsız şehit gibi anılmamaca-sına giderseniz ne olacak? Bu bizi endişelendiriyor. Savaşçının gidişi böyle olmamalı. Hele komutan adayı kesinlikle böyle olamaz! Bunun şakası da olamaz. Ucuz sözü hiç olamaz. Bunun sözü yakıcıdır! Bunun iradesi keskindir! Bunun adım atışı çarpıcıdır!

Eğer böyleyseniz bir kez daha bu işi değerlendirelim, bu çerçevede değerlendirelim. Ciddi değerlendirelim, anlayarak değerlendirelim. Gerçekten sonuna kadar sonuçlarına katlanarak bir başlangıç yapalım. Engel tanımaksızın bu sefer bir büyük çıkışa hazırlanalım. O zaman eğer başarı gelişmezse, eğer bu düşmanın arkasında on tane daha dünya da olsa başaramazsak, yine sorumluluk bana aittir. Ama bu tarzda yapmak gerekir. Bu, kesin başarı tarzıdır! Bu, savaşın tanımına göre bütün esaslarda, iğne ucu kadar da olsa imkânlarla baş-lama, ama sonunu zafere götürme tarzıdır!

11 Temmuz 1998

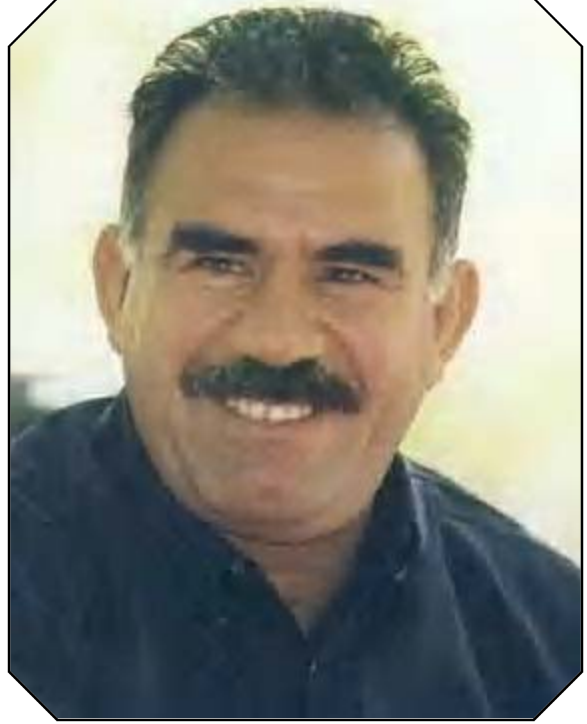
Reber APO

15 ŞUBAT KOMPLOSUNUN TEMEL ÖZELLİKLERİ

15 Şubat komplosunu tarihsel açıdan yorumladığımızda önemli özellikler ortaya çıkmaktadır:

1- Komplonun genelde Doğu-Batı çatışma çizgisi üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Beni Anadolu'nun, Türkiye'nin zayıflatan noktası olarak değerlendirmektedirler. Batının şımarık çocuğu ve uç noktası olarak Yunan siyaseti beni hep ilkesiz, sadece zarar veren bir pozisyonda görmek istemiştir. Tersine, ilişkinin kendilerine zarar vereceğini görür görmez ateşe atmaktan çekinmemiştir. Fakat son komplodaki rolü, esas olarak dostluğu kullanan hain işbirlikçilik biçimindedir. Bizzat planlayan ve uygulayan değil, daha çok taşe-rondur. Bu taşeronluk karşılığında ilerde Kıbrıs ve Ege konusunda taviz beklediği çok açıktır. Sonraki gelişmelerde bu husus fazlasıyla açıklığa kavuşmuştur. Bizzat teslim etme emrini verenin Başkan Clinton olduğu özel temsilcisi Blindken tarafından basına açıklanmıştır. Bunu terörizme karşı tavırla izah etmek dar bir yaklaşım olur.

Bunun arkasında İsrail'in olduğu kesindir. İsrail sağının savaş yanlısı aşırı uç kesiminin Türkiye'ye verdiği sözle bağlantısı güçlüdür. Dönemin İsrail Başbakanı sağcı blok Likud lideri Benjamin Netenyahu'dur. İsrail Ortadoğu'nun stratejik dengesinde Türkiye'yi yanında tutmak için komplonun gerçekleştirilmesinde baş aktör durumundadır; fakat yalnız değildir. Ayrıca İsrail sol demokratlarıyla, Şimon Perez çizgisiyle bağlantısı olacağını tahmin etmiyorum. Unutmamak gerekir ki, İzak Rabin suikastı da sağ uçlarla bağlantılıdır.

Clinton, komplonun hazırlıkları yoğunlaştığında Monica şantajıyla etkisiz duruma getirilmiştir ve İsrail lobi-sinin bir dediğini iki etmeyecek durumdadır. Hem karısı Hillary, hem de Monica'nın elinde şantajla birçok Başkanlık kararını çıkarmak imkân dahiline girmiştir.

Burada İsrail ve Yunan stratejisi arasında Türkiye konusunda geçici bir işbirliği durumu doğmaktadır. Clinton bunu koordine etmektedir. Koordinasyonun temelleri Londra'da atılmış olup, beni izole ederek Kürt-leri ve PKK'yi kendi kontrollerine almanın hesabı çok güçlüdür. Benim önderlik konumum Kürtler üzerinde geleneksel Batı politikasını sarsmaktadır. Olayın özü de bu gerçekliğe dayanmaktadır. Avrupa bu nedenle tasfiye edilmemi çıkarlarına uygun bulmuştur. Çünkü uzun süredir yürüttüğü Kürt politikası yine benim

yü-zümden boşa çıkmaktadır. Birleştikleri daha genel bir özellik, Doğu kültürünü benim şahsımda çözmemiş olmalarıdır.

2- Bu husus teslim edilmemin psikolojik ve kültürel gerekçesini teşkil etmiştir. Batı kültürünün beni eri-tebilecek bir yapıda olaması, dışlanması gereken bir kişilik olarak görülmemde etkili olmuştur. Maddi ekonomik çıkarlar bunda belirleyici olmakla birlikte, kültürel temel de göz ardı edilemez. Batının güya ikin-ci bir Lenin veya Humeyni çıkarmak istemeyen havaları bunda etkili olmuştur. Kendi kültürlerinin işbirlikçisi veya taklitçisi olmayan, kendini aşağılayıp onları üstün olarak kabul etmeyen birisine hiç de hoşgörülü yaklaşmadıkları netçe ortaya çıkmıştır.

Uygur-barbar ayrımı çizgisini bu olayda korumuşlardır. Kişiliğim konusunda uzun süre gözlem yaptıkları belliydi. Kendi mantalitelere ay-

Teslim edilmemde Kürt Özgürlük Hareketi ve Önderliğinin tasfiyesi belirgin bir amaçtır. Kürt işbirlikçilerle yıllarca yürütülen ilişkil bu tasfiyeyle tekrar işlevsel kılınmak istenmiştir. Güya liberal-demokratik Kürt önderliği yaratılacak, her devletin kendisi için hazırladığı Kürt öğeler doğacak boşluktan çeşitli örgütler yaratacaklardı

kırı olduğumu çoktan kararlaştırmış gibi bir atmosferde buldum kendimi. Bu atmosfer bilinçli yaratılmış bir durumdu.

3- Avrupa kapitalizminin son iki yüz yıllık Kürt politikasına özünde bağlı kalınmıştır. Bu politikanın temelinde, başta Türkler olmak üzere İran ve Arapları kendine bağlı kılmakta Kürtleri bir tehdit aracı olarak kullanma yatmaktadır. Ben Kürt sorununda ya savaş ya da barışla nihai bir çözümü zorlamaktaydım. Onlar ise bu sorunu hep ellerinde kullanacakları bir koz olarak bulundurmaya esas almaktaydılar. Bu silahın elle-rinden alınması hiç

de çıkarlarına gelmiyordu. Geleneksel sömürgecilik politikasının en kirli bir kalıntısı olarak değerlendirmekten vazgeçmek istemiyorlardı. Stratejik olarak çözümlenmiş bir Kürt sorunu, onlar için henüz zamanı gelmemiş bir konuydu. İran, Irak ve Türkiye ile hesaplarını tam olarak görünceye kadar Kürt kozunu saklı tutma pozisyonu açıkça görülmüyordu.

Bu, tıpkı Türkiye'de bazı kesimlerin çıkarlarını sorunun çözümsüz olarak sürüp gitmesine bağlamaları gi-bi bir tavidir. Bu, Kürtler açısından 'ne öl ne kal' politikasıdır. Ölmeyecek kadar sahip çıkma, yaşamayacak kadar uçurumda tutma gibi vahşi bir yaklaşımdır. Biraz destek verselerdi, doğru temelde son derece olumlu koşullar doğabilirdi. Örneğin bugünkü Kosova ve Makedonya'da

gösterdikleri yaklaşımı Kürtler için de ısrarla sergileselerdi, sorunlar çoktan hal yoluna girerdi. Benzer bir durum İsrail ile Araplar ve Rusya

ile Çe-çenler için de geçerlidir. Çıkarları sorunların uzun vadeli sürmesinde yatmaktadır. Ama Avrupa'nın içini, yakınıni ilgilendirdiğinde, hızlı ve yoğun davranabilmekte ve çözüm geliştirebilmektedirler. Benim durumum konjonktürel olarak bu tür çözümü çıkarlarına uygun kılmadığından dışlanmayı olağan kılmaktadır.

4- Teslim edilmemde Kürt Özgürlük Hareketi ve Önderliğinin tasfiyesi belirgin bir amaçtır. Kürt işbirlikçilerle yıllarca yürütülen ilişkiler bu tasfiyeyle tekrar işlevsel kılınmak istenmiştir. Güya liberal-demokratik Kürt önderliği

yaratılacak, her devletin kendisi için hazırladığı Kürt öğeler doğacak boşluktan çeşitli örgütler yaratacaklardı. Bu konuda Almanya başı çekmektedir. Alman yanlısı Türk, Kürt, Arap ve İranlı gruplar ya-ratmak, eski bir Ortadoğu politikasıdır ve bu politika Enver Paşa'dan beri işlevsel olmuştur. Iraklı Kürtler bu politikanın kurdu olmuşken, son dönemlerde Türkiye'de de ileri adımlar atılmak istenmiştir. Dış güçlerin himayesi altında palazlanmak bir geçim tarzına dönmüştür.

Kürt Özgürlük Hareketinin tasfiye edilmemesi, bir kez daha tasfiye ve parçalama çabalarına ağırlık ver-meye yol açacak ya da dağılıp gideceklerdir. Ayrıca sınırlı da olsa gelişen barış koşullarını istismar etmeye çalışacaklar; özgürlük hareketinin özgür sivil toplumu yaratamaması istismar çabalarını arttıracaktır. Dolayı-sıyla gerek eski tarikat tarzı gerici örgütlenmelere, gerekse işbirlikçi sahte sivil toplum kuruluşlarına dikkat etmek, halkı aldatmalarına fırsat vermemek büyük önem taşır.

5- İmralı sürecini Anadolu ve Mezopotamya'nın kardeş kültürlerindeki barışın dirilmesine vermek savaş-tan daha zor, sonuçları ise daha devrimci ve üretkendir. Kültürel varlıkların özgür kullanımına dayalı bir barış, Anadolu ve Mezopotamya Rönesans'ı ile Türkiye Cumhuriyeti'nin devrimci özüne de en doğru yanıt olacaktır. Her savaşın bir barışı olduğu ilkesini gözeterek, halkların çıkarına en uygun barış çabaları son derece gerekli ve önemlidir. Savaşlarının barışını getiremeyenler, başka güçlerce hem de kendileri aleyhine kullanılmaktan kurtulamazlar.

Barışı araştırmak ve sınırlı da olsa geliştirmek, kayıp veya boş işlerle vakit kaybetmek anlamına asla gel-mez. Savaşlarının gerçekçi barış

yollarını geliştiremeyenler, askeri olarak kazan-salar bile, sonunda boşa çı-karılmaktan kurtulamazlar. Barış konusunda yanlış bir hesap en önemli askeri kazanımları bile anlamsızlaştırır. Halkına ve askerine karşı sorumlu önderler, barış sorunlarını en az askeri sorunlar kadar incelemeyi ve gerçekçi çözümler bulmayı amaç edinen kişiliklerdir. Bunu beceremeyen önderler ve komutanlar kaybet-mek-ten kurtulamazlar.

İmralı sürecindeki barış çabalarına yönelik tutumların kimlerden kaynaklandığına bakıldığında, sürekli yozluk, marjinallik, hizipçilik ve düş-manlığı bir sanat haline getirenlerin bunda rol oynadığı görülecektir. Çünkü anlamlı ve ciddi olan bir barış; sahte, topluma hizmet etmeyen ve bireyi yüceltmeyen kaosu ortadan kaldırır, yasadışı durumları önler, düzenin meşru geçim ve yaşam tarzını egemen kılar. Yeteneği ve yaşam tarzı buna göre denk olmayanlar ve zamanında dönüşmeyenler, barışı ne anlar ne de isterler. Bunlar savaşın acılarını ve zorluklarını da bilmezler. Buna rağmen sürecin ciddiyeti görülmelidir. Tam başarıya gitse de gitmese de, bu süreç önemlidir. Bunun ardından gelişecek bir savaş bile eskisinden farklı olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti'nin yaşadığı tarihinin en uzun süreli krizi, geçmiş savaşın sonucudur. Bu doğru itiraf edilmeden ve adil bir barışa dönüştürülmeden kriz ortadan kalkmaz. Çünkü krizin nedeni doğru teşhis edilmek istenmi-yor. O halde tedavi de doğru olmayacaktır. Türkiye 2000'li yıllarda bu çelişkiyi yaşamaktadır. Kriz ya yeni ve daha kanlı bir savaşla, ya da adil ve onurlu bir barışla ortadan kaldırılabilir. Aksi halde günlük olarak ya-şanan toplumsal kâbustan kurtulamaz.

6- İmralı süreci, Kürt halkı için ve kurumsal olarak benim açımdan üçüncü doğuş dönemidir.

Birinci dö-nem, tarımcıl köy toplumunun 20. yüzyılla çelişen koşullarındaki anadan doğuş ve resmi model topluma kadar geçen süreyi kapsar. Bu dönem arada 15 bin yıllık tarih bulunan bir kopuş sürecinin büyük anlam ve yetersizlikleri içinde geçti. 15 bin yıl öncesi ve sonrası yaşam ağı çözümlenememektedir. Bu çözümsüzlük, aile içi ve köy sosyal savaşımına yol açtı. Bir köy isyancısıydım. Bu isyan resmi topluma geçişe kadar devam etti. Daha sonra bu sürece ilkokulla başlayan ve çeşitli aşamalardan geçerek oligarşik cumhuriyete karşı başkaldırıya kadar devam eden ikinci yaratılış süreci eklendi. Donkişot'un yel değirmenine saldırısına ben-zeyen bu dönem, sorunların açığa çıkmasına ve daha da ağırlaşmasına yol açtı. Neolitik ve feodal toplumun çelişkilerine kapitalist özellikler de katıldı. Devrimci tarz olmadığı için, bir kargaşa ortamı egemen oldu. Başvurulan isyan kendi içindeki gericiliği bile çözümleyemedi. Yirmi yıl kadar süren bu isyan aşaması, böl-ge ve dünya çapında etkilemelere yol açtıktan sonra, önüne çıkan çıkmazların sonucu olarak İmralı sürecine dönüştü.

İmralı koşulları yalnız kişi olarak değil, cumhuriyet ve halk olarak üçüncü bir doğuş anlamına gelmekte-dir. İkinci doğuş şiddet ve savaşla doğmayı, temizlenmeyi ifade ediyordu. Doğada ve toplumda her olguda geçerli zıtlıkların varlığı ve birliği yasası gereğince şiddet temelinde yeterince uzun süren oligarşik cumhuri-yete karşıtlık dönemi, yerini demokratikleşmeyle gerçekleşecek olan laik ve demokratik cumhuriyete bıraka-caktır. Çelişkisiz gelişme sağlanamayacağı gibi, çözümsüz kalan anlamsız çelişkilerle sürekli boğuşmakla gelişmenin sağlanması şurada kalsın, ancak tahribat, yıkım ve krizler gelişebilir. Türkiye

çelişkilerini yete-rince anlamakta ve zamanında çözmekte geciktiği için doğal olarak kriz sürecine girmiştir ve bir türlü çıka-mamaktadır.

Süreç tüm güçler açısından yeniden bir doğuşu ve şekillenmeyi zorlamaktadır. Devletten ekonomiye, si-yasetten hukuka, ahlâktan sanata kadar her alan sarsılmakta, bunalmakta ve krizle birlikte çözümü aramakta-dır. Benim İmralı sürecim bu gerçeği tetikleme anlamına da gelmektedir. Nasıl ki daha önceki süreç 'ben ve savaş' olgusu olarak anlam bulmuşsa, bu yeni süreç de 'ben ve barış' olgusu anlamına gelmektedir. Kurum-sal olarak varlığımın temel bir parçası, Kürt özgürlük bilinci ve iradesidir. Savaşla deneyimden geçen bu bilinç ve irade şimdi barış sürecinden geçmektedir. Savaş süreci anti-feodal ve anti-oligarşik cumhuriyet olarak kendini formüle ederken, barış süreci 'demokratik ve laik cumhuriyet' olarak özde ve biçimde kendini yenilemek biçiminde ifade etmektedir. Ayrılık ve şiddet arzu edilmiyor ve sistemden tümüyle dışlanmak isteniyorsa, Kürtlerin emekleriyle tarih boyunca Türklerle yaşadıkları devletleşme ve uluslaşma sürecinden zorla, inkâr edilerek dışlanmaması gerekmektedir. Barış, siyasetin ve hukukun Kürtlerin kültürel varlıklarını diledikleri gibi özgürce yaşayarak cumhuriyetle bütünleşmelerine yer vermesini şart kılmaktadır.

Özgür Kürt iradesinin inkârına dayalı cumhuriyet oligarşıktır ve bunun şiddeti ve ayrılığı doğurması ka-çınılmazdır. Özgür birliğe, yani demokratik uzlaşıya açık olması, barış ve birlik içinde yaşamak demektir. Bunun uygulanmaması, oligarşik cumhuriyetle demokratik cumhuriyet arasındaki mücadelenin henüz sonuç-lanmamasından ötürüdür. Bu açıdan sembolik olarak İmralı süreci tarihsel bir evreyi işaret etmektedir. Bu süreç

ya barışı doğuracaktır; ya da eğer bunda başarılı olunmaz ve oligarşik cumhuriyetin inkâr ve imha po-litikaları devam ederse, o zaman bunu daha yoğun ve kapsamlı bir şiddetle birlikte ayrımın derinleştiği bir süreç izleyecektir.

Türkiye'nin tarihinde ilk defa en derinliğine yaşadığı krizin altında bu temel gerçeklik yatmaktadır. Çö-zümleyici saha olan siyaset olgusunun Meclis ve Hükümet olarak konuyu gerçekçi değerlendirerek zama-nında ele alıp üstüne düşeni yapmaması, sorunların üstünü örtüp çürümeye ve çözümsüzlüğe terk etmesi, basında da yoğun işlendiği gibi krizin kaynağının siyaset olduğunu göstermektedir. Siyaset idam kararını üzerimde Demokles'in kılıcı gibi sallayarak sonuç alacağını sanmakta ve en büyük yanlış burada yap-

**AIHM'ne giderken
Sadece Türkiye Cumhuriyeti'nin
AIHS'ne aykırı durumunu değil
Esas olarak AB ve ABD'nin şahsında
Kürt özgürlük iradesine karşı
İşledikleri hukuk ve ahlâkdışı
Sorumluluklarını yargılamada
Göz önünde bulundurmamak
Birincil öncelik taşımaktadır**

makta-dır. Bu yaklaşım Türkiye'yi dıştan ve içten dayatılan ve özünde rantçılık ve yolsuzluk çetesine dayanan bir sisteme, dolayısıyla krize mahkûm etmekte; her yıl, hatta her ay milyarlarca Dolar maddi kayıp verdirilmekte, manevi olarak da bu ülkeyi derin acılara ve sıkıntılara boğmaktadır. Madem on beş yıllık savaşta, toplam bilânço olarak 40 bin kişinin ölümü ve yüzlerce milyara varan maddi kayıp söz konusudur. O halde yapılması gereken bu olguyu bütün tarihsel, toplumsal ve

uluslararası koşullar içinde ele alarak doğru bir tanımla-maya ve çözüme gitmektir. Bu yapılmadıkça, krizin çok boyutlu olarak daha da tırmanması kaçınılmazdır.

Kişi ve önderliksel kurum olarak İmralı sürecim, bu çerçevede altında sorunu değerlendirmeyi gerektirmek-tedir. Faydacı ve ucuz kul-lanmacı zihniyetlerle bu gerçekleşmeyince, ister resmi devlet çevresinden, ister işbirlikçi Kürt çevrelerinden gelsin, geliştirilen inkâr, iftira ve imhacı yaklaşımlar ucu yine çıkmaza dayalı bir savaş dönemini dayatmaktadır. Bu oyuna düşmemek için çok duyarlı ve anlayışlı davranmakla birlikte İmralı'da maddi ve manevi imhama dayalı bir gelişmenin tüm Türk ve Kürt özgür irade güçlerinin imhaları anlamına geleceğini bilerek, özgürlük savaşının halklarımızın lehine sonuçlanması için, meşru savunma savaşının tüm stratejik ve taktik hazırlıklarının yarın savaş başlayacakmış gibi sağlam yürütülmesi, bu sürecin başarısının en temel koşullarından birisidir. İmralı'nın devlet, toplum, halkımız, PKK ve benim açımdan tarihsel anlamı budur.

7- 15 Şubat komplosunun Avrupa, ABD ve AIHS açısından da doğru tanımlanması gereken bir anlamı vardır. Kürt özgürlük iradesine karşı girilen ve kesinlikle hukuk dışı ve AIHS'ne aykırı olan gözaltı ve tu-tuklanma durumu, Türkiye Cumhuriyeti'nden ziyade, ABD ve AB kurumlarını hem hukuki hem siyasal olarak sorumlu kılmaktadır. Çünkü savunmamda kapsamlı olarak açıkladığım gibi, söz konusu güçler ve kurumlar sömürgeci bir siyasal anlayışla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini çiğneyen, hukuka aykırı bir tutum sonucu bu durumu yaratmışlardır. Dolayısıyla AIHM'ne giderken, sadece Türkiye

Cumhuriyeti'nin AİHS'ne aykırı durumunu değil, esas olarak AB ve ABD'nin şahsında Kürt özgürlük iradesine karşı işledikleri hukuk ve ahlâkdışı sorumluluklarını yargılamada göz önünde bulundurmamak birincil öncelik taşımaktadır.

Avrupa'nın üç önemli başkentinde gerileceğim veya içine konulacağım çarmıh (Kürtçe kelime: dört çi-viyle çakılmak) veya tabutluğuma çivi çakılmıştır. Sonra ince bir kapitalist oyunla Afrika yamyamlarının elinden Türk uçağına atılmışım.

Çarmıha ilk gerildiğim yer, başkent Atina'dır. Atina, ister şaşkınlığından ister kör intikamcılığından esin-lenen gerici bir kültür ve korkak bir ruhla, Anadolu üzerindeki üç bin yıllık egemenliğini kaybetmesinin acı-sını çıkarmak istemiş; benden Anadolu Türklüğüne karşı ucuz ve ilkesiz bir zafer beklemiştir. Bunun pek mümkün olmayacağına anlayınca, sanki benim sahibim kendileriymiş gibi, Kıbrıs ve Ege'de bazı tavizler karşılığında bir hediye paketi veya bir kurbanlık koyun gibi Türk Hükümetine sunma ihanetinin tarihinde eşi görülmemiş alçaklığını ve dostluk kitabında hiç yeri olmayan şerefsizliğini göstermiş; AB üyesi olarak, AİHS'ne karşı hukuk suçunu işlemiştir. Hiçbir karşı bahane ileri sürülmeden, bu olaydaki büyük ahlâksızlığı ve hukuk karşısındaki suçu nettir. Gerekirse bu çok sayıda tanık ve açıklamayla kanıtlanabilir.

Yunanlı yazar Kazancakis, 'İsa'nın Yeniden Çarmıha Gerilmesi' romanını çoktan yazmıştır. Ama benim konumum bireysel değildir. Önderliğine ölümüne bağlı milyonlarca özgür iradeli Kürt'e de çarmıha gerilme eylemi uygulanmıştır. Yunanlılar kendilerini tanrı Zeus'tan beri çok kurnaz sayabilirler. Zeus'un alnından yarattığı kızı tanrıça Athenna, hileyle Troyalı Hektor'u kardeşi

Deiphobos'un kılığına girerek savaşın ate-şine atıp tasfiye edebilir. Böylece Anadolu'nun kapısını açabilir. Bu gerçeklik mitolojide geçer. Ama ben 2000'e bir kala, 20. yüzyılda yaşarken bu tuzağa düşürüldüm. Kendileri beni öldürseydi, bir komployla da olsa kaza süsü vererek bunu gerçekleştireydi gam yemezdim. Kültürleri gereği olup biteydi. Ama hiçbir insanlık kitabında ve hiçbir ahlâki ilke içinde yeri olmayan paketleme usulü bir hediye halinde, 30 bine ya-kın şehidin acıları ve şehit analarının gözyaşları arasında, hiç de hazır olmadığım ve hala benden bir şeyler umut ettikleri en kritik bir anda, Türk özel savaş timlerine teslim etmeye nasıl cesaret edebilir? Arkalarında ABD Başkanı Clinton varmış, o emretmiş. (Özel Danışmanı Blindken bunu resmen basına açıkladı.) Yunan Hükümeti de dostlukla oynayarak bunu uygulamış.

Clinton o dönemde Senatonun Monica Skandalının yargılama kısıncısı altındadır. Karısı Hillary ve sevgi-lisi Monica, ikisi de çok önceden hazırlanıp Beyaz Saray'ın içine sokulmuş iki Yahudi kökenli kadın ajan-dır. Yahudiler bu sanatı kendilerine Allah'ın verdiğini söylerler. Tevrat'ta İbraniler bahsinde geçtiği gibi, ilk kadın ajan olarak fahişe Rahab'dan övgüyle bahsedilirken, Clinton, Kızıldeğirani avlayan beyaz adamın kovboy kültürlü haddini bilmez son temsilcisidir. Sırf yaşadığı Monica Skandalından ucuz kurtulmak için, MOSSAD'ın şart kıldığı beni teslim etme iradesinin uygulanması, Yunan Hükümetinin görevi olamazdı. Büyük ABD Başkanının desteği için her şey yapıldı. Yoksa başka türlü bu komplonun ahlâksızlığı ve hukuk dışılığı göze alınamazdı.

İsrail, Türkiye üzerinden stratejik bir denge kurmak için beni kurban etme hakkına sahip olamazdı. Ortak atamız Hz. İbrahim bile insan kur-

ban etmeyi ilk dinden kaldıran peygamberdir. O'nun anısına, dinine saygı gereği, MOSSAD'ın bu kurbanlık eylemine girmemesi gerekirdi. Üstünlük için bir ahlâki sınır olmalıdır. Hiç olmazsa Yunan Hükümeti bu kirli oyuna alet olmamalıydı. Türkiye üzerinde böylesine ince oyunlarla aralarında anlaşp hiç de akıllı olabileceğine inanmadıkları halde, benim gibi bir Kürt'ü bir canlı atom bombası gibi kullanmamalıydılar. Bir gün Kürt'ün de aklının başına geleceği ve intikamını örgütleyebileceği hesaplanmalıydı. Binde bir de olsa bu ihtimal de hesapta tutulmalıydı. Ortodoks Hristiyanlığın merkezinde her bakımdan İsa Mesih'in ruhunu yeniden çarmıha geren bu suç böylesine ucuz işlenmemeliydi. Yahuda İskariyotluğun çağdaş türevi olunmamalıydı. Daha da kötüsü, sahtekârca açıklamalarla bu vahim ahlâksızlık-la suçluluk örtbas edilmemeliydi. Fazla uzatmayacağım. Atina'da hazırlanan çarmıhın veya tabutuma ilk çivinin çakılmasının tarihsel ve insani anlamı bu çerçevededir. Eğer dürüst davranmak esas olacaksa, bunun hem siyasal hem de hukuki yönlerinin kesinlikli göz önüne alınması gerekir.

İkinci çivi Moskova'da çakılmıştır. Buna hiç şaşırmadım ve kızmadım. Şikâyet etmeyi de pek anlamlı bulmuyorum. En soylu değerlerine bile en aşağılık biçimlerde vurdumduymaz kalan Rusların ve Hükümeti'nin herhangi bir insani ve ahlâki kaygı taşıdığına ihtimal vermedim. Ruslar para için feda etmeyecekleri bir değer olmadığını bu dönemde fazlasıyla kanıtlamışlardır. Avrupa Konseyi üyesi olarak Rusya, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine bağlıdır. Dolayısıyla parlamento durumunda olan Duma'nın bire karşı 298 oyla kabul ettiği siyasal iltica istemimi göz ardı edip, beni zorla Rusya'dan atması hukuk dışıdır. Bu da AB ve AİHM'ni ilgilendirir.

Avrupa'nın mukaddes başkenti Roma'da çakılan üçüncü çivi Papanın gözü önünde çakılmıştır. Her ne kadar başta büyük insan Aziz Paul da Roma'da ilk öldürülen Hristiyan olmuşsa da, benim için ölümden beter bir süreç dayatılmamalıydı. Avrupa ve Roma çağdaş uygarlığı temsil ettiği iddiasındadır. Roma 2000'e bir yıl kala Saint Paul'a yapılan bir uygulamayı ikinci kez denemeliydi. Aynen onun gibi ben de Şam'dan geliyordum. Uygarlık üzerine bazı gerçekleri dilimin döndüğü kadarıyla anlatacaktım. Neden bu kadar kabul etmez duruma geldiler? 66 gün demirden bir kafes içinde tutar gibi, her tarafıma çelik gibi polisler yerleştire-rek gaddarca davrandılar. Ben henüz adını bile kabul ettirememiş, hiçbir insani hakkı tanınmayan tarihin en eski bir halkının varlığını ve özgürlük istemlerini de dillendirecektim. Bunun Avrupa siyasal ve hukuki de-ğerlerine göre bir hak ve demokratik talep olduğu açıktır. Bu hakka hiç saygı gösterilmedi. Kaçırılmam için her şey yapıldı. Çarmıha gerilmenin bütün psikolojik işlevleri yerine getirildi ve postalandım. AİHM gerçek-liğin bu yönü üzerinde durup, AB'ne biçim ve ruh vermiş olan başkent Roma'da neden böyle bir durum ge-lişti diye hesap sormalı ve gereğini göz önüne getirmelidir.

Kenya'nın başkentine kaçırılmam tamamıyla Avrupa ve ABD'nin ortak iradesiyle gerçekleşmiştir. En aşağılık rolü de şımarık çocukları Yunan Hükümetine oynatmışlardır. Bunun hikâyesi uzundur. Kısmen bah-settim. Bu kaçırılma ve Kenya Elçiliklerinde teslim etme gerçeğini gerekirse sözlü olarak da AİHM'ne uzun uzun ve kanıtlamalı olarak anlatırım. İpe çekme, paketi, tabutluğu veya çarmıhı taşıtma görevinin çok iyi terbiye ettikleri Afrika'nın Kenyalı yamyamlarının

elleriyle gerçekleştirilmesi komplonun en kirli işlerinden birisidir. Güya Avrupa tertemiz oldu, suçu Kenya işledi! Açık ki, Avrupa, halkları kırdırtmada epey tecrübe kazanmıştır. Burada da basit bir siyasal cellât rolü oynamıştır. Kamuoyundan ve yasalardan çekindikleri için, biraz da bu taktiği devreye sokmuşlardır. Yani Avrupa'da asla kirli iş olmaz; olsa olsa yamyamlar ara-sında olur!

Kenya'da ABD'nin rolü açıktır. Zaten ABD Başkanı kendi rolüne, yani teslim etme emrine sahip çıkmış-tır. Bence Yunan İstihbaratıyla CIA'nin bu dolabı Türkiye aşkına çevirmediikleri kesindir. Ölümünün Türk-lerin elinde gerçekleşmesini stratejik bir amaç olarak benimsediklerinden kuşku duymuyorum. İngilizlerin yaklaşımının da bu olduğuna inanıyorum. Bana göre kısmen benim kaba bir direnişçi gibi Türk düşmanlığı yapmamam, kısmen de Türk Genelkurmaylığının ihtiyatlı yaklaşımı, bu oyundan bekledikleri bombanın hem de benim şahsımda on binlerin canına mal olabilecek biçimde patlamasını önlemiştir. 21. yüzyılın bir Kürt-Türk çatışması yüzyılı haline gelmesi önlenmiştir. Fakat her iki tarafa da, hem Türklere hem de Kürtlere dostluk maskesi altında oynanan bu oyunun tarihte eşine hiç rastlanmayan, Bizans oyunlarından da beter en alçakça ve şerefsizce bir komplo olduğu açıktır. Hem Türklerin hem de Kürtlerin komplonun bu yönünü mutlaka görmeleri gerektiği inancındayım.

İsrail, benim dünya çapında tecrit ve teslim edilmemde belirleyici rol oynamıştır. Benim Ortadoğu'ya çı-kışımı ve Kürt hareketinde yeni bir çizgi geliştirmemi stratejik açıdan kendine rakip ve tehlikeli bulmuştur. İsrail, geleneksel olarak Kürt hareketi denilince Irak Kürt işbirlikçi güçlerini esas almakta, çok yönlü ilişki-lerle onlar vasıtasıyla tüm

Kürtleri stratejik bir ağ içine almaya çalışmaktadır. Bu ağı parçalamam ve oldukça bağımsız hareket etmem, ayrıca işbirlikçilerin hareket sahalarını sürekli daraltmam ve Arap sahasında çok kalmam, hakkımda dünya çapında strateji geliştirmelerine yol açtı. İsrail için sanırım Arafat'tan çok daha fazla istenmez bir durum arz ediyorum. Türkiye'yle benim hakkımda stratejik ittifaka girmelerinde bu etken-ler temel rol oynamıştır. Bu stratejinin İsrail sağına ait olduğundan kuşku olmamakla birlikte, solu temsil eden Şimon Perez çizgisince ne kadar benimsenip benimsenmediği açığa çıkmış değildir. İsrail 9 Ekim 1998'den önce bana el atmıştır. 6 Mayıs 1996 bombalamasından haberi ve desteği vardır. Yunanistan'ın ne kadar taşeron olarak kullanıldığı incelenmeye değer bir konudur. Başbakan Primakov'un beni Moskova'dan sürmesi kesinlikle İsrail ve Yahudi lobisiyle bağlantılıdır. Bizzat son seferinde Ariel Şaron'un geldiğini hatırlıyorum. İtalya'yı ABD üzerinden sıkıştıran da İsrail'dir. Londra'da, Avrupa'da istenmeyen adam olarak tavrı çizilmesinin arkasındaki gücün de MOSSAD olduğu güçlü bir olasılıktır. ABD'yi aleyhimde teslim etme emrini vermeye zorlayan da Yahudi gerçeğidir. Ben İsrail'in bu tavrını hep Çıkış'ta Musa'nın başına getirdikleri ve belki de öldürdükleri tavra benzetirim. Demokratik bir Ortadoğu'da Yahudi halkının da yerinin olmasını hep isterim. Yine Yahudi bilim, sanat ve felsefe gücüne hayranlık ve saygı duydum. Bana karşı yaptıklarıyla kendilerine çok zarar verdiklerini her geçen gün daha iyi anlayacak-lardır. Kürtler bu yönlü gerçeği gördükçe daha çok uyanacaklar, güçlerine kavuşacaklar ve adaleti gerçekleştirebileceklerini kanıtlayacaklardır.

Reber APO

ULUSLAR ARASI KOMPLONUN 10. YILI VE GÖREVLERİMİZ

Duran KALKAN

İçinde bulunduğumuz süreç içerisinde 9 Ekim 1998'de önderliğe yönelik geliştirilen komplo, anti Kürt ittifakıyla birlikte yeni bir biçim kazanarak sürdürülmektedir. Yeni bir konsept temelindeki bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tarihi 9 Ekim 1998 uluslararası komplosu onuncu yılına giriyor. Hareket ve halk olarak onuncu yılda başarıyla yerine getirilmesi gereken kapsamlı görevler bizi bekliyor. Geçen dokuz yılın Önderlik çizgisine uygun bir analizi yapılması ve derslerinin çıkarılması temelinde onuncu yılın görevlerini başarıyla yürütmemiz mümkün olacaktır.

Geçen 9 yılda uluslararası komplo üzerine çok şey söylenip-yazılmıştır. Belki de en çok tartışılan ve üzerinde görüş belirtilen konulardan birisi, Önder APO'ya yönelik geliştirilen bu uluslararası komplo olmuştur. Tabi herkesten çok da Önder APO bu konu üzerinde düşünmüş, yoğunlaşmış ve fırsat bulduğu ölçüde görüşlerini halka ve kamuoyuna sunmaya çalışmıştır. Uluslararası komploya ilişkin en somut, derin, bilimsel ve gerçekçi çözümler Önder APO tarafından yapılmıştır. Bu bakımdan komplonun amaçları, planlanışı, sahipleri; komploya katılan güçler; komploda izlenen strateji ve taktiklerin konuları büyük ölçüde aydınlatılmış ve bilinir hale getirilmiştir. Ancak halen analiz edilmesi, açığa çıkartılması gereken yönler de vardır. Nitekim her yeni kapsamlı siyasi olay ortaya çıktıkça, bunun uluslararası komployla bağlı ve bu temelde komplonun yeni bir yönü ortaya çık-

maktadır. Kürtlere ve Kürdistan'a ilişkin her türlü gelişmede bu gerçeği görmek mümkündür. Kaldı ki, sadece Kürdistan'la ilişkili de değil, Ortadoğu'daki tüm siyasi ve askeri gelişmelerin altında şu veya bu düzeyde uluslararası komplo vardır.

Bölgede yaşanan ve adına üçüncü dünya savaşı denen bu büyük çatışmanın da uluslararası komployla ne denli bağlı olduğu hem Önder APO, hem de çok farklı düşünür ve yazarlar tarafından ortaya konmuştur. Bu bakımdan Önder APO'ya yöneltilen 9 Ekim uluslararası komplosu sadece Kürtleri ve Kürdistan'ı kapsayan değil onun da ötesinde bölgesel ve uluslararası bağları olan bir olaydır.

Biz geçen 9 yıl boyunca hep şunu söyledik: Kürdistan'da gerçek yurtsever bilince sahip olabilmek ve ulusal demokratik çizgide görev ve sorumlulukları doğru belirleyerek, onları pratikte başarıyla yürütebilmek, ancak uluslararası kom-

plo gerçeğinin doğru, yeterli ve derinlikli kavranmasından geçer. Bu belirleme günümüz açısından da geçerliliğini korumaktadır. Gerçekten de Kürdistan'da tutarlı yurtsever olabilmek, ulusal demokratik çizgi temelinde görev ve sorumlulukları ortaya çıkartabilmek ve bunları doğru bir örgüt ve eylem anlayışıyla pratikte başarıyla hayata geçirebilmek, bunun gerektirdiği bilinci, cesareti ve fedakârlığı gösterebilmek, uluslararası komplo gerçeğinin bilincine derinden varmakla mümkündür. Önder APO'nun deyimiyle; komplo gerçeğini yani Kürdistan üzerinde uygulanan inkâr ve imha gerçeğini, **"iliklerimize kadar"** hissettiğimiz ölçüde buna karşı görev ve sorumluluklarımızı doğru belirleyebilir, daha da ötesinde bunları pratikte başarıyla hayata geçirebilecek cesareti ve fedakârlığı ortaya çıkartabiliriz.

Bu nedenle 10. yıl görevlerini başarıyla yerine getirebilmek için uluslararası komplo gerçeğinin derinliğine kavranması, bilince çıkartılması ve ona karşı mücadele gereğinin derinden anlaşılması gerekir. Öncelikle burada şunu ifade edelim: Bazıları uluslararası kompionun 15 Şubat'ta başladığını ve pratikleştğini sanıyorlar. Dolayısıyla da sonraki gelişmelere bakarak uluslararası kompionun Önder APO'ya yönelen gerçeğini, yani onun imhacı özelliğini dolayısıyla Önder APO şahsında Kürt halkına yöneltilen imha saldırısını göremiyorlar. Bu da bu tür çevreleri uluslararası komplo gerçeğini doğru ve yeterli anlamamaya, dolayısıyla da komploya karşı mücadelede dar, yüzeysel ve geçiştirmeci bakmaya götürüyor.

Oysa Önder APO'ya yöneltilen uluslararası komplo, 9 Ekim 1998 tarihinde fiilen başlatılan ve uygulamaya konan bir saldırı olayıdır. Onun en temel amacı, Önder APO'nun imhasını

gerçekleştirmek, bu temelde PKK hareketinin tasfiyesini sağlamak, tüm bunlara dayanarak da Kürt toplumu üzerinde uygulanan inkâr ve imha sürecini başarıya götürmektir. Dolayısıyla uluslararası kompionun imha ve tasfiye amacı nettir. Önder APO'yu imha, PKK'yi tasfiye ve Kürt toplumu üzerindeki inkâr ve imha sürecini sonuca götürerek, Kürt toplumunun tarihsel yok oluşunu sağlama bu kompionun temel amacı olmaktadır.

Bu bakımdan imha amacı kompionun daha ilk anından uygulamaya konan, daha ilk adımlarında saklı olan bir gerçekliktir. Nitekim son dönemlerde Önder APO uluslararası kompionun doğru anlaşılıp, yeterince aydınlatılması açısından Yunanistan davasını önemsemektedir. Mutlaka bir çaresinin bulunarak, komploda Yunanistan'ın rolünün açığa çıkartılmasını istemektedir. Elbette üzerinde durduğu önemli husus; yasal olarak girdiği Yunanistan'dan yasadışı yöntemlerle kaçılarak Kenya'ya götürülmesinin ve Türkiye yönetimine teslim edilmesinin ispatlanmasıdır. Mahkemelerde hukuki açıdan bu durumun ispatlanması hem Yunanistan'ın komplodaki rolünü daha iyi açığa çıkartacak, hem de kompionun nasıl uygulandığını, uluslararası hukuk ve insan hakları açısından nasıl bir ters konumu ifade ettiğini açığa çıkaracaktır. Tabi en çok da bir Avrupa Birliği ülkesinden kaçırılmış olması nedeniyle de, AB yasalarının Yunanistan tarafından ihlal edilmesinin ortaya konup, gerçekler açığa çıkartılarak, Avrupa hukuku düzeyinde haklarının ortaya çıkmasını sağlamaktır.

Önder APO bu çerçevede Yunanistan'dan yasa dışı yollarla kaçırılma üzerinde dururken, aslında kompionun daha baştan tezgahlanmasında Yunanistan'ın rolünün, oynadığı misyonun daha net

ve kapsamlı açığa çıkartılıp, kamuoyunun önüne serilmesini de istemektedir. Bu bakımdan aslında Yunanistan'ın komplodaki esas olumsuz rolü; Önder APO'nun Şam'dan çıkartılıp, Yunanistan'a götürülmesi süreciyle başlamıştır. Her ne kadar Yunanistan'ın da bağlı olduğu hiyerarşik devletçi sistemin günümüzdeki egemen güçleri ABD, İngiltere, İsrail gibi devletler tarafından planlanıp, hayata geçirilmiş ve yönlendirilmiş olsa da uluslararası komplonun pratikleştirilmesinde Yunanistan gibi ülkelerin rolü çok belirgin olmuştur.

Komployu

planlayan ve yönlendiren çevreler birçok devleti, yine örgütü bu doğrultudaki amaçları için kullanmışlardır. Bu anlamda en çok kullanılan belki de dar-şoven, milliyetçi yaklaşımları gereği kendi çıkarıyla

da uyumlu gördüğü için, yüksek bir istekle bu işe sarılan güç; Yunanistan'ın Simitis hükümeti olmuştur. Bu hükümetin daha baştan amacı Önder APO'yu imha, PKK'yi tasfiye ve Kürtleri yok etme olan uluslararası komplonun başarıyla pratikleştirilmesi için çaba harcayan, görev ve rol üstlenen bunların da pratikleştirilmesinde etkin çaba ortaya konan bir güç olmuştur.

Bu genel belirlemeler ışığında uluslararası komplonun geçen 9 yılını üç ana bölüm halinde değerlendirebiliriz. Birincisi; Önder APO'nun imhası temelinde PKK'nin tasfiyesi ve Kürtlerin yok edilmesi sürecinin işletilmek istendiği dönemdir. Yani Önder APO'ya imha saldırılarının

komplonun geçen 9 yılını

**Üç ana bölüm halinde değerlendirebiliriz
Birincisi; Önder APO'nun imhası temelinde
PKK'nin tasfiyesi ve Kürtlerin yok edilmesi
Sürecinin işletilmek istendiği dönemdir Yani
Önder APO'ya**

**İmha saldırılarının dayatıldığı süreçtir
Bu süreç 9 Ekim 1998 tarihiyle başlamış
99 yılının Nisan-Mayıs aylarına kadar
Sürmüştür**

dayatıldığı süreçtir. Bu süreç 9 Ekim 1998 tarihiyle başlamış, 99 yılının Nisan-Mayıs aylarına kadar sürmüştür. Önder APO'nun imhasının boşa çıkartıldığı, kendisiyle avukatlarının ilişki kurduğu ve mahkeme sürecinin başlatıldığının ilan edildiği zamana kadar, Önder APO'ya yönelik uluslararası komplo gerçeği imhayı amaçlayan ve diğer amaçlarını Önder APO'nun imhası temelinde gerçekleştirmeyi hedefleyen bir saldırı olmuştur. Bu bakımdan da daha ilk günde, 9 Ekim gününde bu amaç temelinde komplonun planlanıp,

yürütülme durumu vardır. Uluslararası komplonun imhayı gerçekleştirme hedefi ilk gün olan 9 Ekim'de sağlanmak istenmiştir. Bunu birçok kez Önder APO'nun kendisi de dile getirdi. Şam'dan çeşitli vaatler verilerek ve yasal

yollar oluşturularak, çıkartılıp Yunanistan'a götürülme süreci aslında uluslararası komplonun temel amacı olan, Önder APO'nun imhasını sağlama sürecidir. Bunun içinde öncelikle yasal yollar gösterilmiş, Yunanistan'a gidebileceği yönetim temsilcileri tarafından Önder APO'ya iletilmiş, ancak Şam'dan çıkartılıp da Atina havaalanına gittiği zaman, bizzat Yunanistan istihbarat şefi tarafından, Yunanistan'a giremeyeceği ve geldiği ülke olan Şam'a geri gönderileceği ifade edilerek, ülkeye sokulmamıştır. Önder APO bu noktada şu gerçekleri ifade etti: "**Aslında Atina'ya götürülüş süreci ardından geri dönüş Türkiye'yle birlikte örgütlenmiş süreç olmaktaydı**". Yani Yunanistan

ve Türkiye arasındaki uzlaşmalar temelinde, bir kere Şam'dan çıkartılıp belirsiz ortama sürüklendikten sonra, tekrar Atina'dan havalandırıldığında ve Akdeniz üzerine çıktığında nereden geldiği belli olmayan vuruşlarla uçağının imha edilmesi ve dolayısıyla Önder APO'nun da bu biçimde imhasının gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Dolayısıyla komploda Yunanistan'ın rolü bu denli önemli ve Önder APO'nun imhasını gerçekleştirme görevini üstlenmiş olmasında yatmaktadır. Bu oldukça uygulanabilir bir plan dâhilindedir. Nitekim planı yapanlar, Önder APO'nun Yunanistan'a girememesi durumunda yapacak bir şeyin olamayacağını, dolayısıyla da herhangi bir itiraz göstermeden tekrar Şam'a dönmek zorunda kalacağını, bu çerçevede kendisine hazırlanan yolla gideceğini, başka çaresinin olmayacağını düşünmüş, hesap etmiş ve imha planını bunun üzerine kurmuşlardır. İşte burada ilk ve tehlikeli imha girişimini Önder APO'nun bozma durumu yaşanmıştır. Komploju düzenleyenler Önder APO'yu Şam'dan çıkartıp Atina havaalanına götürenler, O'nun Şam'a geri dönmesini sağlamaya çalışanlar bunun hazırlıklarını yaparken; Önder APO bu durumu reddederek belli ilişkiler sağlayıp, Moskova'ya gitmeyi başarmıştır. Geri dönüşü reddedip başka bir alana gitme düşüncesine ulaşmak, bunu karar haline getirip, uygulamaya koymak, uluslararası komploju ilk imha girişimini boşa çıkartıp, başarısız kılmak anlamına gelmektedir. Nitekim Önder APO'nun ani bir kararla Moskova'ya uçuşu ve Rusya'ya gitmesi, Atina'dan tekrar Suriye'ye döndürme çerçevesinde Önder APO'yu imha etmek isteyenlerin hesaplarını bozmuş, başarısız kılmıştır. Ardından Rusya'da bulunduğu sürede Önder APO'nun imhası üzerinde

çeşitli pazarlıklar yapılmıştır. Nitekim Rusya-ABD arasında yoğun bir diplomatik ilişkiler ve pazarlık etme süreci yaşanmıştır. Sadece bununla kalmamış, Moskova yönetiminin temsilcileri benzer pazarlık konusunu Türkiye yönetimiyle de yapmışlardır. Hem Ankara'da, hem de Moskova'da bu pazarlıklar sürmüş, çeşitli ekonomik kolaylıklar, ihale verimi ve para karşılığında Rusya yönetiminin Önder APO'nun Rusya toprakları içerisinde barındırmama kararına ulaşması sağlanmıştır. Bu biçimde sıkıştırılarak imha süreci işletilmek istenilirken, bunu da bozmak üzere Önder APO Moskova'dan Roma'ya gitmeyi gerçekleştirmiş, böylece uluslararası komploju imha amacını başarısız kılmak, komploju sürece yayma ve komploju karşı bir mücadele süreci geliştirme fırsat ve imkânını ortaya çıkarmıştır.

Önder APO'nun Roma'ya gidişi ve İtalya hükümetinin denetimine girişi, İtalya'da iltica ederek legal bir konum kazanması, uluslararası komploju en çok zayıflatan, darbeleyen, başarısız kılmak durumunu açığa çıkartan bir girişim ve gelişme olmuştur. Gerçekten de Önder APO Roma'ya gidince uluslararası komploju çerçevesinde imhasını gerçekleştirmek isteyen çevreler derin bir kaygı ve telaş içine girmişlerdir. Bir yandan ABD yönetimi, diğer yandan Türkiye yönetimi, yine Fransa, Almanya, İngiltere gibi AB yönetimleri bu durumu tersine çevirebilmek için çok yoğun bir çaba içine girmişlerdir. Özellikle Türkiye hükümetinin NATO çerçevesinde ve AB ilişkiler kapsamında bu güçlere, Önder APO'nun İtalya'dan çıkartılması yönündeki baskıları en ileri düzeye varmıştır. Sadece bununla da yetinilmemiş, İtalya'nın sosyal demokrat hükümetini başarısız kılabilmek için, Türkiye'de yoğun bir kampanya başlatılmış, İtalya

mallarını boykot adı altında İtalya yönetimine karşı bir kitlesel tepki düzeyi bizzat Türkiye yönetimi inisiyatifinde ve istihbarat güçleri eliyle örgütlenip, devreye konmuştur. Çünkü İtalya'da kalması durumunda Önder APO'ya dönük uluslararası komplo-nun başarısız kalacağı, en azından imha amacının gerçekleştirilemeyeceği, daha da ötesi hem iktidar-da bir sosyal demokrat koalisyonun bulunması, hem de AB'nin yasal çerçevesi dikkate alındığında uluslararası komplo-nun tümünden boşa çıkarıl-masının sağlanacağı endişesi bu güçlerde oluşmuş-tur. İtalya'nın solcu hükümeti bu anlamda yasalara dikkat edebilir. İnsan hakları çerçevesinde, yine Önder APO'nun siyasi kişiliği çerçevesinde demokratik bir tutum gösterebilirdi. İtalya'nın sosyal demokrat hükümeti buna yatkındı. Dolayısıyla bu durum komployu planlayan ve yürüten güçleri ciddi bir telaş içerisine sokmuş, bu güçleri oyunlarını yeni yöntemlerle ve çok daha yoğun biçimde geliştirmeye yöneltmiştir. Bir yan-dan birçok oyunu devreye koyarken, diğer yandan İtalya hükümeti üzerinde baskının her türünü gün-deme getirmişlerdir.

Bunlar sonunda olacak ki, Önder APO kendisine iltica hakkı vermiş, kapıları açmış olan İtalya hükümetinin kendisinden dolayı daha fazla baskı görmemesi amacıyla, İtalya'dan ayrılma kararı vermiştir. Önder APO'nun İtalya'dan ayrılıp tekrar Rusya topraklarına geçirilmesi süreci, giderek uluslararası komplocu güçlerin, Önder-liğimiz üzerindeki denetimlerini daha çok artır-malarının gelişme süreci olmuştur. Uluslararası istihbarat çevrelerinin işbirliği, tabi karşılıklı pazarlıkları sonucu söz konusu devletlerin denetim sağlaması gelişmiş, bu çerçevede adeta "bu işi başlatan bitirmelidir" dercesine Yunanistan'a gön-

derilmesi sağlanmıştır. Her ne kadar Önder APO Yunanistan'a açık bir biçimde girmemişse de, Yunanistan'a girişinden sonra avukatı aracılığıyla iltica etmiş ve Yunanistan'da konumunu yasal düz-eye getirmiştir. Buna karşı komplocu güçler Önder APO'nun imhasının giderek zorlaştığını görmeleri sonucu, onun Yunanistan'dan kaçırılması ve eğer imha edilemiyorsa Türkiye'ye iadesinin sağlanma sürecini başlatmışlardır. Bir yandan Yunanistan yönetiminin temsilcilerinin devlet sözü ve güvencesi vermeleri temelinde, Önder APO'nun Kenya'ya gidişi sağlanmış, diğer yandan ABD-Türkiye görüşmeleri çerçevesinde, Kenya'da Önder APO'nun Türkiye yönetimine teslim edilmesi pazarlığı başlatılmıştır.

Kenya sürecinde hala ikili yön mevcuttur. Bir yandan Önder APO'nun imhası için açık bir ortam söz konusu iken, diğer yandan bunun kısmen artık zorlaşmış olması sonucunda Türkiye'ye iadesinin yapılması gibi bir süreç içerisine gir-ilmiştir. Yunanistan hükümetinin çeşitli çevrelerinin imha amaçlı girişimlerine daha önce-den komplo-nun imha amacını boşa çıkartmayı sağlayan Önder APO'nun sağduyulu yaklaşımları gelişmiş, bu temelde imha amaçlı girişimlerin yeniden başarısız kılınması sağlanmıştır. Kenya'da imhasının gerçekleşmeyeceği ortaya çıkınca son çare olarak Türk özel timlerine teslim edilerek Türkiye'ye kaçırılması gündeme gelmiş ve 15 Şubat 1999 tarihinde uluslararası hukukun her ölçüsüne karşıt bir biçimde Önder APO'nun, Kenya'dan kaçırılıp Türkiye'ye götürülmesi sağlan-mıştır. Bu süreçte hala imha amacını içinde taşı-maktadır. Nitekim Önder APO'yu Kenya'dan alıp Türkiye'ye götüren özel timler, açıkça imha ile tehdit etmişlerdir. "İstersek seni uçaktan denize

atar, kim vurdu ya getirebiliriz" demişlerdir. Demek ki hala imha ortamı mevcuttur. İmha süreci işlemektedir. Ancak 9 Ekim 1998'den 15 Şubat 1999'a kadar geçen 4 aylık süre içerisinde olay kamuoyuna yansımış, epeyce deşifre olmuş, birçok kez imha boşa çıkartılmış, sonuçta mızrak çuvala sığmaz olmuş, yani bu katliam planı pratikte uygulanamaz hale gelmiştir. Nitekim Türkiye'ye tesliminde de bu görülmüş, Önder APO'nun da yine sağduyulu, çözümleyici yaklaşımları sonucu imhanın boşa çıkması, yasal sürecin Türkiye'de geliştirilmesi sağlanmıştır.

mek amacıyla, fedai eylem sürecini başlatmış, giderek artan bir eylemlilik içine girmiştir. Bu durum 15 Şubat 99'da korsanca kaçırma hareketi ardından doruğa çıkmıştır. Gerillanın genelde Özgürlük Hareketimizin ve halkın "**Güneşimizi karartamazsınız**" çerçevesinde, Önder APO'yu savunma ve sahiplenme eylemliliği uluslararası komployu kararlaştıran, planlayan ve yürüten güçler üzerinde oldukça korkutucu etkide bulunmuştur. Nitekim komployu birinci derecede planlayıp-yürüten devlet konumunda olan ABD'nin Dışişleri Bakanı M. Albright, "Bu kadar fazla tep-

kinin olacağını hesaplamadıklarını" daha sonraki süreçte basına açıkça itiraf etmiştir. Nihayetinde Önder APO'yu sahiplenme temelinde halkın gösterdiği direnişin komplocu güçler üzerinde ne denli etkide bulunduğu, onları korkuttuğu, dolayısıyla

Elbette bütün bu süreçte Kürt halkının gösterdiği fedai direnişinin çok belirgin bir payı vardır. Nitekim daha 9 Ekim komplosunun başlangıcı ardından, Kürt halkı ayağa kalkmış "**Güneşimizi karartamazsınız**" kampanyası çerçevesinde tam bir fedai direniş süreci geliştirmiştir. Cezaevlerinde birçok militan kendini yakma eylemleri geliştirirken, Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında benzer eylemlilikler ortaya çıkmıştır. En önemlisi gerilla Önderliği savunmak ve sahiplen-

imha amacından vazgeçmelerini sağlattığı açığa çıkmaktadır. Bu durum Önder APO'yla avukatlarının görüşüp, yasal sürecin başlaması, yani Önder APO'nun mahkeme edileceğinin kararının açıklanıp, takvime bağlanmasıyla bu çeşitli oyunlarla aldatıp korsanca kaçırma yöntemleriyle imha etme süreci sona ermiştir.

Uluslararası komplonun yürütülmesinde ikinci süreç mahkeme sürecidir. Bu süreç Nisan 99'da başlamış, Ocak 2002 yılına kadar devam

etmiştir. Nitekim Önder APO'nun yargılanacağını açıklanması bu sürecin başlangıcı olurken, idam kararının meclise götürülmeyp hükümete bekletileceğinin kararlaştırılmasıyla, bu süreç önemli ölçüde tamamlanmıştır. Esas olarak ise 2 Ağustos 2002 yılında, Türkiye Anayasası'ndan idam cezasının çıkartılmasıyla bu süreç tamamlanmış olmaktadır. Bu ikinci sürecin temel özelliği şudur: Komplocu yöntemlerle başarılamayan Önder APO'nun imhası, yasal yollarla sözde hukuka uygun mahkeme edilerek, idam cezası verilmesi ve cezanın infazı temelinde gerçekleştirilmesi biçimindedir. Dolayısıyla uluslararası komplo yine yürürlükte. Komplonun imha amacı yine esastır. Fakat bunun yöntemi değişmiştir. Korsanca kaçırıp, bilinmeyen biçimlerde bir kişinin imhasının sağlanması değil de sözde yasalar çerçevesinde mahkeme edilip idam cezası verilerek, imhanın gerçekleştirilmesi anlamında bir yöntem değişikliğini ifade etmektedir. Ancak uluslararası komploğun teşhir edilmesinde, başarısızlığının geliştirilmesinde ve ona karşı mücadele strateji ve taktiklerinin oluşturulmasında ve komployu boşa çıkartıcı bir mücadele durumunun geliştirilmesinde bu mahkeme süreci önemli bir avantaj sunmuştur. Nitekim belli bir zamanı içermektedir. Yine Önder APO'nun kendisini kısmen bile olsa ifade etmesine, düşüncelerini Türkiye ve dünya kamuoyuna sunmasına fırsat vermiştir. Yine Kürt halkının tepkilerini daha güçlü ortaya koyabilmesi için fırsat sunmuştur. İşte bu durum Önderliğimiz ve halkımız tarafından yetkin bir biçimde kullanılmış, uluslararası komploğun mahkeme yoluyla imhayı gerçekleştirme amacı da başarısız kılınmıştır. Bu süreçte Önder APO'nun mahkemede geliştirdiği tutuma uygun olarak Özgürlük

Hareketimiz ve halkımız da uygun tavır almış ve idamı önleyecek bir sonucun ortaya çıkartılmasını sağlamıştır. Bu çerçevede Önder APO'nun mahkemede ortaya koyduğu tutum, yaptığı açıklamalar ve geliştirdiği savunmalar oldukça etkili olmuştur. Türkiye'nin idamcı güçlerini, yani faşist milliyetçi çevrelerini daraltma sonucunu yaratmıştır. Yine uluslararası demokratik güçlerin tepkisini geliştirmiş, dolayısıyla da Türkiye hükümetinin yasal yollarla ve idam yöntemleriyle imhayı yeniden değerlendirmesi gereğini ortaya çıkarmıştır. Mahkeme süreci ilerledikçe hem Önderliğin gösterdiği tavır, hem hareketin ve halkın bununla bütünlük içerisinde ortaya koyduğu tutum ve mücadele etmesi, hem de Önderlikle en ileri düzeyde bütünleşmesi giderek Türkiye yönetimini idam edip etmeme konusunda yeniden durum değerlendirmesi yapmaya sürüklemiştir. Nihayet bu süreç Türkiye yönetimi tarafından da idamın Türkiye'ye daha fazla zararlı vereceği, idam etmemenin Türkiye açısından daha doğru olacağı değerlendirilmesine götürmüş ve hükümetin idamı meclise taşımama kararına yol açmıştır. Bunu yaparken Türkiye yönetimi Önder APO'nun imhasından vazgeçmiş değildir. Kürt sorununun çözümü yönünde herhangi bir olumlu adım atma sürecine girmiş değildir. Ne düşüncede ne de politik alanda böyle bir gelişme kesinlikle söz konusu değildir. Sadece Türkiye'nin yarar ve zarar konusu hesap edilerek böyle bir tutuma yönelinmiştir. Burada yapılan hesap şudur: İdam ile Türkiye'ye karşı bütün Kürtlerin tepkisinin gelişeceği ve Türkiye'nin Kürtlerle sonu gelmez bir savaşa girip zarar göreceği değerlendirilerek, yine Önderliği idamın PKK'yi tasfiye etmek yerine daha güçlenmesine yol açacağı hesap edilerek, İmralı sistemi

içerisinde müebbet hapis çerçevesinde tutulup, çürütülme yoluyla PKK'nin tasfiyesinin daha kolay sağlanabileceği, bu anlamda Önderlik vurulma ya da idam biçiminde imha edilerek PKK'nin tasfiyesi yerine cezaevinde tutulup, çürütülerek ve bu biçimde zamana yayılarak, PKK'nin tasfiyesinin de sağlanabileceği,

bu yöntemin Türkiye için daha kolay olacağı hesap edilmiş, PKK'nin tasfiyesi açısından yeni bir yöntem belirleme temelinde Önderliğin idamı meclis-

se taşınmamıştır. Yoksa öyle çözümleyici bir yaklaşım yoktur. Var olan ve gündemleştirilen ise başka bir yöntemle, Önderliğin imhasını ve PKK'nin tasfiyesini gerçekleştirmek. Yani birden bire işte bazı faşist çevrelerin ifade ettiği gibi "bir kere öldürme değil de her gün öldürme yöntemiyle" Önderliği çürütme ve imhasını sağlama, diğer yandan ise Önderliğin İmralı sistemi içerisinde tutulması temelinde, bu durumdan yararlanılarak ve sürece yayılarak PKK'nin tasfiyesinin sağlanması hesap edilmiştir. Bu biçimde hem Önderliğin yok edilmesi, hem de PKK'nin tasfiye temelinde ortadan kaldırılması Türkiye için daha kolay bir yöntem olarak değerlendirilmiştir. Devletin bütün kurumları yaptıkları uzun süreli toplantılar ve tartışmalar sonucunda bu yöntemin kendileri açısından daha başarılı sonuç vereceğine inandıklarından, bunu Önder APO'ya, PKK'ye ve Kürt halkına yönelik bir mücadele yöntemi olarak belirlemişlerdir. Yani bir iyilik veya bir demok-

ratlık, insan haklarına saygı veya Kürt sorununun çözümüne yaklaşma sonucunda kesinlikle değildir. Sadece böyle bir yöntem değişikliğinin Türkiye'nin daha çok faydasına olacağını düşündükleri için, yine bu biçimde Önder APO'nun imhasının ve PKK'nin tasfiyesinin daha kolay olacağı, Türkiye'ye daha az zarar vereceği hesap edildiğinden İmralı sistemi içinde ağırlaştırılmış müebbet hapis kapsamında tutulması PKK'yi tasfiye ve Kürt halkı üzerindeki

inkar ve imha sistemini başarıya götürücü pratiğinin bu temelde yürütülmesine karar verilmiştir.

Uluslararası komplonun üçüncü süreci, İmralı mücadele süreci olmaktadır. Buna kıran kırana bir savaş süreci de diyebiliriz. Sürecin temel karakteri Önder APO üzerinde her türlü fiziki ve psikolojik işkencenin uygulanması temelinde, fiziki ve psikolojik olarak çürütülmesi, buna dayanılarak PKK'nin tasfiyesinin sağlanmasıdır. Böyle bir sürece karar veren ve gündemleştirenlerin hesapları, planları bu çerçevede olmuştur. Buna karşı Önder APO'da binde bir imkan bile denilemeyecek bir ortamda, bu denli ağır fiziki ve psikolojik işkence koşullarında direnme ve mücadele etme temelinde gelişme sağlayacağına, PKK'yi yenileyerek yeniden yapılandırıp uluslararası komployu boşa çıkartacak bir hareket haline getireceğine inanmış, binde bir fırsat, imkan bile denemeyecek bu durumdan yararlanıp mücadele ederek, başarılı olma temelinde bu

Uluslararası komplonun üçüncü süreci
İmralı Mücadele süreci olmaktadır
Buna kıran kırana bir savaş süreci de diyebiliriz
Sürecin temel karakteri
Önder APO üzerinde her türlü fiziki ve psikolojik
İşkencenin uygulanması temelinde
Fiziki ve psikolojik olarak çürütülmesi
Buna dayanılarak PKK'nin tasfiyesinin
Sağlanmasıdır

mücadeleyi kabul etmiştir. Zaten içinde bulunduğu koşullar böyle bir mücadele durumunu kabul etmekten başka bir çaresi de yoktur. Uluslararası komplonun geldiği süreç bunu gerektirmektedir. Eğer onun başarısız kılınması mümkün olacaksa, ancak böyle bir mücadele göze alınarak, göğüslenerek yürütmenin ustalığı gösterilerek gerçekleştirilebilir. Nitekim Önder APO'da kendi düşünce ve anlatım gücüne, yine bilinç, inanç ve iradesine güvenerek böyle bir mücadeleyi başarıya götüreceğine inanmış ve bu mücadele sürecini kabul etmiştir. İmralı mücadele sürecini de kendi içinde üç bölüm halinde değerlendirebiliriz.

Birincisi; Ecevit hükümeti sürecidir. Ocak 2000 tarihinden başlayarak, 3 Kasım 2002 seçimlerinde AKP'nin iktidara gelişine kadar geçen süreç olarak ifade edebiliriz. Bu sürecin temel karakterleri şöyledir: Türkiye devleti adına Ecevit DSP-ANAP-MHP koalisyonu çok çeşitli yöntemler kullanılarak Önderlik üzerinde tecrit ve baskıyı geliştirerek bir yandan kamuoyuyla bağlantılarını kesme ve halka unutturma çabalarını, diğer yandan ise Önderliği yıpratma ve çürütme çabasını geliştirip sonuç alma istemidir. Ecevit hükümeti çok değişik söylemleri içinde barındıran bir hükümet olma özelliğine dayanarak, bu süreci başarıyla götürüp, Önder APO'ya bu biçimde yaklaşma temelinde PKK'nin zayıflatılması ve tasfiye edilmesini sağlayacağına inanmıştır. Bunu gerçekleştirmek için de İmralı'da sistematik bir işkence düzeni geliştirilmiştir. Her türlü engelleme içinde olunmuştur. Bunu boşa çıkarmak için Önder APO'nun ve hareketimizin geliştirdiği önemli bir direniş gerçeği vardır. Her şeyden önce koşullar ne kadar ağır olursa olsun, ne kadar işkenceli bir yaşam dayatılırsa dayatılsın, yine izolasyon ne kadar arttırılır-

sa arttırılsın bütün bunlara karşı yüksek bir deha ile moral ve inanç gücüyle, bilinçle direnerek Önder APO, uluslararası komplo gerçeğini çözümleyecek ve ona karşı mücadelenin strateji ve taktiklerini geliştirecek değerler yaratmayı başarmıştır. Bu çerçevede AİHM'e sunulan "Demokratik Uygarlık Manifestosu" adlı savunma büyük bir anlam ifade etmektedir. Nitekim bu savunmasında Önder APO, uluslararası komplonun tarihsel dayanaklarını, günümüzdeki bağlantılarını, bölgedeki durumla ilişkisini ve bu çerçevede hiyerarşik devletçi sis-

temin Kürdistan üzerinde geliştirdiği inkar ve imha düzeninin çözümlenmesini gerçekleştirerek, günümüzde uluslararası komplo biçiminde ortaya çıkan bu inkar ve imha sistemini aşmanın yöntemi olarak, Türkiye'nin demokratikleştirilmesini, yine Ortadoğu'da demokratik dönüşümün sağlanması temelinde Demokratik Ortadoğu Birliği'nin sağlanmasını bir çözüm olarak görmüştür. Burada Demokratik Ortadoğu Özgür Kürdistan formülasyonu

temelinde, Demokratik Cumhuriyet çerçevesinde Kürt sorununun barışçıl, demokratik yöntemlerle çözümünü sağlayacak programı Türkiye için olduğu kadar, bölgesel düzeyde de olmuştur. Kürt realitesini Ortadoğu çerçevesinde ve tarihsel gerçeğine dayanarak tanımlamış, günümüzde dörde bölünmüş Kürdistan gerçeğini ortaya koyarak, her dört parçada Kürt sorununun barışçıl demokratik çözüm programının ve yöntemlerinin nasıl olacağını netleştirerek yeni bir teorik çerçeve ve politik program ortaya çıkartmıştır.

Bu çözümlemelerle bir yandan Kürt sorununun barışçıl demokratik yöntemlerle çözümünün mümkün olduğunu gösterirken, diğer yandan da bölge çapında, Ortadoğu çapında demokratik çözüm programını ilk defa geliştirmeyi başarmıştır. Önder APO'nun geliştirdiği bu kapsamlı teorik çözümlemeler ve program yenilemesi Özgürlük Hareketimiz açısından bir stratejik değişimi ve yeniden yapılanmayı ifade etmiştir. Hareketimiz bu teorik ve programsal gelişmeye dayanarak kendisini yenilemeye, yeniden yapılandırmaya ve bu çerçevede uluslararası komploya karşı demokratik mücadele çerçevesinde, bir mücadele geliştirmeye yönelmiştir. Meşru savunma çizgisinde ve demokratik siyasal mücadele strateji temelinde geliştirilen bu kitlesel mücadele giderek Önderlik gerçeğini topluma taşımayı, daha geniş kitleleri Önderlik çizgisine kazanmayı, dolayısıyla da PKK'nin yeniden yapılandırarak kitle gücünün daha da büyümesini sağlamıştır. İmralı işkence sistemi adı altında Önder APO'nun yürütüleceğini, siyasal olarak yenilgiye uğratılacağını, bu temelde PKK'nin tasfiyesinin sağlanıp Kürt Özgürlük Hareketinin yok edileceğini düşünen ve hesap eden devlet karşısında, Önder APO'nun yeni teorik

çözümlemeler ve program geliştirmesine dayalı olarak, yeni strateji temelinde PKK'nin kendini yeniden yapılandırıp uluslararası komploya karşı kitle gücünü arttırarak, demokratik siyasal mücadeleyi geliştirmesiyle karşılaşınca Ecevit hükümeti eliyle yürütmekte olduğu çürütme ve tasfiye etme politikasının başarısız kaldığı sonucuna ulaşmıştır. Bu nedenlerdir ki, bir ay içerisinde mecliste çoğunluğu olan Ecevit hükümeti paramparça hale getirilmiş ve 3 Kasım erken seçimlerini yapmak zorunda bırakılmıştır. Başarısız kalan, kitle temelini kaybeden, Kürt toplumunda iyice teşhir ve tecrit olan, dolayısıyla toplumu kazanma temelinde PKK'yi tasfiye etme görevini başaramayan Ecevit hükümetinin sonu gelmiş, bu görevleri başarmak üzere yeni bir hükümet 3 Kasım 2002 seçimleriyle gündeme getirilmiştir. Bilindiği gibi bu da AKP hükümeti olmuştur.

İmralı mücadele sürecinin ikinci dönemi, AKP iktidarı dönemidir. Kürdistan'da iyice teşhir ve tecrit olan DSP-ANAP-MHP gerçekliğine karşın başta dini ve tarikatçılığı kullanma temelinde, çeşitli yaklaşımlar geliştirerek Kürt halkından belli bir destek almayı başaran, bu temelde de PKK'yi tasfiye mücadelesini diğer partilere göre daha güçlü yürütme imkanına bir yandan ABD gibi dış güçlerin desteğiyle, diğer yandan ise Türkiye devleti gibi iç güçlerin desteğiyle iktidara taşınmıştır. AKP'nin iktidara getirilmesi kesinlikle ve tamamen, PKK'ye karşı mücadele etmesi içindir. PKK'ye karşı daha etkili ve güçlü mücadeleyi ancak AKP'nin yürütebileceğine inanıldığı için, AKP hükümet yapılmış, ona gereken destek verilmiştir. İster başını ABD'nin çektiği dış güçlerin desteği olsun, isterse TÜSİAD ve bazı askeri çevreler gibi iç güçlerin desteği olsun bütün bun-

ların hepsi, PKK'nin tasfiye edilmesi mücadelesinde, kitle gücüne sahip olan, çeşitli yöntemler geliştirme imkânı bulunan gücün AKP olması nedeniyledir. Yani AKP'nin hükümet yapılması, PKK'nin tasfiyesini başarması temelindedir. AKP'de baştan itibaren bu gerçeği bildiği için, daha önceki hükümetin geliştirdiği çürütme politikasını yeni yöntemlerle ve kitlelere daha fazla dayanarak, halkı başta din sömürücülüğü olmak üzere, birçok yöntemi kullanıp aldatarak sürdürmek istemiştir. AKP'nin bu anlamda iç ve dış siyasal gücü PKK'yi tasfiye mücadelesinde daha çok görülmüş ve bu bir planlamaya kavuşturularak Önder APO'nun üzerinde uygulanan çürütme politikası yeniden planlanıp, yeni bir çürütme ve tasfiye süreci bu sefer AKP eliyle geliştirilmek istenmiştir. Bu temelde AKP'nin geliştirip uyguladığı politikalar çok güçlü olmuştur. Öncelikle Önder APO üzerindeki İmralı işkence sistemini olduğu gibi korumuş, fiziki ve işkence düzenini daha da geliştirmiştir. Başarısını Önder APO'nun düşüncelerinin kamuoyuna taşırılmasının engellenmesinde gördüğü için, Önder APO üzerindeki tecridi daha çok arttırmış bunun için birçok aldatıcı yönetime başvurmuştur. Bu biçimde bir yandan Önder APO üzerindeki çürütme politikalarını aynen uygularken, diğer yandan Kürt kamuoyuna daha ılımlı mesajlar vermeyi, sözde Önder APO'ya ve Kürt sorununun çözümüne daha yumuşak yaklaşıyor gibi bir izlenim vererek halkı aldatmaya, Özgürlük Hareketini ise kararsız kılmaya çalışmıştır. Hareketimize ve halkımıza dönük AKP politikaları gerçekten de çok ince ve değişik yöntemler içermiştir. Bir yandan hep barışçıl demokratik çözüme yaklaşacakmış gibi ılımlılık görüntüsü verirken, diğer yandan gerillaya ve halka

karşı Genelkurmay merkezli yürütülen askeri çerçeveye olduğu gibi onay vermiştir. Yani Genelkurmay'ın her türlü saldırı yürütmesini kabul ettiği, onay verdiği halde Kürt kamuoyuna, Türkiye ve Avrupa demokratik güçlerine ise tersi izlenim vermiştir. Güya işte Kürt sorununun demokratik barışçıl çözümünün bir gücü olabileceğini, bu çerçevede umutlu olunmasını herkese göstermeye çalışmıştır. Bu durumun oldukça aldatıcı özellik taşıdığını bilmek gerekiyor. AKP'nin bu yaklaşımları PKK'yi ideolojik olarak tasfiye etme ve kendi yörüngesine çekme politikasıyla da birleşince, bu yönlü hareketimize dönük AKP politikaları giderek provakatif tasfiyeci bir eğilimin içten hareketimize dayatılması noktasına varılmıştır.

Özellikle 2003 yılı ve 2004 başlarında ABD'nin Irak'ı işgal ettiği zemine de dayanılarak bu tasfiyeci provakatif eğilimin geliştirilmesi, içten harekete saldırtılması ve buna dayanılarak PKK'nin tasfiyesinin gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Bu yöntemin başarılı olacağına, sonuç alacağına, bu biçimde PKK'nin yok edileceğine bunu örgütleyip yönlendiren güçler tarafından iyice inandırılmıştır. Gerçekten de bir hareket açısından en tehlikeli saldırı yöntemlerinden birisi budur. Nitekim bir yandan Irak'taki ABD egemenliğine dayanarak Türkiye'deki AKP hükümetine, onunla ilişki içerisinde olan KDP-YNK güçlerine dayanarak bu tasfiyeci güçlerin PKK'ye dönük saldırıları çok ileri düzey kazanmış, belki de PKK mücadele tarihinin en kapsamlı örgütsel darbelerinden birini vurmaya sağlamıştır. Bu saldırı örgütü çizgiden uzaklaştırma, Önderlikten koparma, çizgi ve ölçülerde muğlâklaştırma, dolayısıyla inancı zayıflatma, inançtan koparma özgürlük, eşitlik, demokrasi mücadelesini geliştirme yerine basit yaşam

arayışlarına kadroyu yöneltme temelinde ideolojik, örgütsel duruşta ciddi tahribatlara yol açmıştır. Örgütü adeta tümünden tasfiyeyle tehdit eder bir noktaya ulaşmıştır. Bunu gören, bu temelde bir saldırıyla yüz yüze olduğunu fark eden esas olarak da başlattığı stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecini daha da ileriye götürmeyi hedefleyen Önder APO olmuştur. Ve bu gelişmeler karşısında teorik çözümlemelerini yine programsal ve örgütsel formülasyonlarını daha ileri

bir düzeye vardırıarak, provakatif tasfiyeci eğilimi tasfiye edecek bir mücadeleyi dayatmıştır. Her şeyden önce demokratik sosyalizm çizgisini geliştirmiştir. Yani reel sosyalizmin hiyerarşik devletçi

sistemle bağıını ortaya çıkartarak devletçi sosyalizmin yanlışlığını, sosyalist ideolojinin devletçi temelde uygulanamayacağını çözümleyip, buna karşı doğru sosyalist uygulama olarak demokratik sosyalizm çizgisini ortaya çıkarmış ve geliştirmiştir. Kadın özgürlüğüne ve ekolojik devrime dayalı demokratik sistemi, emekçi halkın var olma ve yaşam sistemi olarak ortaya koymuştur. Bu temelde demokratik konfederalizm veya demokratik komünalizm olarak tanımladığı, devlet dışı demokratik halk örgütlenme sistemini ortaya çıkartmıştır. Bu hem emekçi halkın sosyalist ideolojisinde köklü bir paradigmasal değişimi ve yenilenmeyi ifade etmekte, hem de böyle bir sisteme dayalı olarak halkın örgütlenme ve yaşam sis-

teminin ortaya çıkartılmasını ifade etmektedir. Bu gelişmeler bir yandan köklü bir ideolojik yenilenme, diğer yandan onun hayata geçirecek örgütsel sistemin ifadesi olmuştur. Bunun öncü parti örgütlülüğü ve halkın demokratik konfederal örgütlülüğü biçiminde ortaya konmuş ve tüm bunların meşru savunma çizgisi temelinde geliştirileceği ifade edilmiştir. Kürt sorununun çözümünün halkın demokratik örgütlülüğüne dayalı olarak geliştirilmesi, prova-

katif tasfiyeci eğilimin, ilkel milliyetçi, pasifist, bireyci Kürt sorununu çözmek yerine bireysel yaşamını sürdürmesini öne alan devletçi ideolojik duruşu karşısında güçlü bir üstünlük sağlamış, kadroların bu yeni dü-

şünceye kazanılmasını başararak provakatif tasfiyeci eğilimin daraltılıp tasfiye edilmesini sağlamıştır.

Önder APO bir yandan AKP yönetimi altında geliştirilen provakatif tasfiyeci saldırıya karşı yeni bir teorik çözümleme temelinde ideolojik mücadeleyi geliştirirken, diğer yandan da ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalesi çerçevesinde ortaya çıkan yeni Ortadoğu durumu karşısında Kürt halkının kendi varlığını koruyabilmesi için meşru savuma duruşunu güçlendirmesi gereğini ortaya koymuştur. Bunun hareketimiz tarafından değerlendirilmesi bir yandan ideolojik mücadeleyi yürütürken, diğer yandan da artan baskı ve saldırılar karşısında meşru savunma direnişinin

Önder APO

Bir yandan AKP yönetimi altında geliştirilen

Provakatif tasfiyeci saldırıya karşı

Yeni bir teorik çözümleme temelinde

İdeolojik mücadeleyi geliştirirken,

Diğer yandan da ABD'nin Ortadoğu'ya

Müdahalesi çerçevesinde ortaya çıkan

Yeni Ortadoğu durumu karşısında

Kürt halkının kendi varlığını koruyabilmesi

İçin meşru savuma duruşunu

Güçlendirmesi gereğini ortaya koymuştur

geliştirilmesi gereğine karar verilmesi olmuştur. Bu yaklaşım hareketimizi 1 Haziran 2004 aktif savunma hamlesinin geliştirilmesine götürmüştür. Nitekim bir yandan Önder APO'nun geliştirdiği yeni teorik ve programsal çerçeve olan demokratik sosyalizm çizgisiyle halkın demokratik konfederalizm sistemi içinde örgütlenmesi, diğer yandan hareketimizin 1 Haziran Atılımı temelinde geliştirdiği yeni aktif savunma direnişiyle hem AKP'nin oyunlarını bozmuş, hem de ABD-AKP uzlaşması temelinde geliştirilen bu provakatif tasfiyeci saldırıyı başarısız kılarak, hareketi Apo'cu çizgide yeniden toparlamayı ve yeni bir mücadele sürecine çekmeyi başarmıştır. Provakatif tasfiyeci eğilimin tasfiye edilmesi gerçekleşikten ve 1 Haziran Atılımı'nın sürekliliğinin sağlandığı ortaya çıktıktan sonra, AKP hükümeti başarısız kalan bu planlarını yeni yöntemlerle geliştirme arayışına girmiştir. Nitekim bazı aldatıcı sözler Amed'de söyledikten sonra, 23 Ağustos 2005 tarihli MGK toplantısında Kürt Özgürlük Hareketini bastırmayı ve ezmeyi içeren yani, Kürtler üzerindeki klasik inkar ve imha siyasetini yeni planlarla pratikleştirmeyi hedefleyen yeni bir saldırı konsepti ortaya çıkartılmıştır. Bu 1 Haziran atılımının engellenememesi ve provakatif tasfiyeci eğilim ile istenen sonucun alınamaması sonrasında inkar ve imha sisteminin geliştirdiği yeni bir konsept olmuştur. Ancak böyle bir imha ve tasfiye konseptiyle PKK'nin gelişiminin engellenebileceği, darbelenip ezilebileceği sonuca varılmıştır. Nitekim bu yönlü ilk uygulamalar 2005 Kasım'ında Şemdinli'de deşifre olduktan sonra, kirli savaş yöntemlerinin uygulanmasında bir dönem zorluk çekilmiştir. Buna bir de 2006 baharında 3-4 aylık süre boyunca Kürt halkının çok değişik yöntemlerle geliştirdiği

serhildan eklenince, AKP hükümeti Genelkurmay'la birlikte imha konseptini hayata geçirebilmek için 2006 Temmuz'unda yeni bir plan geliştirmeye çalışmıştır. Nitekim Abdullah Gül başkanlığındaki terörle mücadele kurulunun iki günlük toplantısı ardından Tayyip Erdoğan hükümetinin onay vermesi ve MGK'nin de kabul etmesiyle Temmuz 2006'da PKK'yi tasfiye planı oluşturulmuş ve uygulanmaya konmuştur.

Bu planın PKK'ye karşı genelkurmay ve AKP hükümeti uzlaşması temelinde hazırlanıp pratiğe geçirildiği bir gerçektir. Nitekim bu çerçevede işbölümü de yapılmıştır. Genelkurmay daha çok sert tutum göstermeyi esas alırken, hem sözde hem de pratikte böyle bir tutumun temsilcisi olurken; AKP hükümeti bu imha ve tasfiye planının ekonomik ve diplomatik yönlerini üzerine alıp sürdüren, daha çok aldatıcı yaklaşımlar geliştiren bir tutumun sahibi olmuştur. Bir yandan Kürt kamuoyunu ve orta kesimlerini bu çerçevede aydın ve siyasetçilerini aldatıcı yaklaşımlar gösterilmiştir. Diğer yandan bu çevreler eliyle Kürt Özgürlük Hareketi ateşkes süreci içine çekilmiş, imha edilme ortamı sağlanmak istenmiştir. Tabi bunlarla birlikte başta ABD ve AB olmak üzere bütün dünya üzerinde PKK'yi terör örgütü saydırıp, teşhir ve tecrit edebilmek, onun siyasi, ekonomik kanallarını kurutabilmek için AKP hükümeti çok yönlü diplomatik bir çalışma içinde olmuştur. Temmuz 2006'da Genelkurmay-AKP uzlaşması temelinde oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planının içeriği şöyledir: Birincisi, 9 Ekim 1998 günü başlatılan uluslararası komplonun Önder APO'yu imha amacının İmralı işkence sistemi adı altında zehirleme yöntemiyle gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. AKP'nin PKK'yi imha ve tasfiye planı olarak

geliştirdiği birinci halkası sistematik zehirleme yöntemiyle Önder APO'nun imhasıdır. Mevcut çürütme politikasının başarısız kalması her türlü işkence uygulamasına rağmen Önder APO'nun direnmesi ve çalışarak hareketi, halkı ideolojik olarak beslemesi karşısında, artık bu sürece dayanamayan AKP yönetiminin zehirleme yöntemiyle öldürücü hastalıklarla Önder APO'nun imhasını sağlamayı gündeme alması gerçekleşmiştir. 2006 yaz başında İmralı'da, Önder APO'nun kaldığı zeminlerde yapılan onarım çalışmalarıyla, yine kaldığı hücrelerin boyanması sonucunda çeşitli kimyasal maddeler solumasına ve bu temelde hem sinüzit hastalığının ağırlaşmasına, nefes borusunu işlevsiz kılan hastalık durumunun gelişmesine, hem de benzer bazı hastalıkların yaratılarak imhasının hızlandırılması devreye konmuştur. Dolayısıyla 2006 planının en temel ayağı budur. Vahşidir, alçakçadır, insanlık dışıdır. Ancak Önder APO'nun direnişi karşısında çaresiz kalma ve yenilmenin ortaya çıkardığı bir davranış biçimidir. Eğer bir hükümet bu kadar vahşi bir yaklaşıma girmişse, bu onun ne kadar zorlandığının ve başarısız kaldığının bir göstergesidir.

Bu tasfiye planının ikinci hedefi kuşkusuz gerilladır. Dolayısıyla 2006 yazı, güzü yine kışı ve 2007 baharı süresince Türk ordusunun gerillaya karşı operasyonları geçmiş uygulamaların en ileri düzeyine ulaşmıştır. Tüm ordu seferber edilerek ağır kış koşullarında kuzeyde gerillanın ağır bir biçimde darbelenip marjinal konuma düşürülmesi, Medya savunma bölgelerine de 2007 baharında saldırılarak ezici darbenin burada vurulup, gerillanın artık siyasi gündemi etkileyemez, siyasi değer taşımaz bir duruma getirilmesi hedeflenmiştir. Buna dönük uygulamalarda tıpkı Önder APO'nun

zehirlenmesi yönündeki uygulamaların pratikte geliştirilmesi gibi en ileri düzeyde uygulanmaya konmuştur. Kürdistan'da Türk ordusunun saldırıları çerçevesinde en çatışmalı dönem böyle bir süreçte yaşanmıştır. PKK'yi imha ve tasfiye planının diğer bir hedefi kuşkusuz halktır. En başta kuzey'deki halktır. Bu halk üzerinde açıklıkla terbiye etmekten tutalım da din sömürüsüne kadar, her türlü saldırı yöntemi uygulanmıştır. Kadınlara karşı, gençliğe karşı her türlü düşürücü yöneme başvurulmuştur. Ajanlaştırma faaliyetleri aç bırakmaya dayalı olarak en ileri düzeyde geliştirilmeye çalışılmıştır. Göçertmeler, tehditler ileri düzeyde sürdürülmüştür. Özellikle AKP'nin aldatıcı yöntemleri dinciliği, tarikatçılığı ileri düzeyde geliştirmesi, diğer yandan ise hem aç bırakıp hem de birkaç torba makarnaya insanları satın almaya çalışması temelinde, Kürt toplumu tüm değerlerinden koparılmak istenmiştir. Bu politikalar sadece Kuzey Kürdistan'daki halkla sınırlı kalmamış, Kürdistan'ın diğer parçalarına ve yurtdışına da taşırılmak istenmiştir.

Bu çerçevede İran'la, Suriye'yle ittifaklar yapılarak Doğu ve Batı Kürdistan'daki halk üzerinde de benzer politikalar en ileri düzeyde uygulanmaya çalışılmıştır. Yine Güney Kürdistan'a ekonomik yöntemler aracılığıyla sızılmış, buradaki halk da tümüyle bağımlı, kendisine muhtaç hale getirilmiştir. Bu düzey daha da ileriye katliamlara kadar vardırılmıştır. AB ülkeleriyle, yine Kürtlerin bulunduğu diğer devletlerle ikili ilişkiler geliştirilerek, oradaki Kürt toplumu üzerinde de yozlaştırma yöntemleri geliştirilmek istenmiştir. Halka dönük uygulamalar giderek daha şiddetli bir hal almaktadır. Özellikle baskı, sömürü giderek tutuklama, işkenceye alma, cezaevlerine koyma yöntemleriyle

birlikte; Güney'de Şengal katliamı, Kuzey'de Beytüşebap ve Dersim'deki katliamlar ile halka dönük geçmişin faili meçhul saldırılarına benzer yeni bir katliam sürecinin bu yönetim eliyle geliştirilmekte olduğu açığa çıkmıştır. Ancak Genelkurmay ve AKP uzlaşmasına dayanan, PKK'yi imha ve tasfiye planının bu çok yönlü ve vahşi uygulamaları Önderliğimizin, hareketimizin ve halkımızın geliştirdiği direniş karşısında

**Gerillanın bütün saldırılar
Karşısındaki direnişi
Kahramanlık çizgisinde sürmüştür
Halkın bütün işkence ve baskı
Yöntemlerine karşı
Önderlikle ve Özgürlük Hareketiyle
Bütünleşme süreci devam etmiş
Her türlü baskı karşısında
Özgürlük ve demokrasi çizgisinde
Direneceği kesinleşmiştir**

başarısız kalmıştır. En başta bütün saldırılara, geliştirilen işkencelere karşı tarihte gösterilen en büyük direnişi ortaya çıkartarak direnmiş; hem moral düzeyini yüksek tutmuş hem de üretim sürecini devam ettirmiştir. Diğer yandan gerillanın bütün saldırılar karşısındaki direnişi kahramanlık çizgisinde sürmüştür. Halkın bütün işkence ve baskı yöntemlerine karşı Önderlikle ve Özgürlük Hareketiyle bütünleşme süreci devam etmiş, her türlü baskı karşısında özgürlük ve demokrasi çizgisinde direneceği kesinleşmiştir. Bir yandan AKP'nin aldatıcı oyunları bozulup, teşhir edilirken diğer yandan da geliştirilen imha amaçlı saldırılar boşa çıkartılıp, başarısız kalmıştır.

Önder APO'ya yönelik zehirleme saldırısı belli bir sürede açığa çıkartılıp, teşhir edilmiş, 1 Mart 2007 tarihinden itibaren bu alçakça saldırıya

karşı Kürt halkı ve demokratik güçlerin mücadele süreci başlatılmıştır. Dolayısıyla imha ve tasfiye planının birinci hedefi olan Önder APO'yu imha çabaları kamuoyu nezdinde teşhir edilmiş, ona karşı bir mücadelenin geliştirilmesi sağlanmıştır. Diğer yandan gerillaya ve halka dönük saldırılar karşısında, 1 ekim 2006 tarihinden itibaren beşinci tek yanlı ateşkes süreci geliştirilmiş, böylece gerillayı ezme ve imha etme konsepti boşluğa düşürülmeye çalışılmıştır. Böyle bir politika karşısında Türk Genelkurmay'ının savaş yanlısı militarist, faşist yüzü daha çok teşhir edilmiş, dolayısıyla da bu durum gerilla direnişiyle birleştirilerek, Kuzey'deki gerillayı ezme ve marjinalleştirme çabaları başarısız kılınmıştır. Özellikle ateşkes sürecinin siyaset üzerindeki etkisine dayanılarak, 2007 baharında Güney Kürdistan'a dönük operasyonun koşulları ortadan kaldırılmış, sonuçta Türk Genelkurmayı kararlaştırıp, planlaştırdığı halde medya savunma bölgelerine dönük aktif operasyon yapamamıştır. Bu da gerillanın imha ve tasfiye amaçlı planı boşa çıkartıp, başarısız kılmasını sağlamıştır. Bütün ekonomik, siyasi, idari saldırılara rağmen Kürt halkı özgürlük için, demokrasi için, eşitlik için, onur ve şeref için sürdürdüğü direnişten geri adım atmamış, her türlü baskıyı, işkenceyi, tutuklamayı göğüsleyerek serhildanı başta Kuzey ve yurtdışı olmak üzere bütün parçalarda sürekli kılmıştır.

İşte bunlar sonucundadır ki 2007 baharı gelip Cumhurbaşkanlığı seçimi kapıya dayandığında, PKK'yi imha ve tasfiye planı başarısızlığı için rejim 11. Cumhurbaşkanı'nın seçimini yapamaz duruma düşmüştür. PKK'nin tasfiyesine dayalı olarak hesaplanan, planlanan Cumhurbaşkanlığı seçimi PKK'yi imha ve tasfiye planının başarısız

kılınması sonucunda yapılamaz hale gelmiştir. Türkiye boşa çıkartılan PKK'yi imha ve tasfiye planı ortamında, PKK'ye karşı nasıl mücadele edeceği belli olmayan politikasız bir duruma düşmüştür. Bunun sonucudur ki, rejim krizi diye tabir edilen kriz süreci gündeme gelmiş, Cumhurbaşkanlığı seçimi yapılamamış tersine bu seçim ciddi bir iç politik mücadeleye dönüştürülmüş, sonuçta Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan uzlaşması sağlanarak, yani Genelkurmay ile AKP yönetiminin yeniden uzlaşması gerçekleştirilerek, 22 Temmuz erken seçimi gündemleştirilmiş ve bu temelde yeni bir plan ortaya çıkartılmıştır. Aslında Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan görüşmesi PKK'ye karşı yeni bir imha ve tasfiye planının temel ilkelerini ortaya çıkartan, dolayısıyla 22 Temmuz seçimleriyle ortaya çıkacak yeni hükümetin izleyeceği programın ilkelerini veren bir sonuç doğurmuştur. Bu temelde AKP, genelkurmay politikasına daha çok yaklaşmış, Genelkurmay'ın politik ilkelerini gözetir hale gelmiştir. Genelkurmay da AKP'nin yeniden hükümet olmasına, rant kapılarını elde tutmasına bir kez daha yol vermiştir. Böyle bir uzlaşmaya dayalı olarak girilen 22 Temmuz seçimlerinden AKP yeni bir seçim başarısıyla çıkmış, dolayısıyla sivil yönetim üzerindeki gücünü, etkinliğini daha çok artırmıştır. Meclisteki gücünü korurken, yeniden hükümeti kurmuş ve bu süreçte Cumhurbaşkanlığı seçimini de kazanmıştır. Yönetim tümüyle Genelkurmay ile AKP'den oluşmuştur. İkisinin uzlaşmasına dayandırılmıştır. Bu süreçte karşı hareketimiz de politik mücadeleyi geliştirme tutumu göstererek hem halkın demokratik taleplerini öne çıkarmış, hem de meclise Kürt halkının seçilmiş temsilcilerinden

oluşan bir grubun gönderilmesini sağlamıştır. Böylece daha önceki süreçte 1 Ekim ateşkesiyle PKK'yi imha ve tasfiye planını boşa çıkardığı gibi izlediği seçim politikasıyla da bir grubun meclise gönderilmesini sağlayarak aslında tamamen Genelkurmay-AKP uzlaşmasına dayalı bir meclis ve yönetim gerçeğinin ortaya çıkmasını zorlamıştır. Bu da taktik kazanım olarak ortaya çıkmıştır. Temmuz 2006'da oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planının 2007 baharında boşa çıkartılıp başarısız kılınmasını, İmralı mücadelesinin 2002 Kasım'ından itibaren AKP eliyle sürdürülmesi döneminin de boşa çıkartılmasını sağlamıştır. Ecevit hükümetinden sonra çürütme ve tasfiye politikasını AKP hükümeti eliyle sürdürme ve başarıya götürme çabaları da bu biçimde sonuçsuz kalmıştır.

Bu temelde 22 Temmuz seçimlerine dayalı olarak, yani AKP'nin ikinci kez seçim kazanıp iktidara getirilmesi çerçevesinde yine Genelkurmay ve AKP uzlaşması temelinde, yeni bir PKK'yi imha ve tasfiye planı tasarlanmıştır. Bu önce Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan görüşmesinde sağlanmış, ardından karşılıklı mesajlarla taraflar bunu kabul eder hale gelmiş, 22 Temmuz seçimleri ile böyle bir süreç netleşmiştir. Türkiye yönetiminin seçimle birlikte yeniden yapılanması ve yeni bir hükümet programını ortaya çıkarması tamamen PKK'yi imha ve tasfiye planı üzerinde olmuştur. İşte bu, İmralı mücadele sürecinin üçüncü dönemi olmaktadır.

22 Temmuz seçimleriyle birlikte İmralı mücadelesinde üçüncü döneme girilmiş olmaktadır. Bu dönemin temel özelliği daha ileri düzeyde bir Genelkurmay-AKP uzlaşmasına dayanıyor olmasıdır. Bu uzlaşma temelinde Önder APO'ya

dönük uluslararası komplonun imha amacını zehirleme ve tecrit yöntemlerini daha ileri düzeyde uygulayarak gerçekleştirmeyi hedeflemesidir. Bu planının önemli bir gerçeği budur. Yine gerillaya karşı operasyonlar en ileri savaş düzeyinde sürdürülmektedir. Kürt halkına da her türlü açlık, aldatıcılık, baskı, işkenceyle birlikte katliamlar dayatılmaktadır. İşte Şengal katliamı, Beytüşebap katliamı, Dersim'de köylülerin kurşuna dizilmesi bu gerçeği ifade ediyor. Kısaca İmralı mücadelesinin üçüncü dönemi gelip yeniden Önderliği imha, gerillayı ezme, halka katliam saldırısı halini almıştır. Kısaca Ocak 2000'de Ecevit hükümetinin İmralı sistemi içerisinde mücadele ederek idam yerine çürütme ve tasfiye politikasını uygulama temelinde, Önder APO'yu ve PKK'yi yok etme amacı başarısız kalmış, şimdi bu İmralı mücadelesinin üçüncü döneminde yeniden çıplak bir biçimde Önder APO'ya dayatılır hale gelmiş, gerillaya karşı saldırılar en ileri düzeye çıkartılmış, Kürt halkına da katliamlar, faili meçhul saldırılar yeniden dayatılmaya başlanmıştır. Bu durum şunu göstermektedir ki, İmralı mücadelesinde kazanan Önder APO ve PKK olmuştur! Kaybeden Ecevit ve Erdoğan hükümetleri, Türkiye yönetimi olmuştur. Çürütme ve tasfiye planı amacı boşa çıktığı için şimdi yeniden açık bir biçimde imha ve katliam dayatması noktasına Türkiye yönetimi gelmiştir. Şimdi ikinci AKP yönetimi döneminde, Genelkurmay-AKP uzlaşmasına dayalı olarak geliştirilen yeni PKK'yi imha ve tasfiye planı, uluslararası komplonun baştaki gibi açık imha yöntemleriyle sürdürülür hale gelmesini ifade etmektedir. Bu tabi yeni bir konsepttir, uluslararası komplonun devam ettiğini göstermektedir. Uluslararası komplo her şeyden önce temel

amaçlarını korumaktadır. Bu amaç Önder APO'nun imha amacıydı. 9 Ekim'den sonra çeşitli komplo yöntemleriyle imha edilmek istenmiştir. 99 yılında mahkeme yöntemiyle idam edilerek imha edilmek istendi, 2000 yılından itibaren ağır işkence, izolasyon altında çürütülerek imha edilmek istendi. Ancak bu çürütülme politikası boşa çıkartılınca bugün zehirleme yöntemiyle her türlü hastalık

türetilerek imhası hızlandırılmak istenmektedir. Yani Önder APO'yu imha yine gündemdedir, dayatılmaktadır. Uluslararası komplonun temel amacı budur. Bu amacını hala korumaktadır. Dolayısıyla yeni AKP hükümeti yeni bir uluslararası komplo hükümetidir, özel savaş hükümetidir. Ondan başka bir şey kesinlikle değildir. Önder APO'nun zehirleme yöntemiyle imhasının hızlandırılmasına dayalı olarak ve gerillaya karşı operasyonlar savaş düzeyinde geliştirilerek PKK tasfiye edilmek istenmektedir. Dolayısıyla Önder APO'nun imhasına dayalı PKK'yi tasfiye amacı da günümüzde olduğu gibi sürmektedir. Diğer yandan Önder

APO'nun imhası PKK'nin tasfiyesine dayanarak Kürt halkı üzerinde uygulanan inkâr ve imha sürecinin başarıya götürülmesi amacıyla devam edilmektedir. Önderliğin imhasının hızlandırılması, gerillaya karşı artan operasyonlarla PKK'nin tasfiye edilmek istenmesine dayalı olarak, birde açık katliamlar dayatılarak Kürt halkı yok edilmek, tarihten silinmek istenilmektedir. Bu konseptin temel çerçevesi de budur. Ve bu çerçeve uluslararası komplonun amaçlarıyla uyumludur. Onun içinde bu yeni imha ve tasfiye konsepti yeni bir uluslararası komplo konsepti olmaktadır.

Uluslararası komplocu güçler 9 ekim komplosunun onuncu yılına da yeni bir imha ve tasfiye konseptini dayatmak istemektedir. İmha, tasfiye ve yok etme sürecini onuncu yılda da geliştirmek ve başarıya götürmekteki karalılıklarını ve ısrarlarını ortaya koymaktadırlar. Türkiye yönetiminin tavırları bunu göstermektedir, diğer ortakları da bu çerçevede destek vermektedir. Dolayısıyla uluslararası komplo her ne kadar geçen süreçteki mücadeleyle zayıflatılmış, defalarca başarısız kılınmış, bir günde gerçekleştirilmek istenen imha ve tasfiye on yıla yayılmış olsa da hala tümüyle yenilgiye uğratılmış olmaktan uzaktır. Uluslararası komplo tamamen aşılamamıştır. Onuncu yıla da kendini yeni bir imha ve tasfiye konseptiyle dayatmak ve böylece Önder APO'yu imha, PKK'yi-gerillayı tasfiye, Kürt halkını yok etme amacını gerçekleştirmek istemektedir. Bu durumu çok iyi görmemiz, anlamamız gerekiyor. Bu konsepti tabi Türkiye yönetimi sürdürüyor. Bu inkar ve imha konseptinin günümüzdeki temsilciliği Türkiye yönetimidir. Türkiye yönetimi içerisinde Genelkurmay bu konsepti hazırlayan ve yürüten baş güç konumundadır. AKP'de bu konsept

katılmış, dolayısıyla Genelkurmay'la uzlaşmıştır. Bu bakımdan onuncu yıldaki uluslararası komplo planı çerçevesinde geliştirilen imha ve tasfiye konsepti her şeyden önce, Genelkurmay-AKP uzlaşmasına dayanmaktadır.

Bu ittifakın bölgesel müttefikleri de vardır. Bu müttefiklerin başında İran yönetimi gelmektedir. Gerçekten de Tayyip Erdoğan yönetimiyle, Ahmedinecat yönetimi kardeş iki yönetim olarak stratejik ittifak yapmışa benzemektedirler. İdeolojik olarak da birbirlerine yakındırlar, siyasi olarak da özellikle Kürt politikasında bütünlük arz etmektedirler. Dolayısıyla kendi aralarında stratejik bir ittifak yapmışlardır. Bu bölgesel ittifaka Suriye de katılmaktadır. Belki İran kadar gücü yoktur, destek verememektedir, yine de Türkiye-İran ittifakına en güçlü destek veren ülkelerden biri Suriye'dir. Türkiye'de Genelkurmay-AKP uzlaşmasına dayanan Türkiye-İran-Suriye ittifakı Irak'ı da yanına çekmeye çalışmaktadır. Özellikle Güney Kürdistan yönetimini tasfiye ederek, Saddam dönemine benzer yeni bir Irak sistemi yaratıp onunla ittifak yapmaya çalışmaktadırlar. Ancak Irak henüz ortadadır. Irak üzerinde ABD ile Türkiye arasında ciddi bir mücadele yaşanmaktadır. Bu bakımdan uluslararası komplonun günümüzdeki konseptinin bölgesel ittifakı; Türkiye-İran-Suriye ittifakı olmaktadır. Bölgenin diğer güçlerinden Suudi Arabistan, Ürdün gibi güçlerden de bu ittifak destek almaktadır. Yine bu ittifak AB'den destek almaya çalışmaktadır, kısmi bir desteği vardır. En önemlisi bu ittifak yeni konsepti hayata geçirmek için, ABD'den destek almaya çalışmaktadır. ABD ideolojik açıdan Türkiye'nin geliştirdiği PKK'yi imha ve tasfiye konseptine destek vermekte, katılmaktadır. Bu anlamda PKK'yle çelişki ve çatışma

içinde olan konumu ABD sürdürüyor. Ancak günümüzde ABD siyasi ve askeri açıdan Türkiye'yle ciddi bir çelişki yaşamaktadır. Türkiye'nin PKK'ye karşı ABD'den istediği destek, günümüzde ABD tarafından tam karşılanmamaktadır. Çünkü ABD'nin Türkiye'yle politik askeri çelişkisi vardır. Türkiye'nin PKK karşısındaki politik istemlerini kabul etmek demek, ABD'nin Kürt politikasını tümünden değiştirebilir, dolayısıyla KDP-YNK'ye ve Doğu Kürdistan'a karşı da Türkiye'nin izlediği politikalara benzer politikalara gelmesi demektir. Bu da ABD'nin günümüzdeki Ortadoğu politikalarıyla çelişmektedir. Daha da ötesi küresel sermaye sisteminin Ortadoğu'yu denetim altına alma çabasıyla ve politikasıyla uyumlu değildir. Bu nedenle Türkiye-ABD ittifakı ikili bir karakter arz etmektedir. PKK'ye karşı oluşturulan imha ve tasfiye konseptine ideolojik açıdan ABD tümüyle katılır ve destek verirken, siyasi-askeri açıdan Türkiye'nin istediği düzeyde katılamamakta ve gerekli desteği vermemektedir. Bu da Türkiye tarafından ABD'nin terörü destekler ülke olması biçiminde suçlanmasına yol açmaktadır. Türkiye ile ABD arasında ciddi bir politik savaşım bu çerçevede yaşanmaktadır. 2007'nin Ortadoğu düzeyindeki en sert politik savaşımı bu bakımdan ABD ile Türkiye arasında yaşanan savaşım olmuştur. Taraflar istediklerini tam yürütemeyince birbirlerine kısmi tavizler de vermektedirler. Yani bir yandan kısmi tavizler gelişirken, diğer yandan henüz tam sonuca gitmeyen, uzlaşma sağlanamayan bir politik çelişki ve savaşım durumu mevcuttur.

Bu bakımdan uluslararası komplocunun on yıl önce olduğu gibi sürmesi söz konusu değildir. Her ne kadar Genelkurmay-AKP uzlaşması Önder APO'yu imha, PKK'yi tasfiye, Kürt halkını

katletme amacını gütsün ve yine bu çerçevede Türkiye yönetimi başta İran ve Suriye olmak üzere bazı güçlerin desteğini alsın da, on yıl önce olduğu gibi bölgesel ve uluslararası düzeyde komplo amaçları çerçevesinde bir birlik söz konusu değildir. Birlik zayıflamıştır, Avrupa'nın komploya katılımında bir değişiklik vardır, ABD'nin komployu desteklemesi, katılması süreci değişmiştir. Bu çerçevede KDP-YNK'nin uluslararası komploya katılma düzeyinde değişiklikler ortaya çıkmıştır. 9 yıllık mücadele bu sonucu ortaya çıkarmış, dolayısıyla Türkiye yönetiminin merkezde olduğu durumu ve ısrarla yürütmek istediği uluslararası komplo gerçeği 9 yıllık mücadele içerisinde iyice teşhir edilmiş, daraltılmış ve zayıflatılmış bir konumdur. Her ne kadar Türkiye yönetimi yeni imha ve tasfiye konsepti temelinde uluslararası komplocunun hedeflerini başarıya götürmek için çalışsın ve buna kısmen bölgede ve uluslararası destek bulsa da, bu destekler sınırlıdır, zayıftır. Dolayısıyla PKK'yi imha ve tasfiye konseptine on yıl önce olan bölgesel ve uluslararası destek ve bu anlamda PKK karşısı birlik mevcut değildir.

Bu Konsept Önderlik Üzerinde Nasıl Uygulanıp, Geliştiriliyor?

Komplocu güçlerin Önder APO'ya yönelik uygulamalarını birinci soruda ortaya koyduk. Bu uygulamaların amaçlarını ve yöntemlerini gösterdik. Onuncu yıla dayatılmak istenen yeni imha ve tasfiye konsepti bu uygulamaların bir devamı olmaktadır. Amacı ortaktır. Önder APO'nun imhasını içermektedir. Daha sonra 2000 yılından itibaren geliştirilen yürütme politikası başarısız kalmıştır. Dolayısıyla daha önceki idam ya da komplo yöntemleriyle imha etmeyi gerçekleştiremeyince şimdi İmralı koşullarında yeni bir komplo yön-

temini devreye koymuşlardır. Bu zehirleme temelinde imha yöntemidir. Bu da komplocu bir yöntemdir. Tıpkı 9 Ekim'de Atina'dan, Akdeniz üzerine havalandırıp bilinmeyen bir füzeyle vurma gibi, sözde bilinmeyen yöntemlerle Önder APO'nun hastalık kapmasına ve imha olmasına yol açmayı hedeflemektedir. Aslında bu bakımdan adeta yöntem olarak başa dönülmüş olunuyor. Yine komplocu imha yöntemi devreye konuluyor. Önder APO üzerinde kronik zehirleme temelinde bir imha süreci uygulanıyor. Bu yeni konseptin çerçevesi de bu temeldedir.

Yani Temmuz 2006'da oluşturulan imha ve tasfiye planının bu alana dönük yöntemi olduğu gibi devralınmış ve devam ettirilmeye çalışılmaktadır. Zehirlemenin bulunduğu odadaki onarım ve boyama ile geliştirildiği açığa çıkmıştır. Onarım adı altında Önder APO'nun kaldığı hücre zehirleme yapacak bir konuma getirilmiştir. Penceresi kapatıldığında oksijensiz kalınmakta ve solunum yapılamamaktadır. Boğulma durumu ortaya çıkmaktadır. Pencere açılınca da yerleştirilen klima ile aşırı soğuk hava verilerek, odanın nem oranı kat kat artırılmaktadır. Böylece oda yaşanmaz hale gelmektedir. Birde perdeler kadar tüm oda özel bir boya ile boyanmıştır. Bunun özelliği, nem tutucu ve arttırıcı olmasıdır. Nitekim pencere açılıp, klima etkisiyle odada nem arttırılınca mevcut boya sistemi bunu hem uzun süre tutmakta, hem de oda daha fazla arttırmaktadır. Bu biçimde Önder APO'nun sağlığı bozulmakta, ağır hastalıkları kapması sağlanmaya çalışılmaktadır. Daha şimdiden bir yılı aşan süre içerisinde yapılan bu uygulama sonucunda, sinüzit hastalığı çok ağır bir duruma varmıştır. Acil bir tedavi olmazsa hayatı tehlike arz edecektir. Yine solunum borusu iflas etmiş, işlev göremez

hale gelmiştir. Bu da ciddi bir tehlikedir. Dikkat edilirse bunlar durduk yere olmaz. Tümüyle kaldığı ortamla ilişkilidir. Nefes borusu niye iflas etsin? Sigara içmiyor, herhangi olumsuz bir şey yemiyor, solumuyor. Besbelli ki, olduğu yerde zehir soluyor, onun sonucunda solunum borusu iflas ediyor. İşte mevcut oda sistemi ve boyama böyle bir sonucu ortaya çıkartmıştır. Bu bakımdan yeni konseptle Önder APO üzerinde komplocu vahşi bir imha yöntemi uygulanmaya konulmaktadır.

Şimdi bununla birlikte tabi ağır bir fiziki ve psikolojik işkence durumu da söz konusudur. Özellikle psikolojik işkence durumu artık dayanılmayacak düzeyde geliştirilmiştir. Örneğin en küçük bir sözü bahane edilerek, hücre içinde hücre cezası verilmektedir. 20 gün, bir ay kitap, radyo her şey elinden alınarak bir odada hiçbir şey yapamaz, duyamaz halde bırakılıp sinir sistemi tahrip edilmek istenmektedir. Yine yaşamın bütün unsurları işkence haline getirilmiştir. Mazgal deliklerinden bakılarak, mazgal demirleri çekilip bırakılarak sürekli dikkati dağıtılmaktadır. Sürekli izlenmektedir. Yine Önder APO'nun belirttiğine göre; bir yemek veriş, su alış yaşamın bütün diğer alanları sinir sistemini tahrip etmek üzere bir psikolojik işkenceye dönüştürülmüş durumdadır. Bu biçimde Önder APO'nun sinir sistemi yok edilmek, ağır bir baskı altına alınmak, düşünme gücü ve iradesi kırılmak, dengesiz hale getirilmek istenmektedir. Böylece ya dengesini koruyamaz duruma düşürme, ya da bu zorlamalarla intihara sürüklenme amacının güdüldüğü bizzat Önder APO'nun kendisi tarafından ifade edilmiş durumdadır. Bunlar aşırı işkence yöntemleridir. İki haftada yirmi kilo vermesi yaşanmıştır. Yaşanan kilo kaybı tümüyle uygulanan fiziki ve psikolojik

işkencenin sonucu gelişmiştir. Tüm bunların işkence altında imha etme uygulaması olduğu tartışma götürmez. Bu yöntemler uzmanların incelemesiyle bulunmuş yöntemlerdir. Tümü fiziki ve psikolojik bakımdan imhaya dönük uygulamalardır.

Hâlbuki güvenliğinden sorumlu sayıldığı konumdayken Türkiye devleti bunu yapmaktadır. Dolayısıyla hukuk bunda yoktur, ahlak yoktur, insanlık değerleri yoktur. Mevcut hükümetin Önder APO üzerindeki uygulamalarının anlaşılır ve kabul görür hiçbir yönü olamaz. Hukuk dışıdır bunlar, ahlak dışıdır, insanlık dışıdır her türlü etik değerden kopmayı ifade eder. Ne sağcı bunu yapar, ne solcu; ne Müslüman bunu yapar, ne de kendisine insanım diyen biri. İnsanlık dışı uygulama, alçakça yöntemlerle Önder APO üzerinde sürdürülmek istenmektedir. İmralı sistemi gibi dünyadan yalıtılmış tarihte eşi benzeri görülmeyen bir sistem içinde tutulurken, bir de bu uygulamalar ile gerçekten de bir kişiye yapılacak baskının en büyüğü yapılmaktadır. Tarihte büyük düşünce önderlerine İsa'lara, Babek'lere yapılan zulmün kat kat fazlası bugün Önder APO üzerinde uygulanmaktadır. Faşist çevreler "bir sefer öldürmek yerine, her gün ve her an işkence ile öldürmekten" söz etmişlerdi. Şimdi AKP hükümetinin Önder APO üzerindeki uygulamaları o faşist çevrelerin öngördüklerinin hayata geçirilmesi oluyor.

Bu Konsept Temelinde Gerillaya Yönelik Geliştirilen Operasyonları Nasıl Değerlendirmek Gerekir?

1 Ekim'den, Mayıs 2007 sonuna kadar geçen sekiz aylık süre içerisinde gerilla ateşkes konumundaydı. Bu ateşkese ciddi bir biçimde de uyuldu. Fakat Türk ordusu tarihinin en büyük

askeri harekâtını, hareketlerini bu 8 aylık süre içerisinde hayata geçirdi. Dersim'de, Erzurum'da, Botan'da, Serhat'ta, Zagros'da, Amanos'da yani Kürdistan'ın dört bir yanında en sert kış koşullarına rağmen her türlü savaş tekniğini kullanarak, bir imha saldırısı yürüttü. Gerilla ateşkes konumundayken, silah kullanmazken Türk ordusu ise her türlü silahı kullanma temelinde saldırı içerisinde oldu. Bu bir yerde eli ayağı bağlı insana, tekme tokat vurma gibi oluyor. Bunun da ne kadar ahlak dışı olduğunu herkes bilir. Kalleşçe bir yöntem denir buna, dolayısıyla Türk ordusunun geçen ateşkes sürecinde gerillaya karşı saldırıları kalleşçe saldırılardı gerçekten. Ateşkes konumunda olan bir güce karşı tek yanlı saldırı yapmayı ifade ediyordu. Hem de öyle bir saldırı yürütmeye çalıştılar ki, bu ateşkes süreci içerisinde gerillayı ezip bitirmeliyiz diye çaba harcadılar. Yiğitsen o da savaşırken savaş, niye o ateşkesteyken tüm gücünü kullanıp da bitirmek istiyorsun. Demek ki, korkuyorsun ondan; demek ki bitirme gücün yok; demek ki başarısız kalmışsın. Türk ordusunun Kürt gerillaları karşısındaki duruşu kesinlikle böyledir. Namertliktir, başarısızlıktır, kalleşçedir. Bu durumunu şimdi de sürdürüyor. Yeni süreçte de Türk ordusunun operasyonel saldırılarında herhangi bir azalma yoktur. Zaten Yaşar Büyükanıt da, İlker Başbuğ da ellerindeki her türlü çabayı gerillayı ezmeye temelinde harcadıklarını kamuoyuna açıkça söylüyorlar. Herhangi bir gizleme, saklama durumları yoktur. Düşman ilan etmişlerdir açıkça. En büyük tehdit görüyorlar Türkiye'nin güvenliği için. Yine bir gerilla kalmayınca kadar savaşı sürdüceklerini ifade etmiş durumdalar.

Bu savaşta her türlü yöntemi de kullanıyorlar. Yine araç gereci kullanıyorlar tank, top, uçak,

helikopterden zehir'e kadar her yönteme başvuruyorlar. Tankla, topla, uçakla, helikopterle vurma-dıkları ajanlar örgütleyerek, zehir yollayarak vurmak, imha etmek istiyorlar. Çok çeşitli kimyasal gaz kullanıyorlar. Birçok yerde toplu katliamlarla bu yöntemin kullanıldığı ortaya çıkıyor. Örneğin Teninê'de 11 gerillanın şahadetinde bunun kullanıldığı açıktı. Ertesi gün hayvanlar gittiğinde öldüler o havada bunu herkes gördü. Demek ki öldürücü gaz kullanılmıştır. Birçok yerde bu tür yakıcı, öldürücü gazlar kullanıyorlar. Yine vahşi yöntemler uyguluyorlar gerillanın cesedi üzerinde. Kesiyorlar, parçalıyorlar yani ölü cesetten intikam alacak kadar sadisttirler. Bayan-erkek bu tür uygulamalara gerilla güçlerimiz, arkadaşlarımız maruz kalıyorlar. Her tarafa gelişi güzel top, tank atışı yapılıyor. Tank, top havan ve katyushalarla hem Türkiye hem İran tarafından Güney Kürdistan toprakları, medya savunma alanları sürekli dövülüyor. Böylece doğa yakılıyor, yıkılıyor tahrip ediliyor. Orman bırakılmadı Kuzey Kürdistan'da. Örneğin her taraf yakılıp, yıkılmıştır. En son olarak halkı katlediyorlar, kurşuna diziyorlar, "iki terörist vuruldu" diyerek geçiyorlar, "beş terörist vuruldu" deyip geçiyorlar. Nerede gerilladan bir darbe yerlerse, hemen halktan birkaç kişiyi vuruyor, o çatışmada vurulmuş süsü vererek kamuoyuna duyuruyorlar. Böyle halkı katletme yöntemini de gerillaya karşı savaş içerisinde kullanıyorlar.

Bütün bunlar şunu gösteriyor; gerçekten yenilmiş, başarısız kalmış, sonuç alamamış bir ordu gerçeği var Türkiye'de. Bunu en son Kara Kuvvetleri Komutanı İlker Başbuğ da ifade etti. "Gerillaya katılımı engelleyemedik" diyor, yani gerillanın büyümesini, kendini yenilemesini durduramamışlardır. Bu da başarısız kaldıkları, yenildik-

leri anlamına geliyor. Kürt halkı, gençliği gerillayı sürekli bu temelde yeniledi ve yenilmez bir güç haline getirdi. Kürt gerillası kimseye zarar vermiyor, gereksiz yere bir damla kan akıtmak bile istemiyor. Çizgisini Önder APO belirledi: **"Dünyayı ezecek gücü bile olsa kimseye saldırmayacak, ama dünya birleşip gelse de meşru haklarından bir adım geri atmayacak, sonuna kadar direnecek"**. Bu kararlılık içerisinde olan bir gerilla var. Tamamen meşru savunma çizgisinde kendini koruyor, halkı koruyor, Önderliği koruyor. İmha etmek amacıyla gelen saldırılar karşısında

**Bu çok haklı
Ve savunma geliştirme direnişidir
Kürt halkı ve gençliği
Böyle bir direniş gücünü
Gerillayı ortaya çıkarmış
Ve 23 yıldır yaşatmış durumda
Bundan sonra da
Büyük bir kararlılıkla yaşatacaktır
Halk elinden gelen tüm desteği
Tüm parçalarda ve yurtdışında
Gerillaya verecektir
Gerilla onun ruhudur, kalbidir
Beynidir, onurudur, şerefidir
Her şeyidir**

savunma direnişi yürütüyor. Bu çok haklı ve savunma geliştirme direnişidir. Kürt halkı ve gençliği böyle bir direniş gücünü, gerillayı ortaya çıkarmış ve 23 yıldır yaşatmış durumda. Bundan sonra da büyük bir kararlılıkla yaşatacaktır. Halk elinden gelen tüm desteği, tüm parçalarda ve yurtdışında gerillaya verecektir. Gerilla onun ruhudur, kalbidir, beynidir, onurudur, şerefidir; her şeyidir. Kürt gerilla ile var oluyor, her şeyini gerillayı büyütüp geliştirmekte kesinlikle kararlıdır. Hem gerillayı

destekleyecek hem de mevcut katliamlar karşısında kendini savunmak için öz savunma örgütlülüğünü geliştirecektir. Kürt gençliği şimdiye kadar en temel örgütü olarak gerillayı bildi. Kız erkek demeden tüm gücüyle katıldı. En zor koşullarda coşku içerisinde savaşıyor ve yeni özgür yaşamı üreten bir gerilla gücünü ortaya çıkarttı. Kürt gençliğinin onurudur, şerefidir gerilla. Onun yenilmezliği Kürt gençliğinin gücünün itirafıdır. Dolayısıyla bundan sonra da kız erkek bütün Kürt gençleri başka hiçbir yerde durmadan, daha fazla gerillaya koşacaklar, dağa çıkacaklar, HPG saflarına katılacaklar; onurlarını, şereflerini, özgürlüklerini gerilla orta-mında ve direnme içerisinde kazana-caklardır. Bundan hiçbir kuşku yok, bütün genç-liğin bundan sonra on binler halinde Kürdistan dağına çıkacağı ve bu inkâr-cı ve imhacı sistemi direniş temelinde yenip, yok edeceği bir süreç yaşanacaktır.

Bir Taraftan İlmî İslam Temelinde Geliştirilen İdeolojik İşgal, Öbür Taraftan Sömürü ve Askeri Saldırıları İçerisinde AKP'nin Rolü Nedir? Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

Söz konusu oyun ve saldırıları geliştiren baş güç: AKP'nin kendisidir. Ardına kadar Kürt halkına ve gerillaya saldırının önünü açmıştır. Bu konuda Genelkurmayı sonuna kadar yetkilendirmiştir. Onunla da kalmamış tüm kontr-gerilla güçlerini, ajan yapıyı Kürt halkına dönük faili meçhul saldırılara yöneltmiştir. Bizzat Abdullah Gül'ün kendisi bu yetkiyi verdi. Temmuz 2006'da terörle mücadele kurulu başkanırken, her türlü uygulama yetkisinin Genelkurmay'a ve ilgili güçlere

verildiğini bizzat Abdullah Gül'ün kendisi açıkladı. Dolayısıyla şimdi onun için Cumhur-başkanı yapıldı. Verdiği o yetkilerin nimetini Cumhurbaşkanı olarak yemeye çalışıyor. Tayyip Erdoğan'da bütün rant kapılarını elinde tutuyor. Yakın çevrelerine, taraftarlarına, dostlarına dağıtıyor. Böylece Türkiye'nin imkânlarını eşe dosta, ahaba yediriyor. O da Genelkurmay'a ve özel savaş güçlerine verdiği ön açıcılığın karşılığını bu biçimde rant kapılarını

elinde tutarak almaya çalışıyor. Bu bakımdan AKP, Genelkurmay çizgisine, klasik Cumhuriyet çizgisine teslim oldu. O artık rantı elde tutmak, kişisel, ailesel çıkar sağlamak için iktidar güçlerine, devlet güçlerine teslim olmuş bir konumdadır. Bu anlamda takkiyecidir. Geçen dönemde aydınlarla görüşmesi ardından, yine Amed'e gelerek Kürt sorunundan, Kürt halkından, çözümden bahsetti. Bunlar belli ki genelkurmayı uzlaştırmaya çekmek için geliştirilen bir oyundu. Tutarsız bir yaklaşım içinde oldu. Kürt halkını ve demokratik çevreleri öyle anlaşıyor ki, kandırmaya çalıştı. Diğer yandan orduyu da tehdit etti, uzlaştırmaya çekti. Sonuçta sağlanan uzlaşmayla 2006-2007 yılında PKK'yi imha ve tasfiye saldırılarını birlikte geliştiriyorlar.

Öyle Tayyip Erdoğan-Yaşar Büyükanıt arasında bir çelişki yoktur, uzlaşmışlardır. Kuşkusuz ideolojik farklılıklar vardır. Her biri kendi çıkarını yürütüyor, kendi anlayışını uygulamak istiyorlar, ama PKK karşısında, Kürtler karşısında ikisi de birbirine muhtaçtır ve uzlaşmışlardır. Yaşar Büyükanıt için AKP'den daha iyi kullanılacak güç yoktur, inkâr ve imha savaşını yürütmesinde. Tayyip Erdoğan içinde rant kapılarını tutabilmek için Yaşar Büyükanıt'la uzlaşmaktan başka çare kalmamıştır. O da PKK'ye karşı savaş demektir. Demek ki, her ikisi de anti-Kürt ittifakta uzlaşmışlardır. Anti-Kürt çizgide bir araya gelmişlerdir. Çıkarlarını orada sağlıyorlar. Çizgilerini bu ittifaka dayalı olarak yürütüyorlar. İdeolojilerini böyle sürdürüyorlar. Çok birlik midirler? Değil. Aslında PKK direnişi olmasa, Kürtler olmasa ikisi birbirinin baş düşmanı olacaklar. Necmettin Erbakan'ın, Turgut Özal'ın, Adnan Menderes'in başına gelenlere bakılırsa Tayyip Erdoğan'ın başına nelerin gelebileceği rahatlıkla görülebilir. Eğer şimdi böyle bir durum başına gelmiyor da Cumhurbaşkanı, Başbakan yapıyorsa, bu PKK sayesinde. Kürt halkının demokratik direnişi sayesinde. Bu demokratik direnişi bastırabilmek için faşist milliyetçi, despotik güçler işte müttefik arıyorlar, bu da AKP gibi çevreler oldu. Eğer PKK bugün yok olsa, yarın sabah Abdullah Gül'ün yatağında ölü bulunacağı kesindir. Yoksa Yaşar Büyükanıt, İlker Başbuğ gibi faşist milliyetçi yaratıkların Tayyip Erdoğan'ın, bilmem Abdullah Gül'ün yönetimine katlanmaları mümkün mü? Eğer bugün katlanıyorlarsa, bir uzlaşma aralarında varsa, kesinlikle PKK direnişi karşısında böyle oluyor. Ortak düşmana karşı ittifak yapıyorlar. Böyle bir ittifak çizgisine girmiş, halkını katle-

den, inkâr eden, imha etmeye çalışan bir savaşa destek veren bir güç haline gelmiş olduğu için de, AKP'nin yöneticilerinin Müslümanlıkla bir alakaları kalmamıştır. Onlar için münafık demek bile hafif kalıyor. Müminlikle bir alakaları yok, tersine bir küfür çizgisindedirler.

İslamiyet'i bizde iyi biliyoruz. Kürt toplumu kadar Müslüman ve dinine bağlı olan bir toplum yoktur. Müslüman'ı Müslümanlığını hakkıyla yapar. Yezidi'si Yezidiliğini hakkıyla yapar, Alevi'si Aleviliğini hakkıyla yapıyor, Hristiyan'ı Hristiyanlığını hakkıyla yapıyor. Yani Kürt toplumu bu işi bir kültür olarak hakkıyla yapıyor. Dolayısıyla küfrün ne olduğunu iyi biliyor, bütün dinlere göre. Bugünkü AKP'nin bu çizgisi din kardeşine, bilmem kendine en büyük destek vermiş bir halkı katletme çizgisi olarak, küfür çizgisidir. Bunu herkes biliyor, hiç kimse farklı gösteremez. Şimdi bu noktada daha açık bazı hususları belirtelim: Aslında ılımlı İslam, radikal İslam diye bir şey çok gerçekçi değil. Fazla önemli de değil. İlimli ya da radikal İslam değil de, siyasi İslam var, kültürel İslam var. İslam bir tarihtir dolayısıyla bir kültürdür. Kürt toplumu, Türkiye toplumu ağırlıklı olarak Müslüman'dır. Dolayısıyla İslam kültürüne sahiptir. Kültürel İslam'ı benimser. Tıpkı İslam kültürü gibi Hristiyanlık kültürü de var, Musevilik kültürü de var. Bunların hepsi birer tarihtir, değerlidir. Kimse bunları inkâr edemez, herkes sahiplenir. Bu anlamda İslam kültürüne ve değerlerine PKK kadar bağlı hiçbir güç yoktur. Kürt toplumu kadar bağlı hiçbir güç yoktur. Hakkıyla kültürel İslam'ı benimsemek, korumak da, geliştirmek de hayata geçirmektedir. İslam kültürünü yeni sürece güçlü bir biçimde taşıyıp, ilerletmektedir. Bu anlamda yine hiç kimse PKK'ye

farklı gözle bakamaz. Ama İslam kültürü ayrı yani kültürel İslam ayrı, siyasal İslam ayrıdır. İslam kültürünü esas almak, onu yaşamak, yaşatmak, ilerletmekle İslam'ı siyasetin aracı yapmak, siyasal İslam'ı geliştirmek ayrıdır. Birisi değerlere bağlı olup onları yüceltmeyi ifade eder, diğerleri o değerleri siyasal çıkarlar için, rant elde etmek için kullanmayı ifade eder. Şimdi siyasal İslam demek İslami değerleri kişisel, ailesel çıkarlar için kullanmak demektir. AKP'nin çizgisi de siyasal İslam çizgisidir. Öyle başka bir çizgi değildir. İran yönetiminin çizgisi de siyasal İslam çizgisidir. Taliban'ın çizgisi de siyasal İslam çizgisidir. El-kaide'nin çizgisi de siyasal İslam çizgisidir. Şimdi esas olan, dikkate alınıp değerlendirilmesi gereken işte bu siyasal İslam gerçeğidir. Bir kere siyasal İslam olduktan sonra, ılımlılıkla, radikallik bir dereceyi ifade ediyor. Yani siyasal İslam'da ılımlı veya radikal olmayı ifade etmektedir. Bu göreceli bir duruştur. Bugün ılımlı olan siyasal İslam, yarın bir durumda radikal İslam'a dönüşebilir. Bugün radikal olan siyasal İslam yarın koşullar değişir kendisini ılımlı hale getirebilir. Yani siyasal İslam'ı uygulama yöntemlerini radikal ya da ılımlı yapabilir. İlimlilik ya da radikallik bir derecedir. Bir yöntemdir yoksa bir siyasal duruş değildir. Esas olan siyasal duruş olan ise siyasal İslam duruşudur. Dolayısıyla AKP siyasal İslam duruşundadır. Bunun ılımlılığı, radikalliği hiçbir şeyi ifade etmez. Siyasal İslam'ın hepsi birbirine benzer ve kardeşirler. Dolayısıyla AKP'nin mevcut siyasal İslam duruşu Ahmedinecat'ın duruşuyla aynıdır, Taliban'ın duruşuyla aynıdır, Usame Bin Ladin'in duruşuyla aynıdır. Hiçbir farkı yoktur. Bir de sanki farklıymış gibi El-Kaide'ye karşı AKP İslam'ıyla mücadele edilirmiş gibi yöntem benimsiyor özellikle ABD. Bu yanlış bir yön-

temdir. Kesinlikle başarı getirmez. Geçmişte Sovyetler Birliği'ne karşı "Yeşil Kuşak" projesiyle bu siyasal İslam'ı geliştirmeye çalıştı. Şimdi İran'da, Afganistan'da, Pakistan'da en son Türkiye'de gelişen siyasal İslam kesinlikle, ABD'nin Sovyetler Birliği'ne karşı sıcak denizlere indirmeme politikası doğrultusunda geliştirdiği Yeşil Kuşak projesinin bir sonucu olmuştur. ABD'nin desteğiyle oldu, bugün de destekliyor.

Bugün kimisi radikal olmuş bu siyasal İslam'ın, kimisi ılımlı olmuştur. Radikallik de, ılımlılık da ABD karşısındaki duruşa göre belirleniyor. AKP politikaları yarın ABD ile çelişir hale gelse, ABD dönüp AKP'ye de diyecek ki radikal İslam'dır. El-Kaide yarın ABD politikalarıyla uyumlu hale gelse, ABD diyecek ki, ılımlı İslam'dır. Nitekim 1980'li yıllarda Sovyetler Birliği'ne karşı mücadele ederken, Taliban ılımlı İslam sayılıyor, ABD tarafından yetkince destekleniyordu. ABD'yle çelişir hale gelince radikal İslam oldu ve ABD'yle savaşır hale geldi. Dolayısıyla bu ılımlılık, radikalliği belirleyen de ABD oluyor. Öyle başka herhangi bir güç kararı falan değil, tamamen ABD politikaları tarafından belirleniyor. Kısaca şunu görmemiz lazım: Siyasal İslam bir ABD politikasıdır. İlimlisini da, radikalini de geliştiren ABD'dedir. Bölgeye dışarıdan dayatılmaktadır. İslam toplumunun o kültürel değerlerini siyasete alet etmektedirler. İslam toplumunu bütün dünyaya tehdit olarak göstermişlerdir. İslam'ı saldırgan, saldıran gerici bir güç gibi dünyaya lanse etmişlerdir. Toplumu da bu temelde aldatmaya çalışıyorlar. Şimdi Ortadoğu toplumlarının Müslüman toplumları bu siyasal İslam güya ABD'yle diğer dış güçlerle çelişki içindeymiş gibi aldatmaya çalışıyor. Sözde emperyalizme karşı,

sözde sömürüye karşı! Bunların hepsi yalandır. İlimli İslam hangi emperyalizme karşı, siyasi İslam hangi emperyalizme karşı? Bunlar emperyalistlerin yarattığı şeylerdir. Daha eskiden de Türkiye'de İslam siyasetini Almanya yarattı. Her zaman Türk-İslam sentezini Almanya destekledi ve emperyalizm kaynaklı oldu. Sonra ABD destekledi. Şimdi de ABD desteğinde oluyor. Devletçidirler, demokratlıkları sahtedir. Baskıcıdır, zulüm uyguluyorlar. İşte Kürt halkının en demokratik haklarını bile vermiyorlar. Bir halkın kültürel hakkını, anadil eğitim hakkını, kimlik hakkını tanımayan bir siyasi İslam nasıl demokratik olabilir? Onun demokratlığı Süleyman Demirel'in demokratlığına benziyor. Kendisi başkan olsun demokratlığı vardır, kendisi olmazsa demokrasi de yoktur. Yani her

şey bana olsun, çıkarıcılığını ifade eden bir konumda. Bu bir tehlikedir, AKP çok takkiyec, ikiyüzlü, çok dışa bağımlı; bir de halkın din ve mezhep duygularını çok sömürüyor. Kürt halkı da diğer toplumlar da buna karşı duyarlı olmalı. Siyasi İslam tehlikelidir, siyasi İslam İslam'ı ilerletmez, kurtarmaz tam tersine İslami değerlerin bazı kişiler, aileler için kullanılmasını sağlar. Oysa İslami kültüre sahip çıkmak, onu ilerletmek, korumak doğrudur. Siyaseti ise İslam'ın dışında yapmak gerekiyor.

Demokratik siyaset İslam kültürünü, değerlerini en çok koruyacak, yaşatacak ve geliştirecek siyasettir. Onun için siyasi İslam'a

değil, demokratik siyasete sahip çıkmalıyız, demokratik siyasetten yana olmalıyız. Bu biçimde de tabi dışa bağımlı olarak geliştirilen bu AKP oyununu Türk ve Kürt toplumlarına dayatılan bu siyasi İslam oyununu iyi görüp, buna karşı çıkmak, bunları teşhir edip onu daraltarak aşmak gerekiyor.

Özellikle Önderlik Üzerinde Geliştirilen Tasfiye ve İmha Girişimlerine Karşı, Özgürlük Hareketinizin "Êde Bese" "Önderliği Yaşa, Yaşat" Şiirleriyle Geliştirdiği Ulusal Hamle Sürecini Nasıl Geliştirmek Gerekir?

ÊDÎ BESE!

ARTIK YETER.

Kürt halkı için bıçağın kemiğe dayanmış olduğu anlamına gelir. Bu kadar aşağılanmaya, onur, şeref, haysiyet kırmaya hiçbir insan, hiçbir halk, hiçbir canlı yaratık dayanamaz. Dolayısıyla da artık yeter

diyerek direnişe geçer. Direnmek bu anlamda düşünen canlı olmanın en temel hakkıdır. En önde gelen insan ve toplum haklarından birisidir. Kim dayanabilir? Önder APO üzerinde bu alçakça işkence ve imha sistemi uygulanırken, onuru, şerefi olan hiç kimse dayanamaz. Bu Önderlik on binlerce şehidi temsil ediyor. Bunlar şahsında kırk milyon Kürdü temsil ediyor. Özgürlüğü, demokrasiyi, kardeşliği temsil ediyor. Her türlü saldırı böyle yüce değerleri temsil eden bir Önderliğe karşı yapılıyor. Her türlü işkence yöntemi uygulanıyor. Tarihte eşi görülmemiş bir işkence sistemi içerisine konulmuş bulunuyor. Onun içerisinde de yeni işkence yön-

**Önder APO üzerinde bu alçakça
İşkence ve imha sistemi uygulanırken
Onuru, Şerefi olan hiç kimse dayanamaz
Bu Önderlik on binlerce şehidi temsil ediyor
Bunlar şahsında
Kırk milyon Kürdü temsil ediyor
Özgürlüğü, demokrasiyi
Kardeşliği temsil ediyor
Her türlü saldırı
Böyle yüce değerleri temsil eden
Bir Önderliğe karşı yapılıyor
Her türlü işkence yöntemi uygulanıyor**

temleri geliştirildikçe geliştiriliyor. Zehirlemedir, fiziki işkencelerdir, psikolojik işkencedir. Her türlü yaşam ölçüsünün işkence haline dönüştürülmesidir. Şimdi göz göre göre böyle bir insanlık Önderliğinin imha edilmesine seyirci kalınabilir mi? Hiçbir vicdan, yürek, akıl bunu kabul edebilir mi? Onur, şeref bunu kabul edebilir mi? Elbette edemez. Bu bakımdan Kürt halkı diyor: **"Artık yeter!"** Bu iş böyle sürmez. Önderliğe yapılan kuşkusuz tüm halka yapılıyor, gerillaya yapılıyor. Önder APO bir mücadele gücünün Önderliği, bir halkın Önderliğidir. O'nun şahsında yapılan tüm halka karşı bir zulümdür. Zaten fiiliyatta da öyle oluyor. Gerillaya karşı da, halka karşı da tıpkı Önderliğe uygulanan imha ve katliam sürecinin bir benzeri uygulanıyor. Gerillaya karşı her türlü saldırı yürütülüyor. Uçak kullanılıyor, tank kullanılıyor, top kullanılıyor, helikopter kullanılıyor, bomba kullanılıyor, zehir kullanılıyor; her şey kullanılıyor. Gerilla hareket ederken de kullanılıyor, direnirken de kullanılıyor, ateşkesteyken de kullanılıyor. Bu gerilla, Kürt halkının ruhunu temsil ediyor, bilincini temsil ediyor. Örgütlü gücünü oluşturuyor, iradesini temsil ediyor. Bir halkın onuruna, şerefine, iradesine, bilincine böyle saldırılırsa devam et denebilir mi, buna seyirci kalınabilir mi? Gerilla üzerinde bu kadar alçakça ve çok yönlü imha saldırısının yürütülmesine halk seyirci kalabilir mi? Elbette kalamaz ve kalmıyor şimdi Kürt halkı bunun için diyor: **"artık yeter!"**

Bu despotik, aşağılık, küstahça savaşın sonu gelmeli. Zulüm savaşı sona ermeli. Senin hakkın yok bu kadar despotizm uygulamaya, zulüm yapmaya, insanlığa karşı katliam yürütmeye. Diğer yandan halk üzerindeki baskılarda benzerdir. Önder APO'ya "sayın" dediği için yıllarca hapis cezası alan, cezaevlerine giren çürüyen yurtsever insanlar

var. "Önder" dediği için, ROJ TV'de konuştuğu için ceza alanlar var. Her türlü bahaneyle Kürt gençleri, kadınları, emekçileri tutuklanıyor. Her türlü onur kırıcı davranış gösteriliyor. İnsanlar kaçırılıyor her türlü işkenceye tabi tutuluyor ve ajanlaştırılmaya çalışılıyor. Düşürmenin her türlü yöntemine başvuruluyor. Hapisler Kürtlerle doldurulmuş. İstendiği gibi sokak ortasında Kürt insanı katlediliyor. Hemen "terörist vurulmuştur" demek, bu katliamı örtmek için yetiyor. Sanki herkesin Kürdü katletme hakkı varmış ve bu hak kullanılıyormuş gibi davranılıyor. Bu da yetmiyor, katliamlar geliştiriliyor. Örneğin Şengal katliamı; gerçekten de hiç kimse böyle bir katliama maruz kalmaz. Beytüşebap'tan Dersim'e kadar uygulanan katliamlar var. Geçen yıllarda da İstanbul'dan bilmem Eskişehir'e kadar bir sürü yerde her türlü onur kırıcı davranış gösterildi Kürt insanına karşı. Adeta linç girişimleri geliştirilmeye çalışıldı. Başbakan Tayyip Erdoğan bile "çocuk-kadın demez hepsini vururuz" dedi, Amed'de direnen halka karşı. Ne ile vuruyorsun, kimi vuruyorsun, vurmak sadece senin elinde mi? Silah sadece sende mi var? Birisi kalkar seni vurmak isterse sen ne yapacaksın, hiç düşünüyor musun? NATO'nun gemisine binmiş, sırtını ABD'ye dayamış, despotik devlet güçlerine, faşist yöneticilere dayamış halka karşı zulüm makinesini uyguluyor. Her türlü katliamı, onur kırıcı davranışı reva görüyor. Kürt halkı diyor: **"ARTIK YETER**, ben bu kadar onursuz, şerefsiz değilim. Bu kadar hakareti kaldırmam, bu kadar zulüm karşısında, imha karşısında sessiz kalamam gücüm var, onurum var, örgütüm var direneceğim!" işte bütün örgütlü güçleriyle birlikte Kürt halkı yaşanan süreç karşısında bu noktaya gelmiştir. Artık yeter direnme zamanıdır, noktasıdır bu.

Nasıl "Artık Yeter" in gereği pratikte yerine getirilecek? Tabi en başta her şeyden önce Önderlik gerçeğinin doğru anlaşılmasıyla, Apocu çizginin doğru özümseme hayata geçirilmesiyle, Önderliğin iyi kavranmasıyla olacaktır. Önder APO'yu yaşa ve yaşat sloganı sadece bu nedenle gündeme getirilmiştir. Ancak Önder APO'yu iyi anlayanlar, doğru kavrayanlar, özümseyenler, yaşayanlar başarıyla mücadele edebilirler ve Önder APO'yu yaşatabilirler. Kürt halkını özgür ve demokrasi ilkeleri temelinde yaşatabilirler. Yoksa Önderliği öğrenmeden, Önderlik çizgisini yaşar hale gelmeden hiç kimse özgür, demokratik yaşam gücüne ulaşamaz. Bu bakımdan bir kere "artık yeter" in pratikte gereğini yerine getirmek için Önderlik çizgisini iyi özümsemek, Önderlik gerçeğini yaşar hale gelmek gerekiyor. O temelde mücadele ettiği zaman insan Önderliği yaşatır, gerillayı yaşatır, halkı yaşatır. Bu bakımdan da tabi Önderliği yaşa ve yaşat sloganıyla, Önderlik gerçeğini güçlü bir biçimde özümsemeye, yaşar hale gelmeye ihtiyaç var. Önderlik gerçeğini yaşar hale gelmek demek, tabi onu mücadeleye dönüştürmek demek, yüksek bir temsil gücü kazanmak demektir. Bu da eylemdir, mücadeledir. Bulunulan her yerde direnmektir. Önderlik üzerindeki uygulamaya artık yeter, gerilla üzerindeki karşı saldırıya artık yeter, halk üzerindeki zulme, katliama artık yeter diyerek onurlu, şerefli, namuslu olan özgür ve demokratik yaşamak isteyen her Kürt kadın, erkek, çocuk, genç, yaşlı mücadele etmek, olduğu yerde gücü neye yetiyorsa o temelde direnmek zorundadır. Böyle bir mücadeleye katılım gerekiyor.

Nedir mücadele? Propagandayı iyi yapmalıyız, zulmü iyi teşhir etmeliyiz, düşman gerçeğini iyi ortaya koymalıyız, AKP'nin ikiye bölünmesini, saldırganlığını, ordunun zulmünü

göstermeliyiz. Hepsini iyi ortaya koymalıyız. Sözü doğru yerinde ve yeterince söylemeliyiz. Diploma simizi yapmalıyız, kendimizi iyi anlatmamız gerekiyor. Dost edinmemiz gerekiyor, durmadan çalışmamız gerekli bu konuda. Öyle birileri gelsin ayağımıza biz konuşalım değil, biz gitmeliyiz herkese derdimizi anlatmalıyız. Halkın durumunu anlatmalıyız, Önder APO'nun durumunu anlatmalıyız. Dost kazanmak, ilişki bulmak ve Türkiye'nin bu zulüm düzenini teşhir etmek zorundayız. Bunu sağlamalıyız. Örgüt çalışmaları yürütmeliyiz, kendini örgütlemeyen, demokratik konfederalizmi inşa etmeyen, meclislere dayalı halk örgütlülüğü sistemini geliştirmeyen elbette direnemez. Direnmek örgütle olur, mücadele etmek örgütle olur. Onun için bir araya geleceğiz, örgütleneceğiz. Kadın birliği kuracağız, gençlik birliği kuracağız, emekçi birliği kuracağız, kültür birliği kuracağız, okuma birliği kuracağız, dil eğitim birliği kuracağız; bunların hepsini bir halk meclisine dayandıracağız. Köyde bir halk meclisimiz olmalı, kasabada bir halk meclisimiz olmalı, mahallede olmalı, şehirde olmalı her yerde halk meclisi olmalı. Yönetimler seçilmeli, o yönetimlerde bütün örgütleri kurmalı ve koordine etmeliler. Sonunda da meclise hesap vermeliler. Böyle bir örgütlenme olursa, her türlü saldırıya karşı direnebiliriz. Güç olabilir, "artık yeter" sözümüzü gerçekleştirebiliriz. Tabi bu örgütlenmeyle birlikte eylem gereklidir. Eylem nedir? Serhildan, serhildan, serhildan. Çocuklar, gençler, kadınlar, emekçiler; herkes serhildana kalkmalıdır. Kürt toplumu, insanı kendine dönük katliamlara dur demeli, kaderini eline almalıdır. Önderliğe dönük imha saldırılarına dur demeli, Önderliği sahiplenmeli, savunmalı çünkü iradesi ordadır. Onun için de her türlü eylemi yapabilir. Protestolar

geliştirebilir, işgal yapabilir, baskın yapabilir, teşhir edebilir, açıklamalar yapabilir. Biraz daha kitle şiddetini kullanan, gerici odakları zorlayan, teşhir eden bir eylemlilik içerisinde olabilir. Gençler, emekçiler bunları rahatlıkla yapabilirler.

Tabi aynı biçimde gerillanın da eylemi yükseltmesi gerekiyor. Aktif savunma savaşını yüksek düzeyde geliştirmesi lazım. Orta yoğunluklu savaş dedik biz buna. Böyle bir savaş düzeyi gelişecektir, gerilla bu konuda kahramanca direniyor. Yeni süreci anlamaya çalışıyor, onun taktiğini, tarzını bulmaya çalışıyor. Bunları buldukça önümüzdeki süreçte bu zulüm makinesinin bütün saldırılarına karşı direnecek, onu etkisiz kılacak savaşı geliştirecektir. Yaptıklarını misliyle ona ödetecek, yoksa o Yaşar Büyükanıt'ın, bilmem İlker Başbuğ'un yaptıkları yanına kar kalmayacaktır. O faşist ordu sürülerinin halk üzerindeki, gerilla üzerindeki katliamlarının bir bir hesabı sorulacak, intikamları alınacaktır. Gerilla fedai çizgisindedir, bu kararı vermiştir. Bunun gereklerini sonuna kadar direnerek yerine getirecektir. Kısaca artık yeter demek sözün bittiği, eylemin başladığı yer demektir. O bakımdan çok konuşmak artık yeter'e uygun düşmüyor. Çok konuşmak değil de eyleme geçmek, harekete geçmek gerekiyor. Bunun nasıl olacağını bulmak zor değildir. Herkes bulabilir, olduğu yerde direne-

bilir, bir mücadele geliştirebilir. Mutlaka gericiliği teşhir eden, ona darbe vuran Önderliği sahiplenme mücadelesini, özgürlük mücadelesini adım adım geliştiren bir şeyler yapabilir. Herkes kendi koşullarını, yerini değerlendirerek bir şeyler mutlaka yapabilir. Onun için de çok konuşmaktan ziyade, tartışmayı bırakarak neler yapacağımız üzerinde kafa yorup, yol yöntem bularak mutlaka eyleme geçmek gerekiyor. Doğrusu budur, gerekli olan budur. Bu temelde insanlar her şeyi yapabilirler. Serhildan Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında mutlaka geliştirilmeli. Bu konuda kimse kimseyi beklememeli, herkes bir yarış içinde olmalı. Yine gerilla güçlü bir eylemlilik içinde olmalı, en önemlisi de örgütsel yarış için de olmalıyız. Hem kendimizi güçlü bir direniş geliştirebilmek için örgütleyebilmeliyiz, hem de gerillayı büyütmeliyiz. Bütün örgütler, bütün halk gerillaya gençleri göndermeli, teşvik etmeli, kimse gerillaya katılımları engellemesin. Bunu ajanlık sayacağız artık. Ne ad altında olursa olsun, kim ki gençlerin gerillaya katılımını engelliyorsa o bir ajandır. Vazgeçmeli ajanlıktan, İlker Başbuğ'un çizgisine hizmet ediyordur vazgeçmeli İlker Başbuğ'un çizgisine hizmetten, yurtseverlik çizgisine gelmelidir. O bakımdan da herkesi gençleri gerillaya katılımını desteklemeye çağırıyoruz. Bütün Kürt gençlerini kız erkek bu süreçte Önderliği savunabilmek, Kürt halkını savunabilmek, kendimizi savunabilmek, onurumuzu, şerefimizi, özgürlüğümüzü savunabilmek için özgürlük dağlarına çıkmalıyız, gerilla saflarına katılmalıyız. Tüm gençleri özgürlük alanlarına, özgürlük kalelerimize, yine özgürlük örgütümüze katılmaya çağırıyoruz. Önder APO'nun ifade ettiği gibi: **"Zulme dayalı despotik düzenler yıkılacak, özgürlüğe ve eşitliğe dayalı insanca düzen kazanacaktır"** diyoruz.

KOMPLO BİLİNCİ, KÜRTLER AÇISINDAN EN TEMEL BİLİNÇTİR

Mustafa KARASU

9 Ekim bizim açımızdan çok zor bir gün ve dönem olarak mücadele tarihimize girdi. Önderlik Hareketi olarak başlayan bir hareket olduğumuz için, Önderliğimize karşı geliştirilen bu saldırı bütünüyle hareketimize karşı geliştirilen bir saldırıydı. Hareketimiz herhangi bir yerden kadro ve imkân elde ederek ortaya çıkmadı. Nasıl ki peygamberler tek bir düşünceden başlayarak bir ideoloji oluşturmuş, kadro yaratmış ve sonra sistemlerini kurmuşlarsa, Önderliğimiz de hareketimizi böyle başlattı; Önderliğimiz de hareketimizi peygambersel bir hareket gibi başlatarak bu günlere getirdi. Tabii ilk çıkışı başlattığı ve bütün sürece hâkim olduğu için, bir nevi örgütümü-zün hafızası ve her şeyiydi. Önderlik herhangi bir kişi değil, örgütü özü ve biçimiyle bütünlüğünü temsil eden bir kişiydi; örgütsel bütünlüğü ifade ediyordu. Önderliğimize karşı geliştirilen bu saldırı, çıkışından kaynaklanan özel-liğinden dolayı hareketimiz açısından sonuçları sarsıcı olan bir saldırıydı. Önderliğimiz ve hareketimize karşı bu saldırıların başlatılmasının nedeni, hareketimizin siyasi ve ideolojik yapısından kaynaklanmaktadır.

Hareketimiz 1973-74'lerden başlayarak kendi ideolojik sistemini oluşturmuştu. Bu çıkış baştan itibaren in-kârcı ve imhacı Türk Devletine karşı gelişmişti. Dönem itibarıyla Türkiye NATO'nun en önemli ülkelerinden biriydi ve dolayısıyla Türkiye'ye karşı gelişen mücadelemiz, NATO'ya karşı gelişen bir mücadele ve saldırı olarak algılan-

mıştı. Kaldı ki doğrusu da buydu. Dolayısıyla daha baştan itibaren hareketimizin çıkışı ideolojik ve siyasi bir çıkış olarak ele alınıp değerlendirildi. Bu özellikleriyle en baştan inkârcı Türk devletinin, daha genel olarak da kapita-list sistemin temsilcisi olan NATO'nun düşmanlığını kazandı.

Hareketimiz baştan itibaren çeşitli kompolarla karşılaştı. Hareketimiz başlangıçta bu kadar büyük, güçlü, et-kili ve dünya çapında bir hareket olmadığı için, bütün dünyanın da ciddiye aldığı ve karşısında harekete geçtiği bir hareket değildi. İlk başlarda Türk Devleti de hareketimizi ciddiye olmadı. Ama daha sonra o da bu hareketin farklı bir hareket olduğunu, diğer hareket ve partilere benzemediğini gördü ve ciddiye almaya başladı. Bakışında bu netlik sağlandıktan sonra hare-

ketimize karşı tasfiye saldırılarını her dönem yükseltti. 12 Eylül faşist cuntası esas olarak hareketimizi yok etmeye yönelik geliştirdi. Şüphesiz bu dönemde Türkiye'de de bazı gelişmeler vardı, ama bunun en önemli boyutu hareketimiz ve onun gelişimi idi. 12 Eylül faşist rejimi bizzat NATO, ABD ve AB'nin desteğiyle gerçekleşen bir rejimdi. 12 Eylül rejiminin esas amacı hareketimizi tasfiye etmektir. Birinci amacı buydu. Bütün bu saldırılara rağmen hareketimiz NATO'nun desteğini de arkasına alan Türkiye'nin tüm saldırılarını ve etkilerini boşa çıkartarak 15 Ağustos Atılımı'nı başarıyla gerçekleştirdi. Bununla birlikte giderek sadece Kuzey Kürdistan'la sınırlı kalmadı, Kürdistan'ın bütün parçalarında ve Ortadoğu'da bütün Kürtleri etkisi altına alan bir güç haline geldi. Güney'i, Güneybatı'yı, Doğu'yu, bütün Avrupa'yı, dünyada yaşayan tüm Kürtleri etkileyen bir harekete dönüştü.

NATO ve Türkiye birçok kez hareketimizin önünü kesmek, tasfiye etmek amacıyla çeşitli tezgâhlar ve komp-lolar kurmalarına rağmen gelişmesini durduramadılar. Belki hareketimiz büyük askeri zaferler kazanamadı veya önüne koyduğu askeri hedef ve stratejilerin hepsine ulaşamadı; belli sıkıntılar, zorlanmalar ve kayıplar da yaşadı. Ama ideolojik ve siyasi olarak hep yükselen bir grafik çizdi. İdeolojik ve siyasi olarak hiçbir zaman bir gerileme yaşamadı. Özellikle siyasi alanda etkisini bütün alanlara yaydı ve sürdürdü. Bu çerçevede 1990'ların başlarına gelindiğinde hareketimizin etkisi sadece Türkiye'yle sınırlı kalmadı; giderek Türkiye'yi de aşan ve bölgedeki ege-men ülkelerin sistemini tehdit eden bir düzeye ulaştı.

Bilindiği gibi 1992'de Türkiye Güneyli güçlerle birlikte ve uluslararası güçlerin de desteğini alarak hareketimize karşı son derece yoğun ve

kapsamlı bir saldırı başlattı. Bu saldırı hareketimizde belki belli sıkıntılara yol açtı. Ama düşman güçlerin sonuca ulaşmalarına da fırsat verilmedi. Dahası, saldıran güçlere ciddi darbeler de vuruldu. '92 konsepti kapsamlı saldırı operasyonlarıyla hareketimizi boğma girişimi idi. Ancak bu saldırılar boşa çıkarıldı. 1998'lere, komplonun başladığı döneme ilerlediğimizde, hareketimizin siyasi ve ideolojik gücü çok yük-sekti. Bütün Kürtleri etkisi altına almış, Ortadoğu'daki diğer halklar açısından da önemli bir saygınlık kazanmıştı. Bölge politikalarının belirlenmesinde göz ardı edilemeyecek kadar etkili ve güçlü bir pozisyondaydı.

Askeri anlamda belli bazı sıkıntılar yaşanmış, dolayısıyla istenilen hedeflere ulaşamamıştı. Buradan başlayarak ve dışarıdan etkilerle hareket içerisinde Şemdin Sakık eliyle bir kıskırtma geliştirildi ve bununla sonuca gidilmek istendi. Bununla hareketi dağıtma, ele geçirme, istedikleri çizgiye getirme amaçlanmıştı. Kesinlikle Şemdin'in çizgisiyle Ferhat ve Botan'ın çizgisi arasında hiçbir fark yoktu. Adları farklı olsa da, esasta aynı şeylerdi. Sadece birisi daha erkenden açığa çıkmış, kendine biraz daha fazla güvenmiş, herkesi etkisizleştirerek örgüt içerisinde etkili olacağını düşünmüştü. Önderliğin de belirttiği gibi, "Önderliği Allah, kendisini peygamber" gibi göstererek kendisini etkili hale getirmek, partinin güç, etki ve yetkisini ele geçirmek ve bu temelde ideolojik, siyasi ve örgütsel yaşam çizgisini oturtmak istemişti.

Zeki'nin bu yaklaşımı Önderlik tarafından fark edildi. Çünkü harekete karşı her zaman böyle bir yaklaşım ol-muştu. İlk çıkışımızdan bu yana bu yaklaşımları biliyorduk. İlk çıkışı gerçekleştirdiğimiz dönem olan 1970'lerde bile, "Apo olduğu müddetçe bu örgüte bir şey yapılamaz. Apo

olduğu sürece örgütte yaşam duruşu, kadro duruşu bozulamaz" deniliyordu. Böyle bir yaklaşım hep var olmuş ve bu bakımdan Önderlik başından beri hedeflenmişti. "Bu hareketi hareket yapan Apo'dur. O olmazsa rahatlıkla diğerlerini ideolojik, örgütsel ve siyasi olarak etkisiz-leştirilebiliriz" dediler. Şemdin de bu yönlü bir çaba gösterdi. Bu her bakımdan hareketin ruhunu değiştirme ha-reketiydi ve boşa çıkarıldı. Komplonun gerçekleştirilmesinin nedeni esas olarak da budur. Yani bütün provokasyon-lara, Şemdin gibi bütün provokatörler ve tasfiyecilerin saldırılarına rağmen hareket etkisizleştirilemeyip yükseli-şi durdurulamayınca komplo devreye girmiştir.

Komplocular eğer PKK ve Apocu Hareket durdurulamazsa bütün Kürtler üzerinde büyük bir etki yaratacağını görmüşlerdi. Önder APO ve PKK'den başka Kürdistan'da Kürt halkıyla bütünleşen ve onun çıkarlarını ifade eden bir güç yoktu. Ne Barzani'nin, ne de YNK'nin gücü Kürt halkının bütünlüklü çıkarlarını savunmaya yetmez. Zaten Barzani ve Talabani Türkiye'nin desteğiyle ayakta durmaktadır. Bunlar Türkiye destek vermezse bir günde dağı-lacak hareketlerdir. YNK'nin durumunu biliyoruz; Talabani'yle defalarca görüşmüşüz, kendisini gayet iyi tanıyoruz. Yalvar yakar "Siz olmasanız ne yaparız? Gerçek PKK'li biziz, PKK'ye sadece siz mi sahip çıkacaksınız? PKK bütün Kürtlerin örgütüdür" diyen ve aslında çok fazla gücü olmayan bir harekettir. Bu bakımdan bütün Kürtleri temsil kabiliyeti ve hukukunu aslında hareketimiz üstlenmiştir. Talabani ve Barzani dengeler üzerinde ayakta durmakta ve yaşamaktadır. Talabani'yi ayakta tutan da biziz. Biz denge kuvveti olmasaydık, Barzani onu çoktan bitirmiş, süpürüp atmış olacaktı.

ABD ve Batı tarafından oluşturulan Kürtler içerisindeki işbirlikçi ayakların zayıfladığı görülmüştür. Diğer ta-raftan Araplar, Farslar ve Türkiye üzerindeki etkileri durdurulamadığı takdirde, Önderlik gerçeğine dayanan yeni bir Ortadoğu sisteminin nüvelerinin gelişmeye başlayacağını görmüşlerdir. Belki Türkiye, İran ve Arap dünyası tutucu güçlerdir, sistemden vazgeçecek bir konumda değiller, ama mevcut durumda da zorlanmaktadır. PKK'nin yükselişi karşısında kendi egemenlikleri altındaki Kürtler ayağa kalktığı gibi, böyle bir Kürt gerçekliğiyle sorunu çözmek isteyen güçler de ortaya çıkmaktadır. Bunun taraftarları ve sempatizanları ortaya çıkmaktadır. Yani PKK önderliğindeki Kürt hareketinin itibarı bütün Ortadoğu da artmaktadır. PKK'yi ideolojik düzeyde bir tehlike ola-rak gördüklerinden böyle bir komployu gerekli görmüşlerdir.

ABD dünyanın olduğu kadar bölgenin de en önemli gücüdür. Öte yandan etkili bir güç olarak İsrail vardır. İsrail nasıl bir güçtür? O, bölgedeki bütün siyasal gelişmelerin kendi inisiyatifinde olmasını isteyen bir güçtür. İs-rail inisiyatifinde olmayan her türlü gelişmeyi kendisi için bir tehlike olarak görür. PKK öncülüğünde gelişen bu hareket ise, İsrail'in inisiyatifinde olmayı bir yana bırakalım, tüm egemenlik ilişkileri ve inisiyatiflerinin dışına çıkan ve Ortadoğu'yu başta İsrail olmak üzere tüm egemenlik ilişkileri ve yönlendirmesinin dışında bir sisteme doğru yönelten bir harekettir. Bundan dolayıdır ki, İsrail, PKK ve Önderliğini kendisi için en büyük tehlike olarak görmüştür. Çünkü Önderliğin güçlü ve etkili olduğu Ortadoğu'yu yönlendirmesi bir yana, gelişmeleri kontrol etmesi bile zorlaşmaktadır. Hem Suriye'de, hem Güney Kürdistan'da, hem

İran'da, hem de Türkiye'de yaşanan gelişmeler PKK'nin inisiyatifinde olmaktadır. Önderlik ve PKK siyasal gelişmeleri yönlendiren, gündemi belirleyen, tartıştıran ve kendi ekseninde siyaset yapılmasını sağlayan bir güç merkezidir. Tabii bu da ABD ve bölgenin etkin bir gücü olan İsrail açısından önemli bir tehlike olarak görülmüştür. Emperyalist egemenlik sistemi açısından ABD'nin ön-gördüğü ya da kendilerinin her zaman güçlü, etkili ve inisiyatifli olduğu bir Ortadoğu yerine, farklı bir Ortadoğu gerçekliğinin çıkmaya başlaması ya da kurgulananın önünde engel olarak ortaya çıkması, onları uluslararası komp-loyu tezgâhlamaya itmiştir.

Diğer yandan Türkiye de bu komplonun içerisinde. Türkiye NATO'nun önemli bir ülkesidir; yüz elli yıldır Batı için hazırlanan bir ülkedir.

**İsrail ile Türkiye birbirine bağlıdır
İsrail'i ayakta tutan Türkiye'dir
Türkiye'yi de ayakta tutan İsrail'dir
Türkiye'nin yıkıldığını
ABD ve İsrail'in
Denetiminden çıktığını düşünün:
Bu durumda İsrail'in ayakta kalması
Düşünülemez**

Ortadoğu'da Batının değerleriyle bu kadar bütünleşen başka bir ülke yoktur. Ne Ürdün ve Mısır, ne de başka bir ülke Batının ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel değerleriyle bu kadar bütünleşebilmiştir. ABD ve Batı, bölgede Türkiye gibi başka ülkeler de yaratmak istemektedir. İşte şimdi bakıyorsunuz Irak'la uğraşıyorlar. Peki, istedikleri oluyor mu? Öyle bir ülkeye el atmak, değiştirmek ve kendisine benzeştirmek kolay değildir. Bu düzeyde Batı sistemiyle bütünleşen bir ülke olan

Türkiye, NATO ve Avrupa'ya, "Ben artık eski tarz ve yöntemle yürütemem. Ekonomik, siyasal, kültürel her açıdan çökebilirim. Artık buna tahammül edemem, sağa sola saldırırım" demiştir. Yıkılacağını, çökeceğini söyleyerek şantaj yapmıştır. Türkiye'nin yıkılması aslında İsrail'in de yıkılması anlamına gelmektedir. Türkiye emperyalist sistemin ve İsrail'in buna izin vermeyeceklerini ve kendisini koruyacaklarını iyi bilmekte, en azından böyle düşünmektedir. İsrail ile Türkiye birbirine bağlıdır. İsrail'i ayakta tutan Türkiye'dir, Türkiye'yi de ayakta tutan İsrail'dir. Türkiye'nin yıkıldığını, ABD ve İsrail'in denetiminden çıktığını düşünün: Bu durumda İsrail'in ayakta kalması düşünülemez. Bu tarihsel bir gerçektir ve Türkiye bunu da her zaman kullanmıştır.

İsrail'in, İsrail lobilerinin her daim Türkiye'yi desteklemeleri tesadüf değildir. Bu sadece bir taktik, sıradan bir yaklaşım olarak görülemez. İsrail'in Ortadoğu'da varlığını ayakta tutabilmek için Türkiye'nin desteğine ihtiyacı vardır. Ortadoğu tümünden demokratikleşmediği sürece İsrail bu kaygıyı hep yaşayacaktır. Bu kaygı temelinde de Türkiye'yi hep kullanacaktır. Nasıl kullanacaktır? Türkiye'nin hem güçlü hem de kendisine bağlı olmasını isteyecektir. İsrail bu ikili politikayı birlikte izleyecek ve yürütecektir. Bu çerçevede Türkiye ABD ve Avrupalı güçlere "Ben bu işi götüremiyorum" demiştir. İsrail ve ABD'nin dayatmaları ve kendileri için de engel olan bu hareketi tasfiye etmek amacıyla bu güçler de geliştirilen komplo içerisinde yer almışlardır.

ABD ve İsrail bununla ne yapmak istemiştir? Onlar bununla yeni oluşturacakları Ortadoğu'da Türkiye'yi daha fazla kendilerine bağlayacaklardır. APO ve PKK denildiğinde,

Türkiye kendisini bırakalım Amerika'ya, Patagonya'ya bile pazarlamaya hazırdır. Türkiye, PKK ve Kürt karşıtlığı temelinde, kendisini dünyanın bilinmeyen bir gücüne bile pazarlayıp satacak bir durumdadır. Ortadoğu gibi ABD ve İsrail'in etkili olduğu bir alanda, yeter ki Kürt sorunun-dan, APO'dan ve PKK'den kurtulsun, kırk kere kendisini satar. ABD ve İsrail de bunu bildiklerinden komployu tez-gâhlamışlardır. Bu komplonun gelişiminin, biçim kazanmasının ve ortaya çıkmasının ideolojik ve siyasal koşullarını kesinlikle böyle tanımlamamız gerekiyor. Komplo böyle bir atmosferde gelişti.

Dünyada hiçbir önderliğe karşı böyle bir komplo ve takip olmamıştır. Böylesi bir takip Kartacalı büyük komutan Hannibal'a karşı geliştirilmiştir. Roma İmparatorluğu kendi döneminin emperyal gücüdür, dünyanın hâkimidir, tüm sınırlar ondan sorulmaktadır. Her yönüyle bir merkezdir, tıpkı bugünkü ABD gibi. Nasıl ABD kendisini dünya çapında sistemin koruyucusu ve bekçisi olarak görüyorsa, Roma İmparatorluğu da aynı yaklaşımla hareket ediyor ve kendisini tüm dünyadan sorumlu olarak görüyordu. Hannibal, aynı sistem çerçevesinde de olsa, Roma'ya karşıtı ve ona karşı savaş ilan etmişti. Tabii Roma İmparatorluğu'na yenilince Roma'nın amansız takibine uğramış ve en sonunda intihar etmiştir. Roma toprakları o zaman evrensel bir imparatorluktur; tıpkı ABD'nin Önderliğe yaptığı gibi Hannibal de nereye gitse takip edilmiş ve intihara sürüklenmiştir. Önderliğimiz sistem karşıtı ideolojik bir

bakış açısına ve dünya görüşüne sahip olduğu için, sistem ideolojik ve siyasi hedefleri olan bir komployla Önderli-ğimizi büyük bir takip altına almıştır. Önderliğimiz Yunanistan'a, Rusya'ya ve Avrupa'ya gitmiş; bilindiği gibi Ro-ma'da en makul önerileri sunmuştur. Roma'da geliştirdiği öneriler son derece makul öneriler olmasına rağmen, hiç kimse tarafından dikkate alınmamıştır.

Anlaşılan, sorun sunulan önerilerin makul olup olmaması değildir. Önderliğin geliştirdiği önerilerden daha ma-kul bir öneriyi hiçbir Kürt dile getiremez ve sorunun çözümü kapsamında ileri süremezdi. Ulusal kurtuluş mücadelesi veren,

demokratik ulus mücadelesi veren hiçbir hareket de o derece makul öneriler ileri sürememiş, sürmeye de cesaret etmemiştir. Hiçbir Kürt hareketi bu tür öneriler geliştirmeye cesaret bile edememiştir. Önderliğimiz o koşullarda en makul yaklaşımları geliştirmesine ve sorunu kan dökülmeden çözmek istemesine rağmen, herkes bu çözüm önerilerine kulaklarını tıkamıştır. Çünkü Kürt sorunu, Ortadoğu sorunu büyük dengeler sorunudur. Halk-ların iradesiymiş, özgürlüğüymüş, bunlar sistem açısından hikâye kabilinden söylemlerdir. Aslolan, ege-

men güçler ve sistemlerin çıkarlarıdır. Önderlik bu durumu, "Avrupa'ya gidince sermayenin buz gibi kâr-çıkar ilişkisiyle karşılaştım" sözleriyle değerlendirdi. Avrupa'nın kapitalist yüzüyle, fırsatı geldiğinde kâr-çıkar ilişkilerindeki o soğuk yüzüyle nasıl karşılaştığını, yine onun nasıl çok çıkarıcı ve istismarcı bir sistem olduğunu kapsamlıca değerlendirdi. ABD'nin de isteğiyle Önderliğimize barınma izni vermeyerek esaret altına alınmasında Avrupa da rolünü oynamıştır.

Şüphesiz Avrupa'nın komplodaki rolü sadece bununla sınırlı değildir. Örneğin Almanya, Önderliğimiz hakkında açtığı davaya bile sahip çıkmamış, tersine davayı düşürmüştür. Almanya'nın kendi yasaları ve hukukundan bu kadar kolay vazgeçmesi mümkün müdür? Almanya bir polis devletidir, yasaları esas aldığı ve her şeyin üstünde tuttuğunu söyleyen bir devlettir ve gerçekten de buna uyar. Öyle ki, bir insanın yarım günlük hapis cezası varsa onu bile yatırır, hiç affetmez. Hukuken parası alınması gerekiyorsa parasını alır, yasa ne diyorsa onu uygular. Bu anlamıyla Almanya bir hukuk devletidir, bir polis devletidir. Buna rağmen, Önderliğimiz yakınına geldiği, yasaları çerçevesinde açmış olduğu dava kapsamında Önderliğimizi alabilecek imkânları olduğu halde orali bile olmamıştır. Önderliğimizin Avrupa'nın dışına sürülmesini istediği için böyle davranmıştır.

Aynı şekilde Rusya'da Duma Önderliğimizi tek ret oyuna karşılık büyük bir oy çoğunluğuyla kabul etmesine rağmen, Rus yönetimi Önderliğimizi kabul etmemiştir. Demek ki böylesi bir durumda halkların iradesi önemli de-ğildir. Rusya satılmıştır, büyük ihaleler karşılığı Önderliğimizi sınır dışı ederek satılmışlığını gözler önüne sermiş-tir. Aynı biçimde Yunanistan da çok yönlü

bir hesapla hareket etmiş, hem Kıbrıs ve Ege konusunda taviz almak, hem de Önderliğin yakalanması ya da imhasıyla gelişebilecek bir Kürt-Türk savaşının kendi çıkarına olacağı düşüncesiyle bu komplo içerisinde yer almıştır.

Önderlik tarihte bir benzeri daha olmayan böyle bir komplo ile karşılaşmıştır. Çünkü komployu geliştirenler, APO'yu etkisizleştirmeden PKK'yi etkisizleştirmenin mümkün olmadığını görmüşlerdir. APO etkisizleştirilmeden PKK'nin iradesini kırmak mümkün değildir. Yine APO'yu etkisizleştirmeden iradeli Kürt'ü teslim almak mümkün değildir. Önderliğimiz esas olarak iradeli Kürt'ü ortaya çıkarmıştır, iradeli kadroyu ortaya çıkarmıştır, iradeli ve özgücüne güvenen Kürt'ü ortaya çıkarmıştır. İradeli Kürt ise ele avuca sığmayan, kontrol edilemeyen Kürt'tür. Bunu yaratan da Önder APO'dur. Önderliğimize yönelen saldırıların esas budur. Adeta "Sen neden Kürt'ü iradeli yapıyorsun, nasıl hesaplarımızı bozuyorsun? Nasıl Ortadoğu'da ve bölgede hesaplarımızı ve planlarımızı bozuyor, istediğimiz çizgiye girmiyorsun?" denmekte ve buna düşmanlık yapılmaktadır. Kürt özgürlük hareketi olmasaydı, APO olmasaydı, PKK olmasaydı, emperyalistler Ortadoğu'daki hesaplarını engelsiz, daha rahat göreceklardı. Kürtleri biraz kullanacak, belki Kürtlere sınırlı imkân verecek ve rahatlıkla düzenlerini kuracaklardı. Bu güçler Önderliğin öncülük ettiği APO Kürt'üyle, PKK'yle istedikleri temelde uzlaşma yolları bulamıyorlar. Dolayısıyla kendi sistemlerini kurabilecek bir kombinezon da oluşturamıyorlar. PKK çok sokuyor. İradeli Kürt "Ben de varım" diyor. İradeli Kürt olmasa bu işler kolaylıkla yürütülecektir.

Kürt sorunu herkesi ilgilendiriyor; İran, Suriye, Irak ve Türkiye'yi ilgilendiriyor. İradeli

olan Kürt bu güçlerin geliştirdiği planları bozuyor. Bunun için büyük bir öfkeyle hareketimiz PKK'yi etkisizleştirmek istediler, istiyorlar. Saldırının çok boyutlu amacını görmemiz gerekiyor. Saldırının ideolojik, siyasi, örgütsel, psikolojik boyutları vardır, yeni kuracakları Ortadoğu sistemiyle ilişkili boyutları vardır. Bu çerçevede ele almak gerekiyor.

**Önderliğimizin yaklaşımı
İlk günden itibaren bu komployu
Tüm yönleriyle açığa çıkarma
Yönünde olmuştur
Yani Önderliğimiz
"Böyle bir komplo gerçekleşmişse
Bunda bizim eksikliklerimiz
Ve yetersizliklerimizin payı da
Mutla-ka olmuştur" diyerek
Komplonun üzerinde yükseldiği
Zemini de açığa çıkarmıştır**

Tarihte Önderliğimize karşı geliştirilen bu komplo gibi bir komplo kimseye karşı gerçekleştirilmemiştir. Bu komplo karşısında Önderliğimizin duruşu önemlidir. Komplolar tarihinde Önderliğimizin duruşu örnektir ve ilk defa bu düzeyde yoğunlaşan ve bir komplonun nasıl boşa çıkartılacağı üzerinde duran bir yaklaşım gösterilmiştir. Önderliğimizin yaklaşımı ilk günden itibaren bu komployu tüm yönleriyle açığa çıkarma yönünde olmuştur. Yani Önderliğimiz, "Böyle bir komplo gerçekleşmişse, bunda bizim eksikliklerimiz ve yetersizliklerimizin payı da mutla-ka olmuştur" diyerek, komplonun üzerinde yükseldiği zemini de açığa çıkarmıştır. Önderlik cezaevine düşmemiz-den dolayı bize her zaman "Siz cezaevine düştüyseniz, yetersizliklerinizden dolayı düştünüz" diyor, cezaevine düşmeyi bile bir eleştiri

konusu yapıyordu. "Kendinizi iyi planlayacak, eyleminizi iyi düzenleyecek, cezaevine düş-meyecektiniz" diyordu. Önderlik cezaevine düşmeyi bile bir başarısızlık olarak değerlendiriyordu.

Önderlik, komplo olduğu zaman, "Neden bu komplo oldu, nasıl bu komployu boşa çıkartabilirim?" yaklaşımı içe-risinde olmuştur. Bu yoğunlaşma daha uçaktayken başlamıştır. Telaşa kapılmamış, komployu anlamaya ve o ortam-da da sorunu çözmeye çalışmıştır. Önderliğin yerinde biz veya başka birileri olsa hemen telaşa kapılır, belki düşünme yeteneğini bile kaybederdi. Bir strateji, teori ve plan kurma yeteneğinde olamazdık. Hani derler ya, kafa-mızı taşlara vururduk. Önderlik kesinlikle yakalandığı andan itibaren komployu boşa çıkarmanın çarelerini aramış-tır. Kendisine verilen uyuşturucu iğnenin etkisinden kurtulur kurtulmaz, komployu nasıl boşa çıkaracağını, bunun için nasıl bir yaklaşım izleyeceğini düşünmüş ve hemen pratiğe geçirmiştir. Uçakta söylediği sözler kesinlikle bi-linçlidir. Orada hemen bir mücadele başlatmıştır. "Yeni pozisyonumu nasıl alabilirim" düşüncesiyle uçaktaki sözleri söylemiştir. İmralı koşullarında da kendi bulunduğu alanı bir mücadele mevzisi haline getirmiştir. Yılmak, kendini bırakmak, koyuvermek gibi yaklaşımlar Önderlikte kesinlikle yoktur. Çünkü onda tarihe, şehitlere ve halka karşı büyük bir sorumluluk bilinci vardır. Halkımıza ve hareketimize bu kadar öncülük yapmıştır; bunu bırakmaz, bira-kamaz.

Önderlik "Ben cezaevine düştüm, ne yaparsanız yapın, kendi başınızın çaresine bakın" diyecek durumda olmamıştır ve demez. Önderlik açısından mücadelenin yeri, zamanı ve sınırı yoktur. Pes etmek ise Önderliğe yabancı bir kavramdır. Uçakta söylenen sözler bu açıdan son derece

önemlidir ve yeni bir mücadele sürecini başlatmıştır. Komployu boşa çıkarmak için daha esnek yaklaşp, o an Türkiye'de yaşanan siyasi linç girişimini de dikkate alarak bir yaklaşım göstermiş, ayrıca o yaklaşımı doğru görmüş, böylece yaşananlar sonrasında mücadeleye nefes aldır-mak istemiştir. Türkiye'de iktidara gelen yeni güçlere fırsat tanımak istemiştir. Zaten böyle bir noktaya gelin-mişt. Sorunun çözümünün gündemleşmesi açısından da bu yaklaşım önemliydi. Bu yaklaşım Türkiye üzerinde önemli bir baskı yaratmış, çözüm yönünde bir birikimi açığa çıkarmış, uluslararası alanda da Kürt sorununun çözümü açısından önemli bir dayatmanın doğmasına yol açmıştı. Bunu denemek, yani demokrasi güçlerine fırsat vermek ve Kürdistan halkının o biriken halk gücünü devreye sokmak, Türkiye'deki komplo suçu sonuca götürecek saldırıları boşa çıkarmak istemiştir. Yine uluslararası komplocuların iki halkı bir kör dövüşe sürüklemek istek ve planlarını engellemek için gerilla güçlerini Türkiye sınırlarının dışına çıkartma planını geliştirmiştir.

Önderliğimiz İmralı Savunmaları'yla örgüte yeni bir mücadele perspektifi ve yeni bir yaklaşım sundu. Savunmaları kesinlikle böyle anlamalıyız. Bu konuda yanlış anlamalar var. Önderlik, Savunmaları'nda görülen duruşunda daha az mücadele etmeyi, geri çekilmeyi ve mücadele temposunu düşürmeyi bir yana bırakalım, mücadelesiz kal-mamak ve daha etkili mücadele etmek için yeni bir ideolojik, teorik ve örgütsel duruş geliştirdi. Bu tamamen bu-nunla bağlantılıdır. Önderlikte mücadelesizlik, sistemle ideolojik olarak uzlaşma, sistem içileşme, sistemin gerilik-leri karşısında pes etme ve gerileme yoktur. Aksine, Önderlik o zor koşullarda bile mücadele

üzerinde müthiş yoğunlaşmıştır. Önderliğin her sözünü her zaman iyi anlamalı, doğru değerlendirmeliyiz. Eğer iyi bir PKK'li ve gerçek birer Apocuy-sak, Önderliğin her sözünde "Nasıl daha etkili mücadele ederiz?" yaklaşımı olduğunu görmemiz ve anlamamız gerekir. "Nasıl daha etkili sonuç alırız?" Önderliğin temel yaklaşımı işte budur. Önder APO, geri adım atmak ve ters yüz olmak bir yana, mücadeleyi daha fazla geliştirme yaklaşımı içerisinde olmuştur. Önderliğin ruhu da budur, tarzı da budur, temposu da budur, üslubu da budur.

Taktik her zaman yapılır, her zaman zengin taktikler olabilir. Ama genel ideolojik, örgütsel ve stratejik duruş tamamen özgürlükçü, demokratik ve mücadele eden bir duruştur. İmralı Savunmaları da bu çerçevede ele alınmış-tır. Zaten Önderliğin yaklaşımı önemli sonuçlar çıkarma ve daha etkili mücadele eder bir konuma gelme olduğu için, yoğunlaşmaları sonucunda "En rafine düşüncelere ulaştım" diyebilmiştir. "En rafine düşüncelere ulaştım" ne demektir? Bunun anlamı "Kendi eksiklerimi de çözdüm, dünyayı da, dünyayı yöneten egemen güçleri ve sistemleri-ni

de, bunların esas şifrelerini de çözdüm" demektir. Tabii her şeyi anlamak, derinleştirmek mümkün değildir. Ama şifrelerini çözme anlamında, kendi durumu, nerede eksik yapıldığı, neyin nerede doğru yapılması gerektiği, neyin güçlendirilmesi gerektiği konularında, Önderlik öyle bir sonuca ulaştığını ortaya koymuştur.

Önderliğimiz İmralı'da kendi durumuna göre bir mücadele duruşu geliştirmiştir. İlk başta mahkemedeki ko-nuşmasında yumuşak yaklaşım gösterirken bile, hani amiyane deyimle toplumun gazını alma derler ya, tepkileri hafifletmeye çalışmış; hatta "Bakın işte, bugüne kadar sorun savaştı. Savaş durdu, gerilla sınırların dışına çıktı, biz de buradayız, o zaman sorunu çözün" demiş ve ortamı buna uygun hale getirmiştir. Yani kendisinin esaret al-tında olmasını bile büyük bir çözüme dönüştürmek istemiştir. Başından itibaren Önderliğin ilk sözünde ve duruşunda hep mücadeleyi yükseltme yaklaşımı vardır. İmralı yargılama ve Savunmalarından sonra Atina Savunması ve diğer savunmalar geldi. Bunların hepsini kesinlikle ideolojik ve teorik olarak yenilenme, nasıl daha iyi mücadele eder hale geliriz sorusuna çözüm arayışları olarak anlayacağız.

Reel sosyalizmin yarattığı klasik sol da aynı şeyleri söylüyor, fakat mücadelesiz kalıyorlar. Kendini yenileme yoktur, bu yönüyle etkisiz kalıyorlar. Önderlik ise özgürlükten, demokrasiden, çocukluk ütopyalarından vazgeçmeden, yeni ideolojik yaklaşım ve yenilenmelerle kendisini bir sisteme kavuşturmayı düşünmüştür. Bu öyle bir sorumluluk düzeyidir ki, sadece yaratılan komplo karşısında örgütü kurtarma değil, neolitik toplumdan günümüze kadar özgürlük ve demokrasi savaşı veren bütün toplumlardaki ideolojik duruş ve teo-

rik çözümleme düzeyini or-taya çıkarmıştır. Orada sadece dar bir yaklaşım değil, insanlığın kurtuluş ve özgürlük savaşımında en iyi nasıl mücadele edilir, bir daha nasıl sistemin mezhebi olunmaz, nasıl sistemin parçası haline gelmez yaklaşımının açığa çıkarılması vardır. Önderlik sömürücü ve baskıcı sistem karşısında kendi sistemini nasıl kurar yaklaşımıyla hare-ket etmiştir. Önderliğin komploya karşı duruşunu böyle tanımlamak gerekir.

Bu arada komplodan sonraki sürece gelmeden önce halkın durumuna bakmak gerekir. Halkın durumu bizim açımızdan örnek bir duruştur. Bir Önderlik hareketi olarak gelişen partimiz, Önderliğimizin yaşadığı bu sorunun getirdiği duygusalılıkların da etkisiyle geriye çekmeler yaşadı. Ama halkımız kimsenin beklemediği düzeyde Önderliğine sahip çıktı. Amerikan Dışişleri Bakanı halkımızın gösterdiği tepki ve Önderliğini sahiplenme düzeyi karşısında şaşırıldığını, böyle bir sonuç beklemediklerini dile getirdi. "Güneşimizi Karartamazsınız" Kampanyasını da salt kahramanlık eylemlilikleri olarak görmemek gerekir. Bu eylemlerin Önderliği sahiplenici eylemler olmasının yanı sıra, aynı zamanda Kürt halkının kendini yeniden yapılandırması olarak görmek gerekir. Derler ya, halkların, toplulukların ulusal, etnik ve kültürel özellikleri olur. Toplulukların kültürel özellikleri çeşitli tarihsel dönemlerde şekillenir. "Güneşimizi Karartamazsınız" eylemleri, yine 90'larda yaşanan serhildanlar bir şekillenme yaratmıştı. Güneşimizi Karartamazsınız eylemleri de aslında Kürt toplumunun yeni özelliklerini, kültürel değerlerini açığa çıkarmış, Kürt toplumunu yeniden yoğuran serhildanlar süreci olmuştur. Kürt toplumu fedaice işin içerisine girmiş, fedailik Kürt halkının ruhuna işlenmiştir.

Bu yönüyle Önderliğe bağlılık temelinde geliştirilen ve ateş topu haline gelen "Güneşi Karartamazsınız" Kampanyasını herhangi bir eylem olarak değerlendirmemek gerekiyor. "Güneşimizi Karartamazsınız" eylemlerini top-lumu yeniden şekillendiren, Kürt halkının yeni bilinç ve duygu düzeyini açığa çıkaran, dayanıklılığını güçlendiren direniş süreci olarak değerlendirmek gerekiyor. Onun için bu kampanya Kürt halkına çok şey vermiştir. Belki belli duygusalıklar ve kırılmalar olmuştur, ama bunlar geçicidir. Esas olan direnme

yasındaki halkın tutumunu görerek ürkmüşler, imhayı gerçekleştirmemişlerdir. İmhayı gerçekleştirmenin doğuracağı olumsuz sonuçları göze alamamışlardır. Bu eylemler hem imhayı durduran, hem de halka ve bize güç veren eylemlerdir. O bakımdan halkın bu direnişini hep saygıyla anacağız. Halkın bu eylemliliği bize ruh kazandırdı. Bize Önderliği sahiplenme gücü verdi. Eğer halk o kadar Önderliği sahiplenme gücü vermeseydi, belki içimizdeki alçaklar daha erkenden ortaya çıkabilirdi. Belki daha boyutlu da çıka-

ruhudur ve önemli bir şekillenme ortaya çıkmıştır. Yine "Güneşimizi Karartamazsınız" kampanyası olmasaydı, Türkiye belki dünyayı da dikkate almadan Önderliğimizi tasfiye edebilir, Önderliğimizin kaçırılmasını fiziki imhayla tamamlayabilirdi. Eğer fiziki imha gerçekleştirilmediyse, bu eylemsel kampanyadan dolayıdır. ABD, Avrupa ve Türkiye "Güneşimizi Karartamazsınız" Kampan-

bilirlerdi. Ama halkın Önderliğini sahiplenmesi sonraki duruşları da belirlemiş, herkesi biraz daha dikkatli davranmaya itmiş, kadroyu da, hareketi de Önderliğe daha fazla bağlamıştır.

Komplodan sonra hesap kitap yapanlar çok olmuştur. Özellikle 1970'lerde bizim karşımızda yenilgiye uğrayan artıklar, 75'in artıkları, Özgürlük Yolu'nun, DDKD'nin, Rızgari'nin, hep-

sinin artıkları fırsat doğdu diyerek, 1970'lerin rövanşını alma hesabı içerisine girmişlerdir. "Tamam, APO gitti, PKK'yi etkisizleştirebiliriz. Artık PKK'de örgüt anlayışı bozulabilir, kadro ve yaşam duruşu bozulabilir. Artık PKK Önderliği olmadığı dönemde örgüt, kadro ve yaşam duruşu dağılabilir" düşünce ve yaklaşımı içerisinde olmuşlardır. Bu güçler başta olmak üzere, çeşitli güçler her zaman şunu belirttiler: "Bu Apo olduğu sürece bu örgüt ve yaşam duruşu, kadro duruşu bozulmaz. Apo ne yapıyor? Örgütü baskı altında tutuyor, iradesini kırıyor, bu yüzden bu örgüt dağılmıyor. Apo onları şart-landırıyor." Tabii onların dediği gibi değil, kadroların partiye ve Önderliğe yaklaşımları, birlik ve bütünlüklü olmaları tamamen ideolojik ve örgütseldir. Hiç kimse zorla tutulmuyor. Zorla bir insanı bir örgütte tutmak mümkün mü? Hiç kimse zorla ideolojik ve örgütsel çizgiye getirilmez. Önderlik bunu eğitimle, ikna çalışmasıyla, yönetim gücüyle, yönetim gücünün ideolojik ve örgütsel duruşuyla, yaşam duruşunun pratikte yarattığı sonuçları kadro ve halka göstererek yapıyordu. Kadro ve örgütü de o çizgide tutuyordu.

Önderliğin yakalanmasından sonra böyle hevesler içerisine girenler oldu. İsmet Şerif Vanlı gibi elli yıldır Kür-distan'dan uzaklaşan, Kürtçeyi bilmeyen, Ortadoğu'yu tanımayan, dünyadan ve politikadan habersiz birisi şöyle bir haber gönderebilmiştir: "Siz bu işi bilmezsiniz, artık bu siyaseti bize bırakın." Kürtçeyi unutmuş, ne Suriye'yi, ne İran'ı, ne Türkiye'yi, ne de Irak'ı bilir. Buralarda hiç yaşamamış, bu dengeleri bilmeyen, siyaseti bir adım bile yürütemeyecek birisinin "Bize bırakın, biz yaparız" demesi söz konusu olmuştur. Bu da şunu gösteriyor; İsmet Şerif Vanlı hevesleniyor;

"Artık bitti, artık bize bırakın" diyor. Sadece İsmet Şerif Vanlı değil, hemen hepsi böyle bir yaklaşım içerisine girdiler. Daha sonra Talabani'nin böyle yaklaşımları oldu. Talabani'nin ifadelerinde bir nevi "APO yakalandı, gelip bizim parçamız olun, bizim şemsiyemiz altına girin" yaklaşımları görülmüştür. Bunlar ulusla-rarası komplocu güçlerin amaçlarıydı. Komplonun en önemli amaçlarından biri; işbirlikçi Kürt'ün önünü açmaktı. Önderlik yakalanır yakalanmaz işbirlikçi Kürt, "APO gitti, artık bütün imkânlara sahip çıkabiliriz. Artık bütün Kürt hareketi ve toplumunu Doğu'da da, Güney'de de, Kuzey'de de, Avrupa'da da biz kontrol ederiz" hesabı içeri-sine girmişler, böyle bir yaklaşım içerisinde olmuşlardır.

**Kongremiz
Önderliğimizin yaklaşımlarına
Sahip çıkarak, daha doğrusu
Pratikte yapılan şeyleri
Kongre'de karar altına alarak
Önderliğin duruşunu sahiplenmiştir
Bu, komploya karşı
Hareketin duruşu olmuştur**

Tabii buna karşı hareketimiz önemli bir duruş sergilemiştir. Önderliğe, Önderlik çizgisine 7. Kongre'den baş-layarak sahip çıkmıştır. Önderliğimizin 7. Kongre'nin önüne koyduğu perspektifler vardı ve bunlar önemli yaklaşım-lardı. Kongremiz Önderliğimizin yaklaşımlarına sahip çıkarak, daha doğrusu pratikte yapılan şeyleri Kongre'de karar altına alarak Önderliğin duruşunu sahiplenmiştir. Bu, komploya karşı hareketin duruşu olmuştur. Bu hareke-tin Önderliğini sahipleneceği ve bırakmayacağı, Önderliğinin ideolojik, teorik, pratik yaklaşımlarının gereklerini

yerine getireceği ortaya çıkmıştır. Tabii bu, komploya karşı hareketin bir duruşuydu. Ama komplocular boş dur-mamış, bu hareketin örgüt duruşunu, kadro ve yaşam duruşunu yıkmaya çalışmışlardır. Örgütün kadro ve yaşam duruşu ortadan kaldırılmadıkça PKK'nin tasfiye olmayacağı, mücadeleden vazgeçmeyeceğini ve koparlamayacağını; PKK'nin örgütsel yapısıyla, kadrosuyla, yaşam duruşu ve yönetim anlayışıyla mücadelesini sürdürebileceğini gören uluslararası komplocu güçler ve çeşitli çevreler hareketin içerisine el atmışlardır. Önderliğimizin Atina Savunması'nda ifade ettiği örgütü yeniden yapılandırma sürecini de fırsat bilerek harekete geçmişlerdir.

Yeniden yapılanma süreci hareket açısından neydi? Bir kez daha burada vurgulama gereğini hissediyoruz: 1- ABD'nin bölgeye müdahalesine karşı halkların seçeneğini açığa çıkartmak. Atina savunmasında bu açık ve nettir. 2- Kürt egemen sınıflarının kendi meclislerini halkın meclisleri olarak göstermelerinin önüne geçmek. 3- PKK'nin otuz yıldır geliştirdiği halk özgürlük eğilimini demokratik kurumlaştırmaya kavuşturmak. Bu üç temel nokta önü-müze konulmasına rağmen, bazıları da bu yaklaşımın tersine ABD'ye karşı halkların seçeneğini geliştirmeyi değil, işbirlikçisi olmayı öne çıkardılar. Kürt ağalarının meclisi karşısına halk meclisini çıkarmak yerine, Kürt ağaları ve beylerinin yedeklenmiş meclisi haline gelmek için çalıştılar. Otuz yıllık halk özgürlük eğilimini daha güçlü bir mücadeleyle halkların umudu ve özgürlük sistemi haline getirmek yerine, Kürt ağaları ve beylerinin hizmetine koşmaya çalıştılar. Bu anlayış ve yaklaşımlar Kongremize dayatıldı ve esas olarak bu yaklaşımlarla örgütün kimyasını dağıtmak, Önderliğin vermiş olduğu

PKK ruhunu ortadan kaldırmak ve başkalaşıma uğratıp sistemin Kürt ağı ve beylerinin belirlediği çizgiye çekmek istediler.

Otuz yıldır zaten bunun için uğraşmışlar, ama başaramamışlardı. Çünkü Önder APO önlerinde engeldi. Önder APO'nun olmadığı koşullarda örgütü nasıl dağıtırız düşünceleri geliştirildi, bunun planları yapıldı. Örgüt anlayışını, kadro anlayışını, yaşam anlayışını ve mücadele ruhunu yerle bir edecek bir yaklaşım dayattılar. Tabii belirli dü-zeyde sonuç da aldılar. Bu anlamda tasfiyeciliğin hiç sonuç almadığını, tamamen etkisiz kaldığını söyleyemeyiz. Zaten onlar da komplocu uzantısıydı. Komployla aynı amaçla hareket ediyor, başarıya ulaşmak istiyorlardı. Komplocunun sahipleri ve tasfiyeciler "Niye benim çizgime gelmiyorsunuz, neden hala kendinizde diretiyorsunuz?" diyor-lar, "Neden hala bu dünyanın adamı olmak istemiyorsunuz?" diyerek kulak kabartanlara sesleniyorlardı. Önderli-ğimiz hiçbir zaman bu dünyanın adamı olmadı. Komplo "Bu sistemin adamı olacaksın" diyordu. İçimizdeki tasfiyeciler de "Nedir bu dünyanın adamı olmamak? Biz bu dünyanın adamı olacağız" diyorlardı. Tabii bu dünyanın adamı olmak, bu sistemin parçası olmak eğiliminin tohumlarını bu örgüt içerisine attılar.

Komplonun bilinci çok önemlidir. Önderliğin kendi kitabında komplo için belirttikleri var. Önderlik, "Ekolojik bilinç en temel bilinçtir" diyor. Kürtler için en önemli bilinç ise, bu komplonun kavranması ve boşa çıkarılmasıdır. Komployu bilince çıkarmadan, Kürt gerçeğini açığa çıkarmak mümkün değildir. Önderliğimiz komployu kavranması gereken en temel bilinç olarak değerlendirdi. Tasfiyecilik, uluslararası komplocu güçlerin bir devamıydı. Aslında önceden de bu tür eğilimler

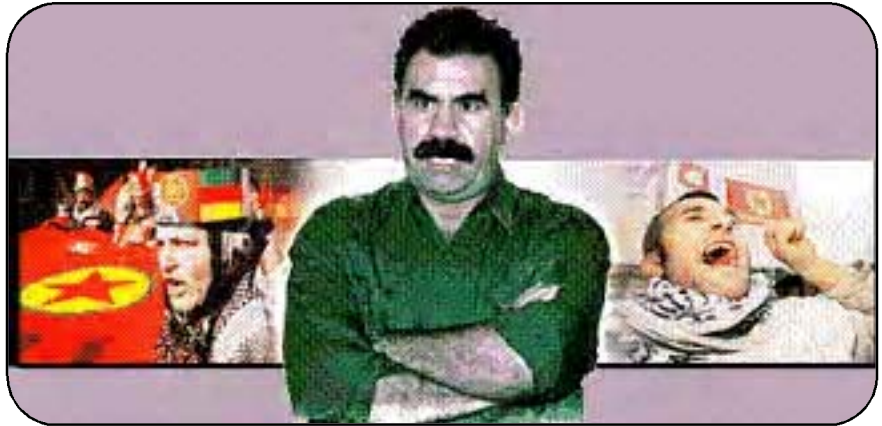
vardı, ama cesaretleri yoktu. Şimdi de içimizde tasfiyecilik çıkıyor, provokasyon çıkı-yor. Çıkar. Bu örgüt dünyada en fazla ideolojik ve siyasi baskı gören bir örgüttür. Bu örgütte mücadele yürütmek kolay değildir. Askeri, siyasi, kültürel, ideolojik baskı var. Bu baskıyı kaldırmak kolay değildir. Bu baskılar altında mücadele yürütmek her babayığidin harcı değildir. Ancak güçlü bir duruşla, güçlü yaşam duruşuyla bu mücadele sürdürülebilir. Bu açıdan dışarıdaki tazyik oldukça fazladır. PKK gerçeği, dünyanın adamı olmayan bir Önderlik, dünyanın istediğine gelmeyen bir örgüt her türlü baskıyı yaşıyor. Bu baskılar karşısında her zaman yanlış eğilimler filiz verir, yanlış eğilimler cesaret bulur, yanlış eğilimler tahrik edilir. Bu kadar dış ve iç tahrik var. Bu bakımdan tasfiyeciliğin çıkması normaldir. İşin gerçeği böyledir.

Kolay mıdır bu dünyada özgürlükçü duruşu, iradeli duruşu sergileyerek yaşamak, hele hele Ortadoğu da yaşamak? Komplodan sonra uluslararası güçlerin bu yordakçılarının böyle ortaya çıkmaları anlaşılır-

dır. ABD de yakınına gelip askerleriyle Irak'a girince rahatlıkla bu işi yürütürüz demişlerdir. Bu, bu kadar açıktır. Kürt siyasi gerçekliğini, Kürdistan'da ideolojik, siyasi ve örgütsel duruş olarak kendisini ayakta tutmak sorununu bu çerçevede kapsamlı görmek gerekir. Ortadoğu'da sorunlar ve olaylara tek taraflı ve dar yaklaşılarak yürünemez. Önderlik her zaman **"70'lerde yaprak kımıldamıyordu"** diyordu. Büyük mücadele ver-

ilmeden Kürdistan'da yaprak bile kımıl-damazdı. Bu yaprak kımıldatmayı PKK neyle yaptı? Önderlik tarzıyla yaptı. Tasfiyeciliği uluslararası komploculuğun etkileri devam ediyor. Örgütü dağıtma, işte liberalizm, yanlışlık-lara karşı mücadele etmeme, böyle de yürünebilirmiş yaklaşımları hala şu ya da bu düzeyde görülebiliyor. Anala-rımız "Aklı bir karış havada" derdi ya, mücadeleyi bu şekilde yürütebileceğimizi sanmak gaflettir. Komplo esasta örgütsel düzeyi dağıtmak istiyor, bunu amaçlıyordu.

İdeolojik belirlemeler doğru yapılabilir. Eğer bunun örgütsel duruşunu, yöntemini ve tarzını ortaya çıkara-mazsanız, Ortadoğu'da bir adım bile atamaz ve varlığını koruyamazsınız. Şemdin kaçtığında şunu söylemişim: "Şemdin bu dağlara bir mangalık güç çıkartsın, ben arkasındayım."

Kürdistan'da, Ortadoğu'da PKK yaşam tarzı olma-dan, Türkiye'de ve birçok alanda kimse hiçbir şey yapamaz. Kimse kendisini aldatmasın. Eğer biz siyaset yapıyorsak, PKK tarzına dayandığımız için yapıyoruz. PKK tarzı olmasa, o lafları bile söyleyemeyiz. Konuşuyorsak, kesinlikle PKK gerçek-liği ile ilgilidir. Türkiye'de ters bir şey söyleyeni yerle bir ederler. Biz PKK gerçeğiyle ayak-ta kalıyor ve yaşamımızı sürdürebiliyoruz. Komplo esas

olarak mücadele eden yöntemi ortadan kaldırmak istedi. Tarzı, yöntemi, üslubu, örgüt anlayışını küçümsemeyeceksiniz. Bunlar pratikleşme gücüdür. Pratikleşme gücü olmadan Ortadoğu'da neyi yapabilirsiniz?

Gerçekten tasfiyecilik komplo gerçeğinin devamıydı ve olumsuz etkileri oldu. Bugün örgüt Türkiye'deki duru-mu değerlendiriyor. Tasfiyeciliğin etkisidir, bunu kendileri söylüyor ve "Tasfiyecilik devam ediyor" diyorlar. Türkiye'de yaşanan şey tasfiyeciliktir. Özgür Yurttaş Konferansı'nda birçok arkadaş bunu belirtti. Örgüt duruşuyla, yaşam duruşuyla hangi dünyada yaşıyor, farkında değildir. Önderlik **"Kürt nasıl ölüyor, onu bile bil-mez"** derdi. Ölmüş, çürümüş, bitmiş, artık bir şey yoktur. Fakat hala kendisinin farkında değildir. Neden? İşte bunların hepsi tasfiyeciliğin etkisidir.

Uluslararası komplo yaratmak istediği şey, Önderliği ortadan kaldırarak, Önderliksiz ortamda örgütü is-tediği gibi yönlendirmek ve tasfiye etmektir. Tasfiyeciler belki kaçtılar, bazıları kovuldu ve başaramadılar. Ama tasfiyeciliğin etkileri sürdü, sürüyor. Uluslararası komplo Önderliğimizi yakaladı. Ama niye yakaladı? Önderliğimizi yakalayarak hangi amaçlarına ulaşmak istiyorlardı? Uluslararası komplo Önderlik tarzını, üslubunu, gerçeğini ortadan kaldırmayı hedeflediğini göreceğiz. Önderlik soyut bir şey değildir. Önderlik, **"Ben yaşlı bilge değilim, çocuk da değilim. Devamlı siyaset yapan, bir tarzı ve üslubu olan bir gerçeğim. Kimse bana farklı yaklaşamaz"** dedi. Önderlik kendi tarzıyla, üslubuyla Önderliktir, kazandıran tarzıyla Önderlik Önderliktir. Yoksa Önderliğin bir düşüncesini herhangi bir üniversitede bir profesör de bilebilir ve söyleyebilir. Ama bunun hiçbir anlamı yok-tur. Bizim açımızdan

sadece kavıyor denilebilir. Önderlik mücadele eden bir güçtür, yoksa belirttiği gibi **"yaşlı bir bilge"** değildir. "Pratiğin içerisinde bir gücüm" dediğine göre, Önderlik böyle anlaşılmalıdır. Ali Nihat Özcan *"Ben Apoculardan ve PKK'den daha fazla Öcalan'ı anlıyorum"* diyormuş. Başka bazıları da benzer şeyler söylüyor-larmış. İçimizden bazı arkadaşlar da, "Dışımızdakiler Önderliği bizden daha iyi anlıyorlar" diyebiliyorlar. Tabii bunların hepsi safsatadır. Önderliği ne sözle anlamının bir ifadesi var, ne de Önderliği dışımızdakiler anlıyorlar. Bu bir pratikleşme sorunudur.

Önderlik devrimci bir önderliktir. Yaşamı, dünyayı değiştiren bir Önderliktir. Ortadoğu gibi bir alanda de-ği-şimi gündemleştirmiş ve bunun için de büyük bir mücadele vermiştir. Ortadoğu gibi bir alanda de-ği-şimi gündem-leştirme büyük bir mücadele vermeyi gerekli kılar. Ortadoğu gibi dünya dengelerinin kurulduğu bir yerde mücadelesiz de-ği-şim yaratmayı bir yana bırakın, kendinizi bile de-ği-ştiremezsiniz. Günlük kendi nefsinize karşı, duruşunu-za karşı mücadele edemezseniz ayakta duramazsınız. İradeli duruş olmadan, canlı tutan duygu yüksekliği olmadan, büyük bağlılıklar olmadan gelişme sağlanamaz. Önderlik Şemdin'e şöyle diyordu: **"Bin yıl da geçse biz devamızdan vazgeçmeyeceğiz"**. Yani bin yıl da geçse, yüz bin yıl da geçse mücadeleyi sürdürecektir. Tabii ruh önemlidir. Ortadoğu'da bu ruhla ayakta durmak, bu baskı ve basınç karşısında kolay değildir.

9 Ekim komplosu Önderliğin tanımladığımız bu özelliklerinden ve sistem karşıtı yaklaşımlarından ve yine bu dünyanın adamı olmasından kaynaklı olarak geliştirildi. Önderlik bir diken gibi sistemin ayağına batıyordu. Komplo bunun için geliştirildi. Vahşiydi, alçakçaydı; halen de bu vahşilikleri ve alçaklıkları devam ediyor.

ŞAHADET GERÇEĞİ YÜREĞİMİZİ ARINDIRMAK YÜREĞİMİZİ BÜYÜTMEKLE MÜMKÜNDÜR

Rotinda ENGİN

Tarih, bizim toplumsal bilincimiz, belleğimiz olduğu kadarıyla, kim olduğumuzu, nereden geldiğimizi ve nasıl yaşadığımızı ifade eder. Egemenlerin tarihi karşısında kendi öz tarihimizi gün ışığına çıkarmak, anlamlandırmak ve onun üzerinden geleceğe bakmak bizim varlık ve kimlik gerekçemizdir. Güncelliği ise inandığımız değerler uğruna anlam gücüyle yaşamayı ya da o güncellik içersinde, her koşulda bedeller ödemeyi bilmekle tarihe mal ederiz. Bizim gibi özgürlük mücadelesi veren, vermekte olan bir hareket yaşadığı her günü böylesine bir güncellik içersinde karşılamaktadır.

Bizler anlamlı bir yaşamı yaratmak kadar acı tecrübelerin yarattığı bedelleri de güçlü karşılamaya, sahip lenmeye çalıştık. Hemen her ayda, zamansız ve ansızın aramızdan ayrılan ve erkenden toprağa düşen yüz-

**Onlar, bir halkın acılarını
İsyanlarını olduğu kadar
Umuda, sevgiye ve özgürlüğe
Olan susamışlığını
Kendi yüreklerinde taşıyan
Biricik yoldaşlarımızdı**

lerce, binlerce yoldaşımızı şehitler gerçeği içersinde tarihe mal etmeyi, yarattıkları değerleri korumak kadar büyütebilmeyi ve onların özgürlük ütopyalarını gerçekleştirme mücadelesi içersinde olmayı en temel görevimiz bildik.

Özgürlük mücadelemiz içersinde Ekim ayında şehit düşen tüm kadın yoldaşlarımızı böylesine tarihsel ve güncellik içersinde yeniden anmak kadar, onların onurlu ve soylu özgürlük çizgisinde kararlıklarını kendi kişiliklerimizde oluşturmanın mücadelesini veriyoruz. Onlar, bir halkın acılarını,

isyanlarını olduğu kadar umuda, sevgiye ve özgürlüğe olan susamışlığını kendi yüreklerinde taşıyan biricik yoldaşlarımızdı. Onlar, hiçbir zaman köleliğin, zavallılığın bir kader olmadığını, tam tersine bunu derinden yaşayan bir halkın ya da bir toplumun kendi öz değerlerine ve tarihine kavuştukça dirileceğini ve özgürlüğe en yakın konuma geleceğinin bilincinde olan yoldaşlardı. Halk olarak köklü ve eski bir tarihimiz olmakla birlikte, en çok katliama, asimilasyona ve şiddetin her tür-lüsüne maruz kaldık ve bu gerçeğe direnen bin-

teslimiyete karşı direniş, asimilasyona, kimliksizliğe karşı direniş, en önemlisi de mevcut olana alıştırılmaya, değersizleştirilmeye karşı direniş biz de kültür haline geldi. Ekim ayında şehit düşen Beritan Hevi (Gülnaz Karataş)

yoldaşımız bu direniş kültürün amansız bir takipçisidir. O'nun ihanet ve işbirlikçiliğe teslim olmayıp o gencecik bedenini uçuruma bırakıp, özgürlük çizgisinin bir neferi, bir fedaisi olduğunu bugün yediden yetmişe herkes bilmektedir. Şehitler gerçeğine ve mirasına en çok bağlı olan Önder Apo, Beritan yoldaşımızın direniş çizgisini şu cümleleriyle çok güzel ifade etmiştir: *"Beritan bize vasiyettir. O kıızı unutabilir miyiz? O mesajdır. O bize çağrıdır. O bizim için bir Jeanne D'Arc'tır. Onun gibi yüzlercesi var. Onu esas ala-*

cağız, onurumuzdur. Onun eylemi sevdanın, onun eylemi-dir. Biz onun olduğu yerdeyiz. Son ferde kadar savaşıcağız. Şeref ve özgürlük için, onur için savaşıcağız. Şehit Beritan çizgisi benim için çok önemli. Beritan'ın anısı ve çizgisi diyorum. Şehit Beritan'ın yaşamını çizgileştirmeliyiz. Ben bu çizginin bir neferiyim. Onurlu barış gelene kadar bu çizgiyi sürdürecekler."

Beritan yoldaş yaşam anlayışıyla, yoldaşlık sevgisiyle en önemlisi Önderliğimizi derinden anlama ve O'na yol arkadaşı olma istemiyle bir çizgi devrimcisi, fedaisidir. Bugün bizler, Beritan yoldaşın özgürlük duruşuyla, emeğiyle yarattığı değerleri güncelleştirip, güçlendirerek kadın özgürlük mücadelemizi Beritan çizgisi temelinde geliştiriyor, büyütüyoruz. Ve biliyoruz ki, Beritan yoldaş şahsında tüm Ekim ayı kadın şehitlerimizi anmak kadar, Onların yaşam duruşlarını, çizgi mücadelesindeki kararlılıklarını ve her türlü iha-

neti ve işbirlikçiliği içeren yaşam anlayışları karşısındaki onurlu direnişlerini geliştirmek, bizim şehitler karşısındaki sözümüz ve pratiğimizle mümkün olacaktır.

Kadın şehitler ayı olan bu Ekim ayında Zeynep (Gurbetelli Ersöz), Meryem (Meryem Çolak), Azime, Helin Çerkez, Ronahi Alman, Mizgin Türk, Rotinda (Aynur Aytemur), Kurde (Selamet Menteşe) ve onların ardılları olan onlarca, yüzlerce kadın yoldaşımız bu çizgiye bağlılığın gereği olarak kendi yaşamlarını ortaya koydular. Zeynep yoldaş devrimci bir gazeteciydi. Önce kalemiyle yüreğinin özlemini ve ardından silahıyla özgürlük umudunu tattı. Meryem yoldaş herşeyden önce bir anaydı. Ama o biricik evladına duyduğu sevgiyi yüreğinde büyüterek tüm Kürt çocuklarının daha özgür yaşaması için Mezopotamya'nın kutsal topraklarına yöneldi. Savaşın en sıcak döneminde Zeynep ve Meryem yoldaşlar, Önderliğe ve kadının direniş çizgisine olan bağlılığın ve sevginin gereği canlarıyla savaştılar. Azime yoldaş bir öğretmendi. Bir toplumun ya da bir halkın geleceği olan çocukların dilini, kültürünü, kısacası kimliğini özgürce ifade edebilmenin savaşımını verebilmek için dağların yüreğine yöneldi. Helin Çerkez, Mizgin Türk yoldaşlar, duruşlarıyla, yaşamlarıyla ve hissettikleriyle halkların kardeşliğinin eşsiz timsali oldular. Ronahi Alman yoldaş batının bitiren, tüketen ve insanlığı özdeğerlerinden koparan yaklaşımlarına sırtını dönerek kendi tarihinin yaşam kaynağına yüzünü dönmüştür. Önderliğimize çok çirkince ve sinsice geliştirilen uluslararası 9 Ekim komplosuna karşı en erkenden Midyat Cezaevinde bedenlerini ateşe

vererek Önder Apo'ya olan bağlılıklarını eylemleriyle gösteren Rotinda ve Kurde yoldaşlar, Beritan çizgisinin amansız takipçileri oldular. Bizler bu Ekim ayında Beritanca yaşamının, Beritanca direnmenin ve onurlu bir mücadelenin sahibi olabilmek için şehit yoldaşlarımızı Önderliğimizin deyimiyle toprağa değil, yüreğimize ekiyoruz. Çünkü biliyoruz ki, şahadet gerçeğine bağlılığın gereği, yüreğimizi arındırmak, yüreğimizi büyütmek ve bir halkın özlemlerine cevap olabilmek bununla mümkün.

Bugün içinden geçtiğimiz süreci göz önünde bulundurursak, kadın şehitler ayının biz-

lere yüklediği büyük sorumluluklar var. Bizler bu çizgi temelinde mücadelemizi sürdürme kararlığı ve bilinciyle direniş ruhumuzu geliştireceğiz. Özellikle uluslararası komplonun Önderliğimiz şahsında halkımıza yönelik daha da geliştirilerek sürdürülmesi ve bir halkın öz değerlerinin yok edilmek istenmesi, yediden yetmiş hepimizi süreç karşısında daha sorumlu ve vicdanlı davranmaya itmektedir. Bizler kim olduğumuzu, nereden geldiğimizi ve nasıl özgür yaşamamız gerektiğini

Önderliğimizin ve şehit yoldaşlarımızın sonsuz emek, özveri ve çabalarıyla öğrendik. Onurlu bir yaşamın kendi öz kimliğimizle, varlığımızla mümkün olabileceğini ve bunun için direniş mücadelemizi her yerde ve her zaman güçlü tutarak, gelişecek her türlü saldırılar karşısında nasıl cevap verileceğini kendi özgücümüzle tüm dünyaya gösterdik. Yaptığımız ya da katıldığımız her eylemde Önder Apo'yu sahiplenme, kendimizi sahiplenme en önemlisi de şehitlerimizi ve değerlerimizi sahiplenme olduğunu bilerek hareket ettik.

Bir çizgi devrimcisi, fedaisi olmanın yaşam duruşlarımızla, yoldaşlık değerlerimizle ve özgür-

lük mücadelesini kişiliklerimizde ve ortamımızda güçlü tutarak gelişebileceğini öğrendik.

Önder Apo'nun, dolayısıyla Kürt halkının kaderini belirleyecek bu tarihsel sürecin Ekim ayında halkımızın, özellikle tüm Kürt kadınlarımızın ve tüm yoldaşlarımızın Beritan çizgisine yaşamlarıyla, eylemleriyle öncülük edeceklerini,

Beritan, Zeynep, Meryem, Azime, Mizgin Türk, Helin Çerkez, Ronahi Alman, Rotinda, Kurde yoldaşlar şahsında tüm şehit kadın yoldaşlarımızın direniş geleneğini sürdüreceklerini biliyoruz. Ve yine biliyoruz ki, yüreğimizi ve beynimizi büyütmemiz, Önder Apo'nun yolunda yürümekle, başta Kürt halkının en yürekli çocukları olan ve yürekleri ve zihinlerini Önder Apo'nun ışıyla bilemiş şehitlerimizin yarattığı değerlerle yürümekle gerçekleştirebiliriz.

EKİM DEVRİMİ VE KOMÜNALİZM

Cemal ŞERİK

Rusya'da 1917 yılında gerçekleşen Bolşevik Devrimi 90. yıldönümüne girmiş bulunmaktadır. Her ne kadar Rusya'da gerçekleşen bu devrim çözülmüş de olsa, bugün hala etkisini dünya üzerinde göstermektedir. Kimi Bolşevik Devrim'i yaşanan çözülmeden hareketle tarihin bir yanlışı olarak değerlendirirken, kimileri de sadece uygulamadan kaynaklı yaşanan hataların bir sonucu olarak başarısız bir deney biçiminde değerlendirilmektedir. Gerçekten öyle midir? Yoksa çözülüşün başka nedenleri de var mıdır? Reel Sosyalizmin çözülüşünden bu yana yapılan tartışmalarda cevabı aranan sorular olarak bunlar önümüzde durmaktadır.

Bugün Ekim Devrimi'nin 90. yılında aranan bu soruların yanıtına cevap bulabilmek için yeniden devrimin gerçekleştiği yıllara ve bu devrimin temel teşkil eden felsefik ve ideolojik yaklaşımın kökenine inmek gerekmektedir. Ancak böyle yapılırsa Bolşevik Devrimi'nin "tarihin yaşadığı bir yanlışı mı?" yoksa başka nedenler sonucunda mı çözülmeyi yaşadığı sorularına yanıt bulunabilir.

Ekim Devrimi Gerçekleştiği Tarihsel Koşullar İçerisinde Ele Alınmalıdır

Ekim Devrimi 1917 yılında Çarlık Rusya'sı toprakları üzerinde gerçekleşmiştir. O günün tarihsel koşulları itibariyle dünyaya hakim olan emperyalistler güçler arasında dünyaya hakim olma yaklaşımları sonucunda Birinci Paylaşım Savaşı'nın yaşanması gündeme gelmişti. Rusya da bu savaşta yer almıştı. Savaş, Rusya'da siyasal,

ekonomik ve toplumsal krizi derinleştirmiş, aynı zamanda muhalif güçlerin Çarlık rejimine karşı mücadelelerini yükseltmelerine de olanak sunmuştu. 1917 Şubat'ında gerçekleşen devrim böylesi bir ortamda yaşanmış, Çar'ın iktidardan uzaklaştırılmasına olanak sunmuştu. Çar'ın iktidardan uzaklaştırılmasıyla kurulan yeni hükümet, Rusya için yeni bir dönemin başlangıcı anlamına geliyordu. Ancak bu süreç sosyalizme dayanan Bolşevik Devrim'i ile sonuçlanmamış, bir anlamda bu devrimin öngünü olarak değerlendirilmişti. Genel olarak Çarlık karşıtı güçlerin içerisinde yer aldığı bir devrim olma niteliğini taşıyordu. O nedenle ki gerçekleşen bu devrime "Şubat Burjuva Devrimi" denilmişti. 1917 Şubat'ında Çarın iktidar koltuğundan uzaklaştırılmasını yeterli görmeyen Bolşevikler, bu dönem ve gelişmeleri "proleter devrimin" gerçekleştirilebileceği yeni bir süreç haline getirmek istiyorlardı. O nedenle de "tüm iktidar Sovyetlere" sloganını geliştirerek yeni bir devrimci süreç başlatmışlardı. Aldıkları karar doğrultusunda başlattıkları bu sürecin ayaklanmaya dönüştürülmesi her ne kadar deşifre olsa da, aynı yılın Ekim ayında gerçekleştirilen geniş katılımlı bir ayaklanma ile iktidar ele geçirmişti. Tarihe Ekim Devrimi olarak geçen Bolşevik Devrimi böylece gerçekleşmiş, tarihte ilk kez ezilen sınıflar devlet yönetme gücüne ulaşıyorlardı ve bu sonraki yıllar ve insanlığın zihniyet ve yaşamı üzerinde büyük değişikliklere yol açacaktı. Ekim Devrimi'yle birlikte başlayan süreç, aynı zamanda dünya açısından da yeni bir dönemin

başlaması anlamına geliyordu. Emperyalizm önemli bir darbe yemiş, sömürge uluslar ve halklar kurtuluş sürecine girmişlerdi. O nedenledir Ekim Devrimi ile başlayan çağ sosyalistlerce; "Proletarya ve Ulusal Kurtuluş Devrimleri Çağı" olarak tanımlanmıştı. Sosyalistlerce Ekim Devrimi'yle başlayan sürece böylesine tarihsel anlam verilmesinin nedeni; işçilerin iktidar mekanizmasını egemenlerin elinden almaları ve kendi iktidARlarını kurmalarıydı. Böylece insanın eşitlik ve özgürlük ütopyası olan yeni bir dünya yaratma yolunda ilk adımlar atılmış oluyordu. Gerçekleşen bu devrim ile birlikte diğer halkların da burjuva egemenlikleri yıkıp iktidarı ele geçirmeleri için gerekli koşulların oluştuğu da öngörülüyordu. Böylece Ekim Devrimi ile birlikte dünya devrimler çağının başladığı da kabul edilmiş oluyordu.

Ekim devriminin ardından, dünyanın birçok yerinde proleter sınıf hareketleri belirli bir gelişme göstermiş, birçok ülke de Rusya Devrimi'nin örneğini izleyerek kendi iktidARlarını kurmaya başlamışlardı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllara gelindiğinde ise, neredeyse "dünyanın üçte biri" diye adlandırılan bir kısımda da etkili hale gelmişlerdir. Yaşanan bu gelişme 70 yıl devam etmiş, ancak kendisini yenileyemediğinden giderek daralmış ve ardından yaşanan bir çözölme ile son bulmuştur. Ortaya çıkan bu sonuç Ekim Devrimi'yle başlayan ve insanlığın zihniyet yapısı üzerinde önemli sonuçlara yol açan bu sürecin sorgulanmasını da beraberinde getirmiştir. Yapılan sorgulamalarda ise, daha çok hayal kırıklığı ve kapitalizmin zafer kazandığı yaklaşımları öne çıkarılmıştır. Oysa gerçeklik, ulaşılan bu sonuçtan tamamen farklıdır. Yaşanan ne kapitalizmin zaferi ne de sosyalizmin yenilgisidir.

Reel Sosyalizmin Çözölmesi Sosyalizmin Yenilgisi Değildir

Sosyalist öğreti 1917 Devrimi'yle birlikte ortaya çıkmamıştır. Ekim Devrimi, sosyalist öğretinin bir pratikleşme biçimi olarak yaşanmıştır. Sosyalizm teorik kuram olarak 19. yüzyılda bir formülasyona kavuşmuş olsa da, kökleri insanlığın tarih boyunca yaşadığı baskı, sömürü ve zora karşı gelişen mücadeleler ve gerçekleşen arayışlarına kadar uzanabilmektedir. Ancak bir öğreti olarak gelişmesi, sistematize olması, temel prensiplere kavuşturulması ve devletçi sosyalizm biçiminde bir karaktere büründürölmesi 19. yüzyılda geliştirilmiştir.

18. yy.daki ütöpik sosyalistlerin arayışlarının sonuçsuz kalması ve Paris Komünü'nün yenilgisi, iktidarcı sosyalist arayışların gelişmesine imkan sunmuştur. Ütöpikler tasarılarını gerçekleştirememiş ve komün başarısız olmuşsa, bunun nedeni iktidarın ele geçirilememiş olması biçiminde değerlendirilmesi böylesi bir yaklaşımın gelişmesine temel teşkil etmiştir. Bu süreçten itibaren sosyalizmin ancak iktidar olunarak kurulabileceği yaklaşımı, sosyalist öğretinin temel yaklaşımlarından biri haline gelmiştir. Bu yaklaşım Ekim Devrimi'nin gelişiminde de belirleyici olmuştur.

Devrimin iktidarın ele geçirilmesiyle gerçekleşeceğini düşünen Bolşevikler, eski takvime göre 23 Ekim, yeni takvime göre de 7 Kasım günü gerçekleştirdikleri ayaklanmayla iktidarı alaşağı edip kendi iktidARlarını kurmuşlardır. İktidarı ele geçirmelerinin ardından mülkiyet toplumsallaştırılmaya başlanmıştır ve bu temelde sosyalizmin kurulmasında temel önemde hamlelerin yapıldığına inanılmıştır. İktidarın ele geçirilmesi ve mülkiyetin toplumsallaştırılması, sosyal-

izm olarak algılanmıştır. Yanılgı da burada başlamıştır ve teori üzerinde etkili olmuştur. Bu temelde şekilde iktidara dayalı sosyalizm anlayışı ancak 70 yıl ayakta kalmış, ardından da yıkılmıştır. İktidara dayalı Sosyalizm anlayışı ters tepmiştir. Ele geçirdikleri iktidar, iktidarı ile geçirenleri teslim almıştır. Bir paradoksmuş gibi görölse de aslında yaşanan bu gerçeklikten başka bir şey olmamıştır.

Rêber Apo'nun devlet ve iktidar çözümlemeleri esas alınarak bir yaklaşım gösterildiğinde, neden böyle olduğunu anlamak o kadar da zor olmamaktadır. İktidar ve devlet olgusu tarih sahnesine sınıflı, sömürücü, egemenlikli bir karakterle çıkmışlardır. Egemen sınıflı bir karaktere sahip olan devlet demokratik komünal değerler taşıyan topluluklar karşısında tarihte gerçekleşen ilk karşı devrimdir. Özü itibarıyla komünalite karşısında bir karşı devrim olan devlete ve iktidara dayalı sosyalizmin gerçekleşmesi de mümkün değildir. O nedenle ütöpik sosyalistlerin başarısızlığı ve Paris Komünü'nün yenilgisinden çıkarılan yanlış bir sonuç olan iktidarcı, devletçi sosyalizm mantığı özünde sosyalist düşünce ve öğretiden de bir sapma anlamına gelmektedir. O nedenle de böyle bir sapmanın büyük oranda etkisini taşıyan Ekim Devrimi'nin gerçekleşmesinin ardında 70 yıl sonra çözölmesi ve yeniden burada devletin kazanması anlaşılmaz bir durum olmadığı gibi yadırganacak bir sonuç olarak da görölmemelidir. Ortaya çıkan bu sonucu da sosyalizmin yenilgisi olarak ele almamak gerekmektedir.

1917'de Rusya'da gerçekleşen Bolşevik devrim her ne kadar iktidarcı, devletçi bir nitelik taşımış olsa da, o zamana kadarki insanlığın sömürü ve egemenliğe karşı mücadelelerinin bir devamı

olma özelliğine de sahiptir. Çünkü sömürülen sınıfların ve ezilen halkların mücadelelerine dayandırılarak gerçekleşmiştir. Ekim Devrimi'ne karakter kazandıran da bu yöndür. Rusya'da işçilerin ve köylülerin sürekli ayaklanmaları yaşanmıştır. Baskıya ve zora karşı tepkiler gelişmiştir. Toprak ve özgürlük talepleri temelinde büyük direnişler yaşanmıştır. Ekim Devrimi tüm bu ihtiyaçlara yanıt olma temelinde gerçekleşmiştir. O

nedenle de ezilenlerin, sömürülenlerin sömürü ve egemenliğe karşı bir mücadelesidir. Ekim Devrimi'nin bu yönü görölmesi ve ona göre de sahip çıkılmalıdır. Sadece bu da değil; geliştirilen mücadeleyle egemenlik sisteminin yıkılıp yerle bir edileceği de ortaya konulmuş ve bu samimi bir şekilde savunulmuştur. Tüm bunlar sömürü ve egemenliğe karşı olan mücadelelerin hanesine yazılan bir kazanımdır. Bu kazanımlar iyi değerlendirildiğinde sömürü ve egemenliğe karşı güçlü karşı koyuşlar yaşanacağı gibi belirli sonuçlara ulaşmak da olanaklı hale gelecektir. Buradan hareketle de sömürü ve egemenliğe karşı olanların Ekim devrimine sahip çıkmaları ve bunu verdiği mücadelenin dayandığı tarihsel temellerden biri olarak kabul etmeleri gerekmektedir.

Ekim Devrimi Sosyalist Mücadelenin Bir Kazanımdır

Ekim Devrimi'yle birlikte devriminin açtığı yoldan ilerleyen halklar olmuştur. Çünkü Rusya'da Çar'ın yıkılması diğer halklar için bir umut yaratmıştır. Dünyanın birçok ülkesinde Ekim Devrimi'ni izleyen halklar bu şekilde umutlarını gerçekleştirmek için iktidar mücadelesine yönelmişlerdir. İktidara dayalı sosyalizm mücadeleleri her ne kadar başarısızlıkla sonuçlansa da, egemenler olmadan da kendi yaşamlarını kendilerinin örgütleyebileceklerini görmüşlerdir. Bu onlar için bir kazanımdır. Sadece bu da değil, kendi yaşamlarını kendileri örgütlerken olmaması gerekenleri yine kendi pratikleriyle öğrenmişlerdir.

İktidar ve devlet araçlarına başvurarak toplumun kendi kendini yönetmesi mümkün olmamaktadır. İktidarı ele geçirdikten bir süre sonra kendi kendilerini yönettiklerini sansalar da, aslında o süre zarfında ele geçirdikleri iktidar onların yaşamına yön veren bir organ haline gelmektedir. Bu da yeniden toplum içerisinde bir farklılaşmaya neden olmakta ve sınıfları ortaya çıkarmaktadır.

Reel sosyalizm pratiği, bu gerçeğin çok somut bir biçimde yaşanmasından başka bir şey değildir. Önce iktidar ele geçirilmiş, ardından ise kapitalizm iktidar koltuğunda kendini farklı biçimler kazanarak yaşatmıştır. Buradan çıkartılacak sonuç bile, kendi başına sosyalist öğreti pratikleştirirken, nelerinin olmaması gerektiğinin somut göstergeleri olmaktadır. Yaşanan bu pratiklere dayalı olarak sosyalizmin nasıl gerçekleşebileceği yönünde sonuçların çıkarılması olanaklı hale gelmiştir. Sosyalizmin devleti ele geçirmek ve mülkiyeti kamulaştırmak olmadığı, Komünalite olduğu açığa çıkmıştır. Bu da sosyalist öğretinin,

sosyalizmin gerçek anlamda pratikleştirilmesinin nasıl mümkün olacağının doğru anlaşılmasını olanaklı kılmıştır. Bu da sosyalizmin gerçek tanımının yapılmasını beraberinde getirmiştir.

Sosyalizm Komünalitedir

Ekim Devrimi sanıldığından çok daha fazla sosyalizm mücadelesine katkıda bulunmuştur. Devrimin bir iktidar sorunu olmadığı Ekim Devrimi pratiğiyle ortaya çıkmıştır. Devrimle iktidar ele geçirilse ve yeni iktidar kurulsada kazanan devrim olmamaktadır. Bunu en yakıcı bir şekilde öğreten Ekim Devrimi'dir. Ekim Devrimi büyük fedakarlıklar ve mücadele ile gerçekleşmiştir. Halk büyük acılar yaşamıştır. Sosyalizmi kurmak ve korumak için tarihten o güne kadar eşine rastlanmadık büyük çaba ve kahramanlıklar gösterilmiştir. Tüm bunların bir sonucu olarak da büyük maddi değerler yaratmışlardır. Ancak tüm bunlar devlet ve iktidar odaklı olduğu için sonuçta kaybedişe dönüşmüştür.

Ekim Devrimi'nin gerçekleştiği Rusya dünyanın en büyük devletlerinden biri haline gelmiş, ekonomik ve teknik olarak çok ileri düzeylere ulaşmış ve kendisiyle rekabet halinde olan fazla bir güç de kalmamıştı. Yakalanan bu düzey ile eğer iktidar ve devlet yoluyla sosyalizmi gerçekleştirebilseydi, halklar, özellikle de Rus halkı bugüne kadar çoktan sosyalizmi en ileri düzeyde yaşar duruma gelmiş olacaktı. Ama böyle olmadı. Devlet büyüdü, iktidar güçlendi, ekonomi gelişme kaydetti, teknik alanda büyük bir atılımlar kaydedildi. Bu gelişmelere rağmen iktidarcı devletçi yapılanma bunlardan başka bir sonuç yaratamadı. Aksine toplumu sosyalist değerlerden uzaklaştırdı. Sosyalizmin salt maddi olgu, maddi olgunun da ekonomik kalkınma olduğu gibi bir

yanılsama yarattı. Sosyalizmin moral, ahlaki ve felsefi boyutu ikinci plana itildi. Kaba materyalist ve ekonomist yan öne çıkarıldı. Böyle olunca da karşı olunan sömürü ve egemenliğe dayanan sistemin bir parçası haline gelindi. Bu da kapitalizmin yeniden ve daha güçlü bir şekilde örgütlendirilerek yaşanmasında başka bir sonuç yaratmadı. Ortaya çıkan bu sonuç sosyalizmin gerçekliğinin ne olduğunu bir kez daha doğru temellerde sorgulanmasını beraberinde getirdi. Bu noktada da sosyalizmin devletçi ve iktidarcı değil, komünalite olduğu gerçekliği açığa çıkmış oldu.

Sosyalizm komünalitedir. O nedenledir ki, ancak komünlere dayanarak yaşamsallaşacaktır. Komünlerin oluşumu ise toplumun devlet dışında kendi kendine yeterlilik temelinde örgütlemesiyle mümkün olacaktır. Rusya'da Ekim Devrimi gerçekleşirken "Tüm iktidar sovyetlere" sloganının belirlenmesiyle ilk başta bu ilkedan sapılmıştır. Rusya'da tüm iktidarı Sovyetler devralmıştır. Böylece Sovyetler iktidarı devralırken, aslında devrimi de iktidara devretmiştir. Ekim Devrimi'nin ardından izlenen NEP (Yeni Ekonomik Politika) ile de Ekonomide kapitalistleşmenin önü açılmıştır. Burada en çok dikkat çeken de; iktidarı ele geçiren proletaryanın burjuvazinin gerçekleştiremediği kapitalist gelişimi sağlama görevini de kendi işiymiş gibi üstlenmiş olmasıdır. Bununla da sadece iktidarın Sovyetlere geçmesiyle kazanan iktidar olmamış, ekonomik olarak ta kapitalizmin gelişimin önü daha fazla açılmıştır. Burada kazanan proletarya olmamıştır.

Sovyetler iktidara dayalı kamulaştırmalar yoluyla kendini örgütlemeye başlamıştır. Kamulaştırılan mülk devletin elinde toplanmıştır. Devletin elinde toplanan mülkün kontrolü de

memurların kontrolü altına verilmiştir. Burada gelişen komünalizm değildir. Tamamen Jakoben tarzda toplumun tepeden şekillendirmek istemesidir. Oysa komünalizm; ortaklaşacılık ve özyeterlilik temelinde toplumun tabandan başlayarak kendi kendisini örgütlemesidir. Aslında Ekim Devrimi'nin dayandığı stratejinin teorik temelleri de ortaklaşacılık ve devlet dışı örgütlenmeye dayanmaktadır. Ama buna rağmen devrim sonrasında izlenen politika ile bu yaklaşımdan ciddi bir sapma içerisine girilmiştir.

Proletaryaya göre devrim ile devlet ele geçirildikten sonraki var olan devlet tam devlet değildir; yarı ve sönmeye doğru yüz tutan bir devlettir. Oysa Ekim Devrimi'nden sonra izlenen yol tam da bunun tersi olmuştur. Devlet iyice büyütülmüş ve sağlamlaştırılmıştır. Dünyanın en güçlü devletlerinden biri haline gelinmiştir. Böylece devrimin hedeflerinden sapılarak karşıtlık temelinde ona karşı mücadele edilen sisteme güç verilmiştir. Reber APO'nun belirttiği gibi sonuçta "kapitalizmin mezhebi" haline gelmekten kurtulunamamıştır.

Burada gerçek sosyalizmin ne olduğu ve dünya insanlığının sosyalizm mücadelesini hangi temellerde ve nasıl bir yöntem izleyerek geliştirmesinin gereği de ortaya çıkmış olmaktadır. Sosyalizm, kapitalizm ile birlikte oluşan bir düşünce ve öngörülen bir yaşam biçimi olarak ortaya çıkmamıştır. İnsanlığın toplumsallaşmaya başladığı doğal toplumda var olan komünal yaşam ilişkilerine dayanmaktadır. Egemenlikli devletçi toplum karşısında komünal yaşam değerlerini savunan ve yaşayan topluluklar geliştirdikleri mücadeleyle kapitalizm öncesi süreçte hep de var olagelmıştır. Kapitalizmde ise bu mücadele devam etmiştir.

Ancak kapitalizmde gelişen sosyalizm mücadeleleri önceki süreçteki yaşananlardan farklı yönler içermiştir. Sınıflı uygarlığın bir gerçekleşme biçimi olan kapitalizmde sömürünün toplumun bütününe yayılması ve büyük toplumsal sınıfları ortaya çıkarması, sosyalizm mücadelelerine ilişkin yeni yorum ve biçimlerin yaşanmasına neden olmuştur. Toplumun büyük çoğunluğunu oluşturan işçi sınıfı sosyalizm mücadelesinde temel güç ve dayanak olarak ele alınmaya başlanmıştır. Tarihin önceki dönemlerinde doğal toplum özelliklerini yaşayan toplulukların içerisinde yaşanan komünalitenin aksine, kapitalizm ile birlikte şehir uygarlığı içinde ortaya çıkan proletaryanın öncülüğünde geliştirilebilecek bir yaşam ve toplum biçimi olarak ele alınmaya başlanmıştır. Ekim Devrimi de böyle bir yaklaşımın sonucu olarak gerçekleşmiştir.

Bu yaklaşıma göre, sosyalizm mücadelesi kapitalizmin geliştiği işçi sınıfının nitel ve nicel olarak var olduğu ülkelerde başarıya ulaşacaktır. Bu ülkelerin başında da Avrupa Kıtası'nda bulunan ve kapitalizmin geliştiği ülkeler gelmektedir. Rusya'da gerçekleşen Ekim Devrimi bu yaklaşımı çürüten bir durum yaratmıştır. Çünkü Rusya ne tam bir Avrupa ülkesi ne de kapitalizmin fazlaca geliştiği bir ülkedir. Buna rağmen Rus Devrimi'ni yapanlar var olan teorik tespiti reddetmemişler, gerçekleştirdikleri devrim ile burjuvazinin yapmadığı görevi üstlenmişlerdir. Bu da yapmış oldukları devrim ile hedefledikleri toplumsal yaşamın aksine karşı oldukları sistemin daha da güçlendirilmesi sonucunu yaratmıştır. Bu gerçeklik de göstermiştir ki komünalizme ulaşmak, Ekim Devrimi'yle birlikte izlenen sosyalizmi gerçekleştirme mücadelesinden farklı bir yol izlenerek mümkün olacaktır.

Komünalite diye tanımlayabileceğimiz bu yol, devletin ele geçirilerek Jakoben bir tarzda toplumun tavandan sosyalizasyonunun gerçekleştirilmesi değildir. Bu yol, tabandan toplumun devletsiz, komünal yaşam üzerinde demokratik değerlere bağlı bir şekilde kendini gerçekleştirme yoludur. Komünalite reel sosyalizmi çağrıştıran yaklaşımlardan da farklıdır. Bu nedenle aynılaştırılmamalıdır.

Komünalizm reel sosyalizm değildir.

Reel sosyalizm, kapitalizmin bir mezhebi haline gelen bir devletçiliktir. Gerçekleşme mantığıyla çeliştiği ve ona ters düştüğü için de çözülmekten kurtulamamıştır. Sonuçta ait olduğu yere dönmüştür. Gerçekleşen bu sosyalizm pratiği, komünizmi de ideolojik anlamda aşındırmış, toplumun gözünde itibar kaybetmesine neden olmuştur. Ayrıca bu pratik komünizmin, yarı devletin kendi kendini yok etmesi ile gerçekleştirilebileceği fikrini esas almış, teorik olarak da doğa ve toplum arasında bir çelişkinin hakim olacağı bir toplum olarak algılanmasına neden olmuştur.

Komünalizm her ne kadar bu komünist öğretiyle örtüşen, birbirini çağrıştıran yanlar taşısa da, birçok farkı da içermiştir. Öncelikle devleti reddetmektedir. Devletsiz toplumun kendi yaşamını örgütleyebileceği tezinden hareket etmektedir. Devletin var olduğu koşullarda kendini örgütleyebileceğini savunmaktadır. Komünalite ve komünizmin yorum ve teorilerinde ifade edilen yarı, belirsiz bir gelecekte yaşanacak bir ilişki ve yaşam biçimi değildir; bugünden oluşacak bir yaşam biçimi ve ilişki tarzıdır. Sahip olduğu bilinçte; sosyalizmin kapitalizm sonrasında insanlığın yaşayacağı bir evre olacağı düşüncesi bulunmamaktadır. Bu anlamda tarih bilinci tamamen farklı bir yaklaşımla sosyalizmi ele almasına neden olmaktadır.

Bu yaklaşım, doğal toplumla başlayan süreçte yaşanmaya başlayan komünalizmin, hiyerarşik ve egemenlikli devletçi toplumların yaşanmaya başladığı tarihsel süreçlerde de hep var olduğu şeklinde bir yaklaşımı savunması gibi bir sonuç yaratmıştır. Tarihi sınıflar arası bir mücadele ile değil, toplum-devlet arasındaki çelişki ile açıklarken, komünalizmin ekolojik, demokratik, cinsiyet özgürlükçü bir yaklaşımla gerçekleştirebileceğini savunmaktadır. Bu yönüyle komünizm yorum ve teorisinde dile getirilen doğa ve toplum çelişkisi dışına da çıkmış olmaktadır. Tüm bu farklılıklar, reel sosyalizmi çağrıştıran komünizm yorum ve teorisi ile komünalizm arasındaki farkı ortaya koymaktadır. O nedenle de aradaki farkı koymak için Komünalizm belirlemesinin yapılması çok daha gerekli hale gelmektedir.

Sonuç:

Ekim Devrimi'nin doksanınıcı yılını geride bırakıyoruz. Kuşkusuz Ekim Devrimi ütopya ve verilen mücadele itibarıyla halkların tarihinde önemli bir yer edinmiştir. Yetmiş yılı bulan iktidarlama süreci içerisinde yaşananlar da sosyalizm mücadelesi açısından büyük bir kazanım yaratmıştır. Bu kazanım, halkların mücadeleleri açısından büyük bir deney ve tecrübe yaratmıştır. Bu deney sayesinde ki, sosyalizmin devlete dayalı olarak değil, devlet dışında gerçekleştirebileceği, demokrasinin de toplumun devletsiz bir şekilde örgütlenmesi olduğu gerçeği açığa çıkmıştır.

Artık halklar bu deneyden yola çıkarak yollarını daha gerçekçi bir şekilde görebilmiş ve buna göre bir mücadele içerisine girme şansına ulaşabilmişlerdir.

Kimilerine göre Ekim devrimi "bir varmış bir yokmuş" misali ele alınan bir olgu değildir. Bir varmış, hep varmış biçiminde ifadeye kavuşturulabilecek halkların komünal yaşam arayışlarını gerçekleştirmek üzere verilen bir mücadeledir. Tarihte benzer örnekler de yaşanmıştır. Spartaküs, Şeyh Bedrettin vb. de aynı yaşam utkusu ve mücadelesi içerisinde olmuşlardır. Arayışlarını somutlaştırmaya çalışmışlardır. Bir süre somutlaştırma süreçlerini de yaşamışlardır. Daha sonra çok ciddi zorlanmalarla karşılaşmış ve bir geri çekilme içine girmişlerdir. İzledikleri yöntem istemedikleri bir sonuçla karşılaşmalarına neden olsa da, o mücadeleler devam etmiştir. Spartaküs Şeyh Bedrettin'de yaşamış, Şeyh Bedrettin Marks, Engels ve Lenin'de yaşamıştır. Aydın Ortaklar'daki ortaklaşa yaşam, Paris'te Komüne, Rusya'da Sovyetlere dönüşmüştür. Tüm bu denemeler geri çekilmelerle sonuçlanmış olsalar da, hep birbirlerinin devamı şeklinde tarih içindeki yerlerini almış ve bugün farklı tarzda da olsa yaşamaya devam etmektedirler.

90. yılında Ekim Devrimi'ni ele alırken bu bilinçle bir yaklaşım içerisinde olmak büyük önem taşımaktadır. Bu bilinçle yürüttüğümüz komünalizm mücadelesinde Ekim Devrimi'nin yaşatıldığını da burada belirtmek gerekmektedir. O nedenle de 90. yılında Ekim Devrimi her ne kadar gerçekleştiği Rusya'da reel sosyalizmin çözülmesiyle bir geri çekilme yaşamış olsa da, yaşamaya devam etmektedir. Bu yaşam sadece Rusya'da değil, tüm sosyalizm mücadelesi veren ülkelerde halkların duygu, düşünce ve bilincinde yaşamaktır.

DEMOKRATİK ÖZERKLİK DEVLET DIŞI KALMIŞ KESİMLERİN ÇÖZÜMÜDÜR

"...Etnik gurupların, tüm zorluklara dayanarak açlığa, hastalıklara ve saldırılara karşı koyarak çölleri dağlar ve ormanların derinliklerinde yaşamayı başarmaları bile insanlık adına büyük bir demokratik birikimdir. Halk guruplarının tüm bu sınır tanımaz imha seferlerine karşı dağların orman ve çöllerin derinliklerinde geçirdikleri tüm zamanları demokrasi tarihini yazmayıp kimin adına yazacağız? Yâda hiç bahsetmeyip yok mu sayacağız? Tarih böyle anlam bulabilir mi? Balsa bile zorbalığın gaspçılığın anlamlılığından öteye geçebilir mi? küçük bir aşiret direnişinin bile ne kadar destanlara konu olduğunu anlamaya çalışırsak göçebelerin, etnisitenin demokratik değerini daha iyi anlamış oluruz..." REBER APO

Tarihin düz ve kesintisiz bir çizgi halinde gelişmediği, karşılıklı çelişki ve çatışma içerisinde geliştiği söylenen bir gerçek olmasına rağmen, en fazla unutilan, değerlendirme konusu dahi yapılmayan da bu gerçekliktir. Bu durum en fazla da sosyal bilimciler tarafından tarihsel gelişmeler anlatılırken göz ardı edilmektedir. Tarihi ve toplumu Sümerlerle başlatmaları -ki bu devletin başlangıcıdır- öncesini görmemeleri, "ilkel" diyerek küçümsemeleri bunun en açık ifadesidir. Oysa evrendeki hiçbir olay ve olgu partneri olmadan oluşmaz. Partner göz ardı edilerek olgu, doğru ve tam bir izaha kavuşturulamaz. Bunu izah etmeye çalışmak en hafif deyimle çarpıtmak ve manipüle

etmektir. Sınıflı toplum tarihi bu anlamda çarpıtma ve manipülelerle doludur. Ezilenler, emekçiler ve halklar adına hareket ettiklerini söyleyenlerin de bunun dışına çıkmamaları bu değirmene su taşımalarından öteye bir işlevleri olmamıştır.

Uğrunda mücadele edilen değerlere ters düşmemenin ilk ve en önemli yolu çarpıtma ve manipülelerle oluşan zihniyet çemberini kırarak dışına çıkmaktır. Bu olmazsa ne kadar görkemli bir mücadele ve fedakârlık gösterilirse gösterilsin, sonuçta geline nokta aynı olacaktır. Reel sosyalizm pratiği bu konuda anlamlı derslerle doludur. "Tilkinin dönüp dolaştığı yer kürkçü dükkânıdır" deyiminde olduğu gibi, başlandığı noktaya gelmek kaçınılmaz olur. Bunu aşmanın yolu; sistemin bilme sınırlarına ulaşma ve aşma, sistemin oluşturduğu zihniyet kalıplarını, düşünce formatlarını kırma, yeni bir zihniyet ve düşünce yaratmaktan geçmektedir. Önderlik buna; "Zihniyet devrimi" demektir. Paradigmal değişim, özü itibarıyla zihniyet değişimidir. Zihniyet devrimi gerçekleştirilmeden yapılacak her türlü değerlendirme yetersizlik ve yanlışlıklarla dolu olacaktır. O yüzden zihniyet devrimi veya yeni paradigmaya giriş işin şifresi ve gerçekliği aramanın anahtarı durumundadır. Yanlış anahtarlarla kapının açılacağı görülmüş müdür? Bunu yapmaya çalışmak akıntıya karşı kürek çekmek olacaktır.

Bu genel değerlendirmeleri şunun için yapıyoruz: Zihniyet devrimi yapılmadan doğru

yapmanın imkânı yoktur. Zihniyet devrimi işin amentüsü gibidir. Kavramlardaki bu kadar farklılığın ve muğlâklığın altında yatan gerçeklik budur. Geçmişin zihniyet kalıntıları ve paradigmayla olay ve olgulara yaklaşıldığında ortaya çıkacak sonuç, eskiyi tekrarı olacaktır.

Reber Apo Bir Halkı Savunmak adlı eseri başta olmak üzere, diğer çözümleme ve değerlendirmelerinde yeni bir bakış açısı, yeni bir zihniyet ve yeni bir paradigma yarattı. Bununla kavramlara yeni anlamlar yükledi. Daha doğrusu içi boşaltılan, çarpıtılan kavramları yeniden özüyle buluşturdu. Marks'ın baş üstü duran Hegel diyalektiğini ayakları üzerine oturtması gibi, Önderlik de kavramları gerçeğiyle buluşturdu.

Bu kavramlardan birisi de; **demokratik özerkliktir.**

Sınıfçı ve devletçi paradigmayla demokratik özerklik ele alınırsa ilkel milliyetçi bir konuma düşülür. Zaten kendi başına özerklik, ilkel milliyetçiliğin temel hedefidir. Bunda amaç iktidarın sağladığı nimetlerden küçük de olsa pay almaktır, yani çıkardır. Oysa Demokratik Ekolojik Cinsiyet Özgürlükçü Toplum paradigmasıyla yaklaşıldığında, demokratik özerkliğin hiç de iktidar nimetlerinden pay kapma ve çıkar elde etme olmadığı görülecektir. Demokratik özerklik en genel anlamda bir devletin sınırları içerisinde kalan, ama onunla bütünleşmemiş, devlet dışı kalmış kesimlerin, etnisitelerin, cinslerin, inanç guruplarının kendilerini geliştirme ve örgütleme tazıdır. Ya da devletin siyasal sınırlarına dokunmadan, herkesimin bulunduğu ortamda kendini özgürce ifade edebilmesidir.

Demokratik özerklik, bir geçiş çağı olan demokratik uygarlık çağında iktidar dışı kalmış kesimlerin kendilerini örgütleyerek bir ifadeye kavuşturmalarıdır. Buna demokratik toplumda dezavantajlı konumda bulunanlara tanınan pozitif ayrımcılık demek de mümkündür.

Demokratik özerkliği daha derinden tanımlayabilmek için yaşadığımız çağı kısaca değerlendirmek gerekir. Önderlik Sümer Rahip Devletinden, Demokratik Cumhuriyete adlı eserinde, içinde yaşadığımız çağı demokratik uygarlık çağı olarak değerlendirmektedir: *"...Buna göre demokratik uygarlık çağı sınıflı uygarlık çağlarının bilimsel bir teknik evrime bağlı olarak aşılmasının tam sağlanmadığı yenisinin de tam belirginleşmediği uzun süreli bir*

tarihsel dönemin kavramsallaştırılmasını ifade etmektedir. Yeni ile eski iç içe ama barışçıl tarzda dönüşümünü öngörmektedir. Mevcut teknik düzeyin zora başvurmaksızın her türlü dönüşüme maddi zemin oluşturacak kadar elverişli koşullar sağladığı görüşüne dayanmaktadır. Klasik devletle kapalı toplumun aşıldığını üçüncü alan olarak etkinlik kazandırdığını ileri sürmektedir. Birinci ve ikinci alan olan devlet ve toplum arasında üçüncü alan olan sivil toplumun sivrilmesi,

federatif yönetim ve yaşam tarzını öne çıkarmaktadır. İdeolojik, ekonomik, sosyal, etnik, cinsi, ırki ve siyasal farklılıklar toplumun zenginliği olarak düşünülmekte her gurubun ifade özgürlüğüne sahip olarak istediği bilinç ve örgütlülükle yönetim ve yaşamın en doğru ifadesi toplumun ve devletin federatif temelde gerekli her türlü kurumlaşmaya kavuşması olmaktadır. Monolitik, otoriter ve totaliter yönetim ve yaşam tarzı ne kadar demokratik değerlere ters düşüyorsa, sivil toplum kuruluşlarına dayalı federatif ve yaşam tarzı da çağdaş demokrasiye o kadar uygun düşmektedir. Buna dayanarak çağımızın genel bir kavramlaştırmasını yapmak istediğimizde dünya demokratik federasyon çağı uygun düşmektedir..." Çağın bu özelliğinden dolayı devlet dışı kalmış kesimlerin kendilerini en özgür ve en rahat ifade edebilecekleri örgütlenme, yönetme ve yaşam tarzı demokratik özerkliktir. Yani demokratik uygarlık çağının örgütlenme biçimi demokratik özerkliktir.

Kavramlara değişik anlamlar yükleyerek çıkarlarına geldiği gibi kullanmak neredeyse çağımızın hastalığı durumundadır. Bunu her alanda görmek mümkündür. Konumuzla bağlantılı olarak demokrasiyi ele aldığımızda bu daha çarpıcı bir şekilde görülecektir. Kimine göre demokrasi çoğunluğun azınlığa; kimine göre sınıfın sınıfa tahakkümü; kimine göre bir yönetim biçimi; kimine göre ise halkın -serveti, malı olanlar- kendini yönetmesi gibi tanımlamalar yapılmaktadır. Bu tanımlamaları çoğaltmak mümkündür. Çıkış noktaları bu tanımlamalar olduğundan sonrasındaki değerlendirmeler de buna göre olacaktır. Bizce bu tanımlamaların hepsi yetersiz tanımlamalardır. Bun-

dan dolayı sonrasında geliştirilen yorum ve analizler yetersizlikler ve yanlışlıklar içermektedir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bizce demokrasi insanın var oluş ve yaşayış tarzıdır. Yani yaşamın içerisinden gelen, kaynağını buradan alan sosyal bir olaydır. Yaşamın canlılığı gibi canlıdır. O yüzden demokrasiyi kalıplara sokmak daraltmaktır, buda işin özünü sakatlar.

Toplumsallığı ve bilinçliği emekle yaratan ve doğadaki diğer canlılardan ayrışan insanın yaşamı demokratiktir. Doğanın kısıtlayıcı yaklaşımlarının dışında hiçbir kısıtlama yoktur. Yaşam coşkun bir ırmak gibi durmadan, özgürce akar. Demokrasi de bunun gibi özgür ve akışkandır. Demokrasinin başlangıcında, kök hücresinde iki temel kavram esastır. Bunlardan birisinin olmaması demokrasiyi yetersiz ve eksik bırakır ki, bu da demokrasiyi gerçekliğinden uzaklaştırır. Bunlar; **toplumsallık ve bilinç** öğeleridir. Demek ki demokrasi topluma ve onun bilincine dayanır. Toplumsallığı ve bilinci gelişmemiş toplumların, demokrasileri de gelişmemiştir.

Toplumun bilinçli yaşaması önündeki her engeli bir demokrasi engeli olarak görmek ve onunla mücadele etmek temel sorundur. Demokratik uygarlık çağının militanlığı da demokrasi militanlığıdır. Yani toplumu bilinç temelinde yeniden kurmak ya da doğal özüyle buluşturmadır. Bunun dışında geliştirilen teorilerin hepsi demokrasiyi daraltan, zayıflatan, sakatlayan, özünden boşaltan teori ve yaklaşımlardır.

Bu noktada ortaya çıkan en temel yanlış; demokrasiyi devletle bağlantılandırmak ya da demokrasiyi devletsiz düşünememektir. Bunun en belirgin yansıması da demokrasiyi Yunan uygar-

lığıyla başlatmaktır. Bu, demokrasiyi toplumdan alıp devlete; halktan alıp egemen kesimlere vermektir. İşin acı yanı halk adına, toplum adına mücadele edenlerin de böyle bir yetersizliğe ve yanlışlığa düşmeleridir. Demokrasiyi siyasal soruna indirgemek devlete teslim olmak demektir. Böylece demokrasiyi bastırarak, gerileterek gelişen devlete yeni nefes boruları açmaktır. Sınıflı toplum tarihine bakıldığında bunu yaygınca görmek mümkündür. Demokrasiyi siyasal sorun olarak ele alan yaklaşımlar, toplumu özülle buluşturup yenden koruma yerine, yani işin özülle uğraşma yerine biçimle uğraşan yaklaşımlardır. Bu da toplumun iç sorunlarını çözme yerine daha da ağırlaştırmakta, kördüğüm haline getirmektedir.

Oysa gerçek demokrasi devleti zayıflatır. Demokrasi mücadelesi verenler devletten bir şeyler isteme yerine, devleti sınırlamayı esas alır. Devletten bir şeyler istemek, sonun da devlete götürür. Sissiphos kompleksi gibi başladığı noktaya getirir.

Demek ki demokrasi; devlet dışı kesimlerin devleti sınırlayarak kendilerini örgütleme, geliştirme, ifade etme ve yaşatmadır. Bu aynı zamanda özgürlüktür. İnsanın, dolayısıyla toplumun doğasına da uygundur. Öyle ele alındığında ancak tutarlı bir demokrat ve özgürlük savaşçısı olunabilir.

Yeniden konumuza, içi boşaltılan, ters yüz edilen kavramlara dönecek olursak; bunlardan birisi de özerkliktir.

Toplumun doğasının canlı ve renkli olduğunu, bunun da farklılık yarattığını ve bu farklılığın da zenginlik olarak yeniden topluma

döndüğünü belirtmiştik. İşte özerklik bu farklılıkların kendilerini örgütleme ve geliştirerek yaşatmalarıdır. Bütünün sağlıklı gelişmesi açısından parçaların kendi renginde enerjilerini açığa çıkartmaları gerekir.

Özerklik siyasal olmaktan çok, sosyal bir durumdur. Halk kendi farklılığını tabandan örgütleyerek yaşar. Bunu diğer halklara karşı bir baskı aracına dönüştürmez. Sonuçta toplumun tüm bu kesimlerden oluştuğunu bilerek yaşar. Bu kesimlerden birisinin bastırılması ya da geriletilmesinin toplumun gelişimini sekteye uğratacağını baskıya uğrayanın da isyan edeceğini bilir. Bunun için de "Bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine" ilkesini esas alır. Başka bir halk üzerindeki baskı ve saldırıların kendi toplumsallığını tehdit ettiğini bildiğinden "bana ne" demez ve buna karşı mücadele eder. Bu tutarlı bir demokrat olmanın da ölçütüdür. Kendisine dokununca kıyametleri koparan, başka halkların asimilasyonuna, katliamına seyirci kalanlardan tutarlı demokrat olmalarını beklenemez.

Egemen kesimler özerkliği siyasal bir oluşum olarak ele aldıklarından, iktidara ortak olmanın bir yolu olarak görürler. Bu toplumun zenginliğini iktidardaki güçlerle paylaşmaktır. Şayet güçleri yeterse tüm zenginliği ele geçirmek için devletleşme eğilimlerini gösterirler. Onlar için özerklik, devletleşmeye gitmede bir ara duraktır. Toplumun zenginliğinin iktidardaki güçlerle paylaşmayı esas aldıklarından, devletle bir mücadele içinde olmaktan çok, onunla pazarlık ederler ve isterler. Devletten istemek; devletten kopmamaktır. Bu kesimlerin egemen devletlere güçleri yetmedi-

ğinden işbirlikçilik temel özellikleri haline gelir. Devletten isteyen veya verdikleriyle yetinen özerklik; işbirlikçilerin özerkliğidir. Bunlar halkın istemlerini dile getirdiklerini söyleseler de, bu, gerçeği örten asma yaprağından öteye geçmez.

Felsefeye dayanmayan demokrasi kolayca yozlaşır. Doğal toplumun sınıfsız, hiyerarşisiz, baskısız ve özgür toplumun yaşam biçimi olan demokrasi kolayca onlara ters döner. Aynı şey özerklik içinde geçerlidir. Belli bir felsefeye, evren anlayışına ve siyasal programa sahip olmayan özerklik de kolayca yozlaşır. Toplum içindeki farklı kesimlerin kendilerini ifade etme aracından çıkıp, tersine bir rol oynar. Demek ki demokratik özerklik; güçlü ve sağlam bir felsefeye, paradigmaya sahip olmalıdır. Bunlar onun emniyet sübaplarıdır. Bu belirlemeler ışığında Ortadoğu ve Kürdistan gerçekliğinde özerklik daha kolay anlaşılır.

Ortadoğu için yetmiş iki milletin buluştuğu toplum denmektedir. Bu Ortadoğu toplumunun çeşitliliğini, renkliliğini, zenginliğini yansıtır. Demokratik yöntemlerle bu farklılıklara yaklaşıldığında, muhteşem bir birikim, zenginlik ve güç açığa çıkar. Bu gerçek anlamda cennetin dünyasallaşmasıdır. Ancak demokrasi dışı bir yaklaşım sergilendiğinde bu farklılıklar düşmanlıklara, savaşımlara, soykırımlara yol açar ki, bu da Ortadoğu'nun cehennemleşmesidir. Günümüzde Ortadoğu'da yaşanan tam da bu gerçekliğe uygun düşmektedir.

Halkın seçeneği, tercihi, yaşamı demokratik olduğundan yaklaşımları Ortadoğu'yu cennete çevirmeye yöneliktir. Ancak egemenler için aynı şeyler söylenemez. Egemenler egemenliklerini sürdürmek istediklerinden yaklaşımları da Orta-

doğu'yu cehenneme çevirme temelindedir. Bu cehennem ortamı onların nemalanacağı yerdir. Demek ki Ortadoğu'daki sorunların kaynağı ve devamcisıdır. Cetvellerle çizilmiş devletler bunun somut ifadesidir. Devlet en fazla Ortadoğu da halkların bağrına saplanmış bir hançerdir. Ortadoğu toplumlarının güç kaybetmelerinin temel nedeni budur. O yüzden Ortadoğu da devlete, onun zihniyetine karşı mücadele etmeden tutarlı bir aydın ve özgür bir insan olmanın imkânı yoktur. Ortadoğu da tutarlı aydın ve özgür insan çıkmamasının temelinde bu açmaz ve kördüğüm vardır. Ortadoğu halkları arasında ciddi bir sorun olmamasına rağmen birbiriyle barışık devletlerin olmaması başka nasıl izahı edilebilir?

Ortadoğu demokratik ve özerk üniteler şeklinde örgütlendiğinde güç bulmuş ve ayağa kalkmıştır. Tarih bunun örnekleriyle doludur. Despotik köleci Asur İmparatorluğuna karşı geliştirilen direniş bunun ifadesidir. Bugün Ortadoğu toplumlarında bayram olarak kutlanan Newroz kaynağını bu örgütlenme ve ittifaktan alır. Despotik merkezi Roma İmparatorluğu'na karşı İsa'nın geliştirdiği direniş; Sasanilere karşı Mani'nin; Emevi ve Abbasi halifelerine karşı Mazdek ve Babek'in geliştirdiği direniş bunun somut ifadeleridir.

Demokrasiyi, evrenselliği ve özerkliği içiçe ören hareketler Ortadoğu da gelişme zemini bulmuş ve halklar hanesine olumlu puanlar yazdırmışlardır. Halklar bunların zamanında refaha ve mutluluğa ulaşmış, zenginliğinin farkına varmıştır. Bunların ezilmesinden sonra ise; halklara katliamlar uygulanmış, yaşam cehenneme çevrilmiştir.

Aynı şey Kürtler için fazlasıyla geçerlidir. Kürtler kendilerini kendi renkleriyle Ortadoğu

toplumlarına kattıklarında kazanmışlardır. Tüm asimilasyon, baskı ve şiddete rağmen günümüzde hala diri olmaları bu özellikleriyle bağlantılıdır. Kürtler tarihleri boyunca oluşturdıkları siyasal sistemlerinin çok büyük çoğunluğu özerk veya federatif niteliktedir. Bunu hem kendi içlerinde, hem de komşu halklarla ilişkilerinde yapmışlardır. Çünkü her aşiretin, her etnik gurubun, her inancın kendine özgü yanları vardır. Bunları görmeden yapılacak sosyal bir organizasyon ya tutmaz ya da hemen baskıcılaşır, ceberutlaşır ve giderek diktatörleşir.

Kürtlerin ataları olan Gutiler, Kasitler, Mittaniler böyledir. Bunlar derinliğine incelendiğinde federatif özellikleri hemen göze çarpar. Bunların en gelişkinleri Medler'dir. Med organizasyonunun özü aşiret federasyondur. Asur zulmüne karşı geliştirdikleri federasyondur. Medler'i başarıya götüren temel özellik budur. Zafer onda gizlidir. Medler herhangi bir savaşta yenilerek dağılmamışlardır. Yaşanan ihanetleri saymazsak özerk ve federatif olan ilişkilerin zaferden sonra merkezileştirilmeye dönüştürülmesi yenilgisinin temel nedenidir. Merkezi ilişkiler dayatılınca, federasyonu oluşturan aşiretler birer birer federasyondan çıkmışlardır. Bunun sonucunda kolonları kırılan bir binanın çökmesi gibi, Medler de 55 yıl gibi kısa süren bir iktidardan sonra çökmüşlerdir.

Bu durum İslam'ın Kürdistan'a girmesinde de görülür. İslamlaşarak genelle bütünleşen Kürtler kendi renklerini yaşamaktan vazgeçmemişlerdir. İslamiyeti Zerdüştî gelenekleriyle birleştirip yaşamak istemişlerdir. Bunu söylerken kastımız kendi değerlerine sırt çevirip Arap işbirlikçileri olan kesimler değil, halkın durumudur.

Kürt halkı bu özerkliği kabul edildiği sürece komşularıyla barış içerisinde yaşamışlardır. Bu özerkliklerine yönelim olduğunda ise, ölümüne direnmişleridir. Özerklik ve direniş Kürt halkının temel karakteristik bir özelliği olmuştur. Özerkliğine ve özgürlüğüne yönelim olduğunda isyan etmiş, özerkliği ve özgünlüğü tanındığında, yani demokratik bir yaklaşım sergilendiğinde barış içerisinde kardeşçe yaşamıştır. Bu durum en belirgin olarak da Türklerle ilişkilerde görülür. Siyasal olarak daha örgütlü ve güçlü olan Türkler Kürtlerin özerkliğini tanıdıkları sürece aynı ırmağa akan iki dere gibi birlikte yaşamışlardır. Türkler orta Asya'dan kopup Ortadoğu'ya geldiklerinde birçok halkla savaşmalarına rağmen, Kürtlerle savaşmamışlardır. Kürtlerin özerkliğini tanıyarak ittifak yapmış ve bunun sonucunda Bizans devletini yenmişlerdir. Bu ilişki ve ittifak bozulunca yeniden isyanlar başlamıştır. Ve bu isyanlar Türkleri de zayıflatmıştır. Türkler kendi içindeki farklılıklara demokratik bir yaklaşım sergilemediklerinden yenilmişleridir. Anadolu Selçuklu Devleti derinlikli olarak incelenirse, yenilgisinin temelinde demokratik ve özerk ittifakı geliştirememesinin yattığı görülür. Kürtler bulundukları alanlarda kendi yaşam tarzlarında yaşamış, kendi özerkliklerini korumuşlardır. Ne zamanki özerkliklerine yönelim olmuş, peş peşe isyanlar başlamıştır. 19. ve 20 yy.ın Kürtler için kanlı bir yüzyıl olması bundan dolayıdır.

Bu yy'da yeni bir durum ortaya çıkar. Kökleri eski olmakla birlikte en geri ve ilkesiz temelde Araplarla işbirlikçilik yapan kesimler Türklere de işbirlikçilik yapmışlardır. Bu işbirliğin temelinde yatan; iktidar nimetlerinden arta kalan-

lardan pay almaktır. Bu aslanın avından beslenmeye çalışan ve artıklarla yaşayan çakalların durumudur. Bu yüzden Kürt egemenlerinin mücadele tarzı çakal tarzıdır. Kongre Gel'in oluşum sürecinde tasfiyeci- provokatör kesimin "aslan gibi aç oluktansa, çakal gibi tok olalım" yaklaşımı, Kürt egemenlerinin temel özelliğidir. Kürt egemenleri arttırdıkları da bulamayınca, halkın öfkesini, tepkisini kendi emelleri için iktidarın asıl sahiplerine karşı bir tehdit ve şantaj aracı olarak kullanmışlardır. Böylelikle Kürt halkına tarihi tuzağı kurmuşlardır. Önderliğin "Kürt kapanı" olarak belirttiği budur. Özgürlük ve demokratik değerleri için ayaklanan Kürt halkı böylece egemenlerin değirmenine su taşımıştır. Reel sosyalizmin kapitalizmi beslemesi gibi, bu isyanlar da baskıcı ve faşist oluşumları beslemiştir. Demokratik ve özgür yaşamdan vazgeçmek, direnmemek, teslim olmak daha derin bir çıkmazı oluşturur. Önderliğin "isyan etse bir türlü, etmese bir türlü" dediği durum da budur. Kürt halkının içine düşürüldüğü bu durum Türklerin de güç kaybetmesine, zayıflamasına yol açmıştır.

20. yüzyılın başında bu durumu gören Atatürk buradan bir açılım yapmak istemiştir. Birçok değerlendirmesinde Kürt otonomisinden, muhtariyetinden, özerkliğinden bahsetmiştir. Bunun üzerinden Kürtlerle ittifak yaparak Cumhuriyeti kurmuştur. Ancak bu yaklaşımı cumhuriyetin kuruluşundan sonra devam ettirmemiş, ettirememiştir. Cumhuriyet uluslar arası kuruluş ve yasalar kapsamında garantiye alınınca Kürtlerle olmasını düşündüğü yaklaşımdan vazgeçmiş, Cumhuriyet oligarşik bir hal almıştır. Şüphesiz bunda gelişen Kürt isyanlarının rolü de olmuştur.

Başta da belirttiğimiz gibi, güçlü ve derin bir felsefeye, doğru bir evren anlayışına, yani paradigmaya, siyasal bir programa dayanmayan demokrasi ve özerklik yozlaşır, demagojikleşir, giderek karşıt bir duruma dönüşür. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra yaşanan durum tam da budur. Pratik ve pragmatik bir önder olan Atatürk, derin bir felsefe ve güçlü bir evren anlayışına sahip olmadığından, kurduğu cumhuriyet demokratikleşme yerine giderek tutuculaşmış, otoriterleşmiş, oligarşikleşmiştir. Böylece özü halkın yönetimi olan cumhuriyet yozlaşarak halka karşıt duruma dönüşmüştür. Anadolu'da yaşayan değişik halkların, etnisitelerin, inanç gruplarının farkını görmemiş, özerkliklerini tanımamıştır. Bu kesimleri "tek dil, tek bayrak, tek vatan" paydasında asimile etmeye, eritmeye, bunun sonucunda birleştirmeye çalışmıştır. Bu yaklaşım yaşanan sorunları çözme yerine daha da ağırlaştırmıştır. Ve sonuçta başta Kürtler ve Türkler olmak üzere Kürdistan'ı denetimlerinde tutan güçler, genelde Ortadoğu 20. yüzyılı kaybetmişlerdir.

Karanlığın en zifiri olduğu anda şafağın patlaması gibi, 20.yüzyılın son çeyreğinde bu karanlık dönemi en derinden yaşayan Kürt halkında yeni bir doğuş, PKK doğuşu gerçekleşmiştir. İnsanlığın doğuşundan itibaren oluşan olumlu değerlerin temsilcisi olma iddiasıyla gelişen PKK, yaşanan sorunlara çözüm bulma arayışına girmiştir. Doğduğu dönemin koşullarından etkilenen PKK, bu sorunların çözümünü iktidarlaşmada, devletleşmede aradıysa da, bunun çözüm olmadığını, çözüm olarak görülen bu yaklaşımın özünde sorunların temel nedeni olduğunu fark etmiştir. Devletçi, iktidarcı, merkeziyetçi yaklaşımlarla so-

runların çözülemediğini, aksine yeni sorunlar yaratarak kartopu gibi daha da büyüttüğünü görmüştür. Halklar cennetini yaratma iddiasıyla çıkan PKK, bu yolun cennete götürmediğini, cehennemin ateşini gürleştiren bir odundan öteye bir anlam taşımadığını fark etmiştir.

PKK'deki paradigmal değişim bunun üzerinden gelişti. Önderlik rafineleşmiş düşüncelerle geliştirdiği savunmalarda bunun felsefesini, evren anlayışını, siyasal programını oluşturdu. Önderlik, bu yeni paradigmayla insanlığın çektiği tüm acıların asıl nedeninin doğal toplumdan sapmanın olduğunu gösterdi. "Kaybedileni kaybedilen yerde aramak" ilkesinden hareketle yaşanan acıları ortadan kaldırmanın yolunun; sapmanın geliştiği yerden düzeltmeye başlamaktan geçtiğini belirtti. Sapma bir kangren gibidir. Bundan kurtulmanın yolu; kangren olan yeri kökten kesmektir. O yüzden sapmayı düzeltmekten çok, ortadan kaldırmak gerekir. Düzeltme veya restorasyon çabaları palyatif (geçici) çözümler olmanın ötesine geçmez.

Fiilen doğal topluma geri gitme gibi bir imkânımız yoktur. Ancak doğal toplumu çağdaştırma imkânımız vardır. Yeni toplumu doğal toplum ilkeleri çerçevesinde yeniden kurma imkânımız vardır. Bununla Demokratik Ekolojik Cinsiyet Özgürlükçü bir toplum yaratabiliriz. Bu toplum, bir ütopya veya geleceğe ertelenebilecek bir durum değildir. Adım adım örülerek inşa edilebilecek bir durumdur. Yeni paradigma bunun şifresidir.

Özgür yurttaşla bilinçlendirilmiş ve demokratik cumhuriyete ulaşmış toplum, demokratik toplumdur. Demokratik toplum, toplumu oluşturan etnisitelerin, cinslerin, inançları, değişik gurupla-

rın farklılıklarını örgütleyerek, zenginlik olarak yeniden topluma katılmalarıdır. Başka kesimleri küçümseyen, hor gören, baskı altına alan farklılıklar zenginlik değildir. Bu egemenlerin, işbirlikçilerin farklılığıdır. Demokratik toplumda her farklılık bir dereciktir. Bu derecikler demokratik komünalizme aktığı, orada birleştiği oranda anlam bulurlar.

Bir geçiş dönemini yaşadığımızı belirtmiştik. Bu geçiş döneminin en temel özelliği kaotik oluşudur. Güncel olarak bu kaosu aşmak, tarihsel olarak da devlet dışı kalmış ve özgürlüğün taşıyıcıları olanların istemlerini, ütopyalarını gerçekleştirmenin yolu; Demokratik Özerklikten geçmektedir.

Demokratik özerklik, devletten bir şeyler isteme değildir. Devletten bir şeyler istemek dilenciliktir. Dilencilik siyaseti halkın siyaseti değildir ve olamaz. Devlet halkı bu konuma düşürerek kendisine bağlamak ister. Demokratik özerklikle örgütlenen halk, kendisini dilencilikten kurtarır. Böylece devleti küçülterek, etkisizleştirerek toplum dışına atar. Bununla daha çok toplum, daha az devlet yaratılır. Bu aynı zamanda a-devlettir.

Demokratik cumhuriyet; demokratik uygarlık çağının siyasal sistemidir. Demokratik özerklik; demokratik uygarlık çağının temel örgütlenme ve demokratik toplumu geliştirmenin aracıdır.

Demokratik özerklik; devlete koşmadan yeni bir toplum kurmaktır. Demokratik Özerklik; komünal demokrasiye gidişin yoludur.

İrmaklar denizlerle, denizler okyanuslarla bütünleşir. Denize yetişmeyen her ırmağın koruyacağı bilerek demokratik komünalizm denizine akan ırmaklar olmak demokratik özerklik temelinde örgütlenmekle mümkündür. Bu evrensel düşünüş yerel yaşamaktır.

A.ÖCALAN Sosyal Bilimler Akademisi

LAİKLİK ÜZERİNE

Türkiye'de yeniden gündeme gelen "yeni anayasa" ya da "sivil anayasa" oluşturma çalışmaları kendisiyle beraber laiklik tartışmalarını da alevlendirmiş durumda. Aslında bu, 80 yıllık cumhuriyet döneminde gündemden hiç düşmeyen bir tartışmadır. Osmanlı'nın yıkıntıları üzerinde şekillenen Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin, Osmanlı'da süregelen halifelik ve dine dayalı devlet egemenliğinin yerine cumhuriyeti benimsemesi, onun karakterinin ve kurumsal kimliğinin laik olduğu anlamına gelmez. Model olarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti Osmanlı'dan birçok yönüyle ileri olsa da, gerçek anlamda laiklik ilkesini benimsediği ve buna bağlı kaldığı söylenemez. Devletin niteliği ve karakteri tanımlanırken "demokratik, laik, sosyal, hukuk devleti" gibi çağdaş kriterler sayılmaktadır. Devletin kendisini ele alacak olursak çok daha gerilere, Sümerler'e, devletin kök hücrelerine kadar gitmek gerekecektir. Ancak konumuz devleti ele almaktan ziyade, onun laiklik ilkesiyle sınırlı olduğundan daha fazla açma gereği duymuyoruz. Sadece çok genel anlamda; devletin, baskı ve zor aygıtı olarak örgütlendiğini ve teolojik düşüncenin ürünü olarak ortaya çıktığını, daha sonraki süreçlerde ise tanrı ile özdeşleştirilerek mutlak iktidar aracı haline getirildiğini ve daha da despotlaştığını hatırlatmakla yetineceğiz. Bu bağlamda devlet iyi tanımadan, onun laiklik ilkesi doğru ve tam ifade edilemez.

Neden laiklik? Kime karşı laiklik? sorularını sorduğumuzda, karşımıza devlet ve din ikilemi çıkmaktadır. Yine, mevcut devlet yapılanmaları ne kadar laik olabilir? Laiklik; devlete ve dolayısıyla

onun dogmatik yapılanmasına karşı bir tepki hareketi olarak ortaya çıktığı ve aynı zamanda bilimsel bir başkaldırı olması nedeniyle, devletle ne kadar özdeşleştirilebilir? Devlet bu yapılanma tarzı ile şimdiki demokratik, laik, sosyal, hukuk vb. kimlik tanımlamalarıyla ne kadar uyumaktadır? Bu sorular dikkate alındığında, devlet ve kimlik tanımı arasında tam bir zıtlık olduğu görülecektir. Laikliği de bu bağlamda ele almak gerekmektedir. Laiklik konusuna açıklık getirmek için, ne olduğu ve nasıl olması gerektiği konusundan başlamak doğru olacaktır.

Laiklik; kilisenin kuşatması altında ve dini dogmatizmin egemen olduğu toplumun yaşadığı ortaçağ karanlığından kurtulma hareketi olarak, burjuva sınıfı öncülüğünde gelişen, dönemin koşulları içinde devrimci bir çıkışı ifade eden özgürleşme ilkesidir. Özgür düşüncenin kendisini ifade edebilme, kutsallaştırılan tanrı-devleti dünyevileştirme ve teolojik öğretiyi yerine bilimi ikame etmeye dayanan ve bu anlamda dini, devlet ve toplum yönetiminden uzaklaştırmayı hedefleyen devrimsel bir çıkıştır. Bu devrimci çıkışın bir amacı da, kamusal alandaki hizmetleri kurumsal kimliğe kavuşturmak ve bir ilke olarak kalıcılaştırıp korumaktır.

Bu tanıma bağlı kalarak laikliği değerlendirdiğimizde, günümüzdeki laiklik anlayışı tartışmalı bir kavram olma özelliğini korumaktadır. Laikliği, Avrupa toplumlarında gerçekleşen haliyle bir tanıma kavuşturduğumuzda özünden uzaklaşmış, içi boşaltılmış bir laiklik ilkesiyle karşılaşırız. Din ile devletin iç içe geçmesi, devletin dinle tanımlanır hale gelmesi, dinsel öğretinin toplum üzerinde tam bir hakimiyet kurması ve kurumlaşmasına karşı burjuvazinin sınıf çıkarlarına hizmet edecek tarzda devletin yeniden

düzenlenmesidir. Burjuvazi her ne kadar "din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması" olarak adlandırır da, özünde laiklik ilkesi pratik uygulama alanında kilisenin toplum üzerindeki ortaçağ despotizmini ve denetimini ortadan kaldırmak yerine, onu kısmen kırmaya dönük bir çıkış olarak işlev görmüştür. Yani laiklik ilkesi, dinin devlet üzerindeki etkisini tamamen kırma yerine, devletin yeni sınıfın çıkarları doğrultusunda yeniden yapılandırması ile sınırlı kalmıştır. Bu anlamda laiklik burjuva sınıfının bir çıkışı olarak gelişse de, özü itibarıyla yeterince çözümlenmiş bir kavram olmaktan uzaktır. Gerek idealist felsefe, gerekse de kaba materyalist fel-

sefe tarafından tam çözümlene-memiş ve bu nedenle de, zayıflıklarının giderilmesi gereken bir ilke olarak orta yerde durmaktadır.

Önder APO;
"Yeni toplumun doğuşunda en zor aşama, dogmatizme karşı verilen bilim

savaşıdır. Laiklik, bu savaşın siyasal yönüdür." değerlendirmesini yapmaktadır. Buna göre, ilk toplumsal yapılanmada ve ilk devlet şekillenmesinde teolojik düşüncenin ve dolayısıyla çok katı dogmatizmin hâkimiyeti, giderek tek tanrılı dinlerle doruğa çıkan inanç geleneğinin bilimsel felsefe ile aşılması anlamına gelmektedir. Dönemin kendi koşulları içinde sosyoloji biliminin fazla gelişmediği dikkate alındığında, devlet ve toplum tahlilleri yapılmaktan ziyade, kilisenin katı dog-

matik uygulamalarına karşı, bilime dayanan, doğa ve evren üzerindeki bilimsel çıkışlar bile çok katı bir cezalandırmaya tabi tutulmaya yetmiştir. Bu konuda birçok bilim adamının cezalandırıldığını, idam edildiklerini, sürgüne gönderildiklerini ve bilimsel çıkışlarını inkâra zorlandıkları bilinmektedir. Bunların en çarpıcı örnekleri Papalık Roması'nda yaşanmıştır. Giordanu Bruno'nun yakılmış, Galileo "dünyanın yuvarlak olduğunu ve döndüğü" tezini geri almaya zorlanmış, bu nedenle geçkin yaşına rağmen engizisyon mahkemesinde yargılanmıştır. Galileo düşüncelerini yadsıma temelinde idamdan kurtulabilmiş, buna rağmen ev hapsine

tabi tutulmuş, o koşullarda yaşamını yitirmiştir. Yine Hallacı Mansur'un "enel hak" söylemi, bireyin kendisini tanrıyla özdeş göstermesi olarak yorumlanmış ve buna dayanılarak vahşi bir şekilde katledilmiştir. Deyim yerindeyse bunlar kendi çağının

bilim savaşçılarıdır. Bu örnekleri daha da çoğaltmak mümkündür.

Vahşete varan bu uygulamaların yaşandığı bir ortamda laiklik ilkesinin, devleti tümüyle hedeflemesi mümkün değildir. Ama bir gerçek var ki, o da, büyük bedellere rağmen bilim savaşının giderek geliştiğidir. Dogmanın devletle bütünleştiği bir ortamda sadece dogmalarla uğraşmak, onu aşmak ve de bunu laiklik olarak tanımlamak eksik bir değerlendirme olacaktır. Dini dogmalar

devlette vücut bulmuştur. Devlet ve din işlerini birbirlerinden ayrı ele alıp değerlendirmek, birey ve kimliğini ayrı ele almak anlamına gelmektedir. Oysa birey kimliğiyle vardır ve kimlik de bireyi tanımlar. Laiklik, kişinin kimliğiyle uğraşmak değildir ve olmamalıdır.

Doğmaların kuşatması altındaki toplum her yönüyle şartlandırılmıştır. Sosyal yaşam buna göre şekillenmiştir. Doğmalardan ayrı düşünmek ve yaşamak dinin kırmızı çizgileri olarak belirlenmiştir. "Bütün kullar tanrının hizmetçisidir." Dolayısıyla bütün insanlık "tanrının evi" sayılan kilisenin hizmetkârları sayılmaktadır. Devlet ve kilise ikilisi gökteki tanrının yeryüzündeki temsilcileri, sözcüleridir. Tanrı-kral kanun koyucudur, mutlak hâkimdir, insanlar onun kölesi ve itaatkâridir. Çok tanrılı dinlerde krallar tanrının kendisi iken, tek tanrılı dinlerde peygamberler tanrının yeryüzündeki temsilcileri olarak vücut bulurlar. İmparatorlukların dini devletin resmi ideolojileri olarak kabul etmeleri ile başlayan süreç, din ile devlet ilişkilerinin iç içe geçen sürecin gelişmesinde önemli bir durak olmuştur. Devlet-kilise ve imparatorluk-papa ikilisinden oluşan iktidar egemenliği toplumsal yaşamın her alanına el atarak mutlak hâkim güç haline gelmiştir. Önder APO: *"Devlet ve kilise her şeydir, insanlar ise hiçbir şeydir."* Belirlemesinde bu gerçeği en yalın biçimde izaha kavuşturmuştur.

Bu süreçle birlikte devlet ve kilise kendisini kurumlaştırmaktadır. Ekonomik anlamda sömürü, yağma, talan, çapulculuk; siyasi anlamda hâkimiyet,; askeri anlamda baskı, işkence ve zor günlük yaşamın parçaları haline gelmektedir. Toplum buna göre şekillendirilmekte ve şartlandırılmaktadır. Zihniyet yapılanması, hukuk sis-

temi, eğitim kurumları, siyasi yapısı, sosyal yaşamı, kısacası toplumsal sistem buna göre yeniden dizayn edilmektedir. Toplum artık "tanrının sevgili itaatkâr topluluğu" olmuştur. Sümerler'den başlayarak gelen bu dogma devlet geleneği günümüzde de aşılmış değildir. Böylesi koşullarda yeni bir toplumsal çıkışı gerçekleştirmek oldukça zordur. Bu koşullarda yeni bir topluma doğum yaptırmanın en zor yönünün dogmatizmle savaş olduğunu ve laiklik mücadelesiyle toplumun zihniyetine ket vuran dogmatizmin zincirlerinden kurtarmaktır. Bu konuda Önder APO *"Dogmatik devlete kökünden karşı çıkılmadıkça, gerçek bir laiklik mücadelesinden bahsedilemez."* demektedir.

Önder APO; devletin oluşum karakterine atıfta bulunurken *"çift cinsiyetli fahişe"* tanımlaması yapmaktadır. Devletin doğuşu, gelişimi, kurumlaşması, uygulamaları tamamıyla edindiği dinsel dogma kimliğinin bir ürünüdür. Devletin bu kimliğiyle mücadele edilmeden gerçek anlamda bir laiklikten bahsetmek mümkün değildir. Bilimsel savaş, dogmanın reddi anlamına gelmektedir. Burjuvazi devleti dini doğmalardan tamamıyla arındırmaktan ziyade, sınıf çıkarlarını koruyacak kadarından arındırmakla yetinmiştir. Dogmatik devletten kurtulmak yerine, onunla uzlaşarak sınıf çıkarlarına uyumlu hale getirmekle sınırlı kalmıştır. Devleti hedefleyen ve bu anlamda dogmatizmi çözen bir yaklaşımdan ziyade bu çift cinsiyetli devletle flört etme anlamına gelen bir "laiklik" benimsenmiştir. Devlet çıkarları söz konusu olduğunda her türlü ahlaki ve etik değerden uzaklaşarak laiklik ilkesi rafa kaldırılmaktadır. Kapitalist sistemin en önemli başarılarından biri dini kendi çıkarları doğrultusunda akıllıca kullanmasından ileri gelmektedir. Bu nedenle kapitalist

sistemde görece var olan demokrasi, birey hak ve özgürlükleri, toplumu daha fazla kendisine bağlama, devlete muhtaç hale getirmesinin en inandırıcı yolu olarak seçilmesindendir. Tanrı kulluğu yerine devlet kulluğu geçirilmiştir. Kaba yöntemlerden ziyade toplumu hücrelerine kadar parçalamış, bireyciliğin önünü sınırsız açmış, adına birey özgürlükleri denilmiş ve gönüllü bir kulluk geliştirmiştir. Sadece toplumu düşürmekle kalmamış, kendisine alternatif oluşturacak çıkışları ve Marksizm gibi düşünce ekollerini de etkilemiştir. Kapitalist sistemin reel sosyalizmden daha cazip ve çekici olması bundan ileri gelmektedir. Bilimsel ve teknolojik alandaki gelişmelerin sınır tanımadığı çağımızda "özgürlükler" adına toplumu derinden etkilemektedir.

Burjuvazi, laikliği böyle algılayıp tanımlarken, materyalist felsefe anlayışına göre ise dogmanın kaba bir tarzda redi yapılmaktadır. Bu temelde "din bir afyon" gibi görülmüştür. Sovyet deneyinde görüldüğü gibi ateist bir toplum yaratılmaya çalışılmıştır. Bu yeni toplumsal örgütlenmede halkın dini değer yargıları yok sayılmıştır. Gerektiğinde aşırı zor kullanılarak devlet egemenliği sağlanmaya çalışılmıştır. Halk itaate, boyun eğmeye zorlanmıştır. Doğma devlet yerine, bilimsellik adına daha katı bir doğma devlet kurulmuştur. Adına sosyalizm de dense, kapitalizmin yedeği haline gelmekten kurtulamamıştır. Bunun fazla sonuç vermediği bugün daha iyi anlaşılır durumdadır. Din olgusu çözümlenmemiş, ya bastırılmıştır ya da yok sayılmıştır. Dogma devletle savaş böyle algılanmış ve uygulanmıştır. Dogma devlet yerine geçirilen, reel sosyalist devlet anlayışı dogmatizmden ve hatta burjuva devlet yapısından daha despotik bir devlet kurumlaşması yaratmıştır.

Bu devlet anlayışıyla mücadele edilmeden ister burjuvazi, ister proletarya adına olsun kurulan devletlerin laiklik niteliğinden bahsetmek zor olacaktır.

Ortadoğu Gerçekliği ve Laiklik:

Söz konusu Ortadoğu devletleri olunca durum daha da karmaşıklaşmakta ve neredeyse içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. Çünkü Ortadoğu dinin ve devletin ortaya çıktığı toplumsal zemindir. Üç büyük dinin çıktığı bu zeminde şekillenen insan adeta bitik bir insan durumundadır. Ansından doğan her bebek, emdiği sütle birlikte dinsel öğretiyi de içmiştir. Bunun için her Ortadoğu insanının kafasının üstünde bir dini halle vardır. Çocuklukta yedirilen bu dinsel ideolojiden kurtulması neredeyse imkânsız gibidir. Kafaların üzerindeki dinsel helezoni çember, kişiyle birlikte giderek büyümekte ve onsuz olamayacağı bir sosyal yaşamın etkisine girmektedir. Geçmişin bilinmezliğinden ve sonsuzluğundan türetilen inançlar o kadar kutsallaştırılmıştır ki, her şeyi yaratan, var eden bir tanrı kavramına çıkarılmıştır. Dokunulması, eleştirilmesi hatta tartışılması bile cehennemlik olmaya yeterlidir. Tanrı devletleşmiştir. Devlete karşı gelmek tanrıya karşı gelmektir. Allah, her şeyi bilen, duyan, görendir. Gökteki "kürsüsünde" oturmuş tüm evreni yönetmektedir. İnsanların O'nun iradesi dışında bırakalım bir şey yapmaları, yaşamaları bile mümkün değil. Devlet ve yöneticileri eğer bir yönetim işlevi görüyorlarsa, bu yine de tanrının iradesiyle gerçekleşmekte ve O'nun temsili olmaktadır. İnsanların yapabildikleri tek şey; inanmak, ibadet etmek ve kulluk görevlerini yerine getirmektir.

Dinin bu özellikleri nedeniyle toplum köklü ve sağlam gelenekler üzerinde sistemleşmektedir. Geleneksel toplumları değiştirmek,

dönüştürmek ise her açıdan zordur. Bu özellikle olan toplumlar dışardan yapılacak dayatmalara karşı çok güçlü reflekslere sahiptir. ABD'nin Irak'a müdahalesinde görüldüğü gibi sonuç alıcı olmaktan uzaktır. Toplum ve devlet yapısını değerlendiren bu gelenekler göz ardı edilmemelidir. Ortadoğu, dogmaya dayalı devlet ve toplum konusunda değerlendirmelerde bulunan Önder APO şu tespiti yapmaktadır: **"Dogmaya dayalı devlet Ortadoğu ürünü olduğundan dolayı, laiklik Ortadoğu toplumlarında büyük tartışma ve çatışmalara yol açabilecek en temel sorunlardan biridir. Dogmatik devlete kökünden karşı çıkıl-**

uğruna gereken çalışmaları yapmak büyük önem taşır. Ortadoğu Rönesans'ının, dolayısıyla yeni uygarlık arayışlarının kaderi biraz da bu mücadelenin sonuçlarına bağlı olacaktır."

Ortadoğu'nun bu makûs talihini yenmenin yolu da buradan geçmektedir. Ortadoğu devletlerinde dinsel eğilimler çok güçlü ve de köklüdür. İran kendisini İslam Cumhuriyeti olarak adlandırmaktadır. Suudi Arabistan ve bölgenin diğer Arap devletleri zaten din esasları temelinde örgütlenmiş, Şer-i hukuka göre işlemektedir. Afganistan'da Taliban'ın iktidarı döneminde de devlet yine dinsel temelde örgütlenmiş, işletilmiştir. Kısacası Ortado-

ğu'da hemen her dev-
letin bir din kimliği
vardır. En laik geçi-
nen devletlerin bile
bir din tanımlaması
ve kimliği vardır.
Örtülü de olsa din,
Ortadoğu'daki he-
men her devletin
toplumu yönetmede
başvurduğu temel
madıkça, gerçek bir laiklik mücadelesinden
bahsedilemez. Eğer bir Ortadoğu Rönesans'ı
kaçınılmaz ise, bunun başta gelen koşulu, dog-
matik devleti doğuşundan günümüze kadar tüm
yönleriyle eleştirel olarak ele almak, çözümlemek
ve aşılması gereken özelliklerini belirleyip yerine
konulacak düzenlemeleri programlamaktır.
Bunun için öncelikle düşünce özgürlüğü uğruna
savaşımı başarılı vermek ve değerini iyi takdir
etmek gerekir. Yine sınırlı da olsa, ister laik ister
dini temelde olsun, geliştirilen demokratikleşme
çabalarına yüksek değer biçmek ve başarısı

araçların başında gelmektedir. Bu anlamda Ortadoğu'da en azından günümüz açısından doğru bir laiklikten, laiklik anlayışından bahsedilemez. En laik olduğunu iddia eden ülkelere rağmen gerçek bu yönlüdür. Ve Türkiye bu kategoride bulunan ülkelerin başında gelmektedir. Laiklik tartışmaları, laikliğin özüne uygun yapılan tartışmalardan ziyade gündemi saptıran bir tarzda yapılmaktadır. Farklı eğilimlerin çatışma noktaları olarak ele alınmakta, bir kesim üzerinde bir baskı unsuru olarak kullanılmaktadır. Cumhuriyeti kuruluş yıllarlı ve laikliğin temel ilke olarak benimsendiği dönem ve

koşullara bakıldığında, bugünkü laiklik tartışmalarının neden bu düzeyde yürütüldüğü daha iyi anlaşılır.

Türkiye ve Laiklik:

Türkiye'nin kuruluş yıllarında zayıf olan kapitalist gelişim ve burjuva sınıflaşmasının feodal etkili toplum yapısını değişime-dönüşüme uğrattak güç ve etkinlikten uzaktır. Osmanlı'dan kalma Hilafet ve Sultanlık her ne kadar Cumhuriyet'in ilk yıllarında feshedilseler de, dinin ağır etkileri yaşamaya devam etmiştir. T. Cumhuriyeti de milliyetçilik ve ulus-devlet yapılanmalarının etkileri altında gelişmiştir. Devlete yeni bir biçim kazandıran Kemalizm, Cumhuriyet'in feodalizmin ağır etkilerinin yaşandığı toplumsal yapılanma aşılmadan yeni sistemi kuramayacaklarını bilerek hareket etmişlerdir. Bu amaçla dinsel etkili yapıları tasfiye etmeye ve sonrasında da kontrol altına almaya çalışmışlardır. Tekke ve Zaviyeler Kanunu'yla din kökenli kurumlar tasfiye edilirken, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kurulmasıyla da sonraki dinsel faaliyetler devletin denetimi altına alınmıştır. Memen olaylarının gelişmeye başlamasıyla birlikte dinsel etkili yapıların cumhuriyet için "tehlike" arz ettiği düşünülerek laiklik devletin temel ilkelerinden biri haline getirilmiştir.

Şüphesiz laikliğin devletin temel ilkelelerinden biri haline getirilmesi sorunları çözmüş olmuyor. Sistemin burjuva sistemle tamamlanması gerekmektedir. Zaten laikliğin devletin temel ilkelerinden biri haline getirilmesinden önce bir "ulusal burjuvazinin" yaratılmasına yönelinmişti. Burjuva sistemin etkin duruma gelmesi yeni kurulan cumhuriyet sisteminin "güvencesi" olacaktı. Milliyetçilik ideolojisi de din yerine devletin temel ideolojisi olacak ve sistem buna dayanarak etkin

ve egemen hale gelecekti. Önder APO bu süreç değişikliğini: ***"Kapitalizmin ulus içindeki zaferi, aynı zamanda milliyetçiliği dinin yerine egemen ideoloji haline getirmesiyle birlikte yürür."*** sözleriyle değerlendirmektedir. Atatürk Devrimleri olarak bilinen bazı reformlar, cumhuriyetin eski sistemden kopmasının ifadesi olması kadar, Batı'ya dönük yüzünü ve isteğini de yansıtır. Laiklik ve yukarıda ifade ettiğimiz Tekke ve Zaviyeler Kanunu, Hilafet ve Padişahlığın ilgası birbirin tamamlayan yasalar olduğu ve cumhuriyetin niteliklerine uygun olduğu kadar bütünleşmek istediği Avrupa'nın yaklaşımlarıyla da örtüşmektedir. Ancak bunun tam bir bütünleşme olmadığı, söylem ağırlıklı olduğu değerlendirilebilir. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kurulmasıyla din ile devlet işleri birbirinden ayrıştırılmamış, tam bütünleştirmiştir. Dini kontrol altına almak amaçlı çabalar sergilenmiştir.

Önder APO cumhuriyetin kuruluş ve Atatürk dönemindeki din ve laiklik olgusunu: ***"Atatürk'ün din politikasında sosyolojik bir içerik vardır. Bilimsel zihniyetten yana tercihi açıktır. Bir zihniyet mücadelesi verdiği yadsınamaz. Fakat dinsel geleneğin derinliğine yorumunun yapılamaması, dinin felsefeyle aşılammaması, Diyanet teşkilatıyla kontrol altına alınması uzun vadeli sonuçlar açısından pek yararlı olmamıştır. Avrupa tarzı bir laiklik gerçekleştirilememiştir."***

değerlendirmektedir. Oysa laiklik, dini devletin hizmetine sokmak değil, tam tersine dini devletten ayırtmak ona karşı mücadele etmektir. Ancak bu yapılmamış, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kurulmasıyla bir anlamda uzlaşma yaşanmıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında dinsel yapı ve örgütlenmelerin güçlü ve etkili olmaları böylesi bir yaklaşımın gelişmesinde etkili olmuştur. Dini

tümüyle karşıya almaktan ziyade onunla uzlaşma ve temelinde yaklaşılmıştır. Önder APO'nun belirttiği gibi: **"Diyanet İşleri Başkanlığı adeta bir devlet bakanlığı gibi işlev görmektedir"**.

Bu kurum aracılığıyla denetim altına alınmak istenen din, bütün kurumlara sızmış, bir anlamda devleti ele geçirmiştir. İslami düşünce bugün itibarıyla iktidara taşınmış, Cumhurbaşkanlığı makamına kadar yükselmiştir. Dinsel etkili faaliyetler devleti kuşatmış durumdadır. Kuran kursları, medreseler, İmam Hatip Liseleri, İlahiyat Fakülteleri devlet eliyle geliştirilen ve devleti kuşatan dinsel ağırlıklı faaliyetlerdir. Diyanet İşleri Başkanlığı küçümsenecek bir güç değildir ve bir anlamda bu diğer kurumların faaliyetlerini organize etmektedir. Dahası on binlerce kadrosu ve bütçedeki en önemli ikinci kaleme sahip olmasıyla, bakanlık düzeyinde temsil edilmese de en önemli kurumlardan biri olduğu kesindir. İran bir din devleti olmasına rağmen, **"Belki İran'da bile böyle bir din ordusu yoktur."** Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı bu kadroların işlevi ve görevleri konusunda da: **"Yüz binlerce kadro ve bütçelerin neye hizmet ettiğini iyi anlamak gerekir"** diyen Önder APO; **"Türkiye'de de din bu temelde yoğunca kullanılmaktadır."** değerlendirmesinde bulunmaktadır.

Türkiye'de iktidara yerleşmiş olan dinsel düşünce siyasallaşmıştır. Siyasal İslam olarak adlandırılması da buradan kaynaklanmaktadır. Dinin siyasallaşarak devlet yönetimini ele geçirdiği bir ülkede laiklikten söz edilebilir mi? Çok köklü sorunları bulunan Türkiye, anlamsız tartışmalarla zaman tüketmektedir. Türban etrafında yürütülen laiklik tartışmaları bu nedenle içi boş tartışmalardan öteye geçememektedir. Yine irtica

tehlikesine ilişkin tartışmaları da bu kapsamda değerlendirmek gerekiyor. Türkiye'nin gündem oluşturma sıkıntısı çektiği veya gündemi değiştirmek istediğinde her zaman el altında hazır bulunan ve başvurulmuş konu hep laiklik olmuştur. Toplumun duyarlılığı ve oluşturulan zihniyet buna uygun bir zemin sunmaktadır. Dolayısıyla sosyolojik bir yaklaşımla ele alınmadığı müddetçe yürütülecek laiklik tartışmalarının fazla bir anlamı olmayacaktır.

Türkiye'de en çok laik geçinen güç ordu- dur. Ordu kendisini Atatürk İlke ve İnkılapları'nın koruyucusu gibi görmenin ötesinde, devletin sahibi ve bekçisi gibi de görmektedir. Dinsel etkili gelişmeler karşısında "rahatsızlığını" her fırsatta dile getirmekte, irtica tehlikesinin varlığından bahsetmektedir. Diğer taraftan dinsel içerikli kurumların gelişmesinde ordunun hiç de küçümsenemeyecek bir rolün sahibi olduğu izleyenler açısından sır değildir. İmam Hatip Liseleri'nin en fazla açıldığı dönem; ordunun iktidarda olduğu 12 Eylül faşist cuntası dönemidir. Ordu bir yandan dine karşıt gibi dururken, bir yandan da dinsel yapıları kurumların geliştirilmesine çalışmıştır. Bu yapıların varlığıyla "toplumun gazı" alınmıştır. Ortaya çıkan; laiklik tartışmalarının suni olduğudur. Bu suni tartışmalarda laikliğin bir numaralı savunucusu durumundaki ordu ve sözcüleri adeta yırtınmaktadır. Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt: "Hiçbir güç Türkiye'nin laik niteliğini değiştiremez, hiçbir güç devleti budayamaz" demektedir. Sahte laiklik savunucularının ne türden bir laikliği savundukları ise muğlaktır.

Din ve devlet bütünleşmiştir. Yeşil sermaye alabildiğince palazlanmıştır. Eğitim sistemine "sahte laiklik cılası çekilmiştir." Din sosyolojisine dayandırılması gereken laiklik tartışmaları türban

meselesi, siyasi İslam, ılımlı İslam, radikal İslam gibi sahte ve yapay konularla laiklik kavramı bulandırılmıştır. Kitleleri bu sahte tartışmaların içine çekilerek bilinç tutulmasına uğratılmıştır. Elbette siyasi İslam tehlikeli bir hal almıştır. Ayrıca bu yeni de değildir. Bir yandan dini eğilimler, kadrolar devletin bünyesinden uzaklaştırılmaya çalışıldığı iddia edilmekte, diğer yanda Hızbülkontra türü dinci örgütler finanse edilmekte, Kürdistan'da savaştırılmaktadır. Ve laiklik tartışması da bu zeminde yürütülmektedir. Yürütülen ikiyüzlü ve sahtekârca bir politikadır. Türkiye'deki laiklik tartışmaların bu çerçevede değerlendirmek önemlidir. İçerikten yoksun ve güçler arası bir denge unsuru olduğundan, laiklik, Türkiye'de her zaman da tartışma konusu olmaya devam edecektir.

Kürdistan ve Laiklik:

Kürdistan gerçekliğinde durum bundan pek farklı değildir. *"Kürdistan üzerinde etkili resmi ideolojinin biraz daha somut biçimlenişini göz önüne getirdiğimizde, dincilikle milliyetçilik egemen olmaktadır. Kürdistan'ın dört parçasında İslam bir devlet ideolojisi olarak işlev görmektedir. Her ne kadar laiklik tartışmaları yapıyorsa da, tümünde İslâm'ın siyasal bir rol oynadığı, bireyle Allah arasında -özünde bireyle devlet, iktidar arasında- bir ilişkinin aldatmaca olduğu iyi bilinmelidir."* diyen Önder APO, laiklik ilkesinin Kürtler açısından ne kadar içi boş ve aldatmaca olduğuna dikkat çekmektedir. İslam'ın oynadığı siyasal rol Kürt toplumunun ölü sessizliğinde bir uykuya yatmasına neden olmuştur. Devlet eliyle Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı örgütlendirilen Hızbülkontra türü örgütlerin Kürdistan'da taban bulması, Kürt halkının dini duygularının istismarından kaynaklanmaktadır. Devlet eliyle geli-

tirilen ve denetiminde olan Sünni ve Alevi mezheplerinin toplum üzerindeki tahribatları, dinin kullanımıyla bağlantılıdır. Özellikle Nakşibendî tarikatının Kürdistan'da oynadığı rol son derece tahripkardır ve bu da devlet eliyle geliştirilmektedir. Dini motifli partilerin Kürdistan'da taban bulması, giderek etkili olmaya başlamaları, devletin bu alandaki çabalarını da göstermektedir.

Kürdistan'da devletin güç kazanmasının altında din ideolojisi yatmaktadır. Kul-tanrı ilişkisi, kul-devlet ilişkisine dönüştürülmüştür. Devlet her zaman güçlü ve haklı olarak algılanmış, her yaptığını onaylamasa da, "devlettir" diyerek sineye çekmiştir. Halkımızın dini değer yargıları fazlasıyla istismar edilmiştir. Din kardeşliği Kürtlerin ulusal yapısının (dil, kültür, toprak, ruhsal birlik) ve toplumsal değerlerinin yok edilmesinde araç olarak kullanılmaktadır. Bu baş aşağı gidişin önüne geçen Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı, yine din siyaseti çıkarılmaktadır. İnkâr ve imha politikalarının sürdürülmesinde din bir silah olarak kullanılmıştır ve günümüzde de bu yaklaşım devam ettirilmektedir.

Sonuç olarak; günümüzün laiklik tartışmalarına gerçekçi yaklaşmak için her şeyden önce dinin sosyolojik tarihini çözümlemek gerekir. Dinin nasıl ve hangi ihtiyaçtan kaynaklı olarak ortaya çıktığından tutalım, nasıl geliştiğine, kurumlaştığına ve devletin resmi ideolojisi haline geldiğine bakmak gerekir. Bunlar, açıklığa kavuşturulması gereken konulardır. Bu konular netliğe kavuşturulmadan yürütülecek olan laiklik tartışmaları eksik, yetersiz ve güdük kalacaktır.

Abdullah ÖCALAN
Sosyal Bilimler Akademisi

